DELICIAE PRAGENSES,

HISTORIAM NATURALEM SPECTANTES.

EDITAE
A
JOANNE SWATOPLUCO PRESL
MEDICINAE DOCTORE ET PROFESSORE,
ET
CAROLO BOŘIWOGO PRESL,
MEDICINAE DOCTORE.

Volumen primum.

PRAGAE,
sumtibus Calve.
M.DCCC.XXII.

Typis viduae Sommer.

Lecturis salutem!

Peregrinationibus per regiones patrias et dissitas, observationibus rerum ex omnibus tribus naturae regnis continuis rerum naturalium diversitas tanta cognoscebatur, ita ut nullus homo nec unius hominis aetas sufficit, omnes hasce observationes supra res naturales in quadam regione obvenientes, eo minus in unico vel in omnibus regnis naturae contentas in unum colligere.

Quamvis tales collectiones observationum eximium habeant praetium, nihilominus judicamus, eas, sin conjunctae observationibus propriis et comparationibus superinstructae, non habere utilitatem, quam ab iisdem desideramus. Quoniam adhuc hocce die, quo tantae experientiae jam collectae, adhuc plures regiones terrae sunt incognitae aut parum perquisitae, plures adhuc partes physiographiae plurimis dubiis obscurae; propterea censemus, ut naturae scrutatores regionem hanc illamve minus notam ad perquirendum, hanc illamve partem physiographiae ad illustrandum sibi eligant. Hacce via, si observationes candide atque severe factae, tempore exspectare pos-

sumus fructus pulchros et strictam ac consentaneam synopsim omnium rerum naturalium ad illum usque diem cognitarum.

Omnibus hisce optime perpensis statuimus, res naturales ex omnibus tribus regnis nobis obvias factas diligentia maxima atque severitate observare, et observationes publici juris facere; et hoc scopus hujus operis.

Omnia tria regna sat materiae nobis suppeditant, seriem fasciculorum huic analogorum pedetentim in lucem promovere, aequali amplectentes amore entia supra terram viventia aut in terra sepelita aut hancce constituentia.

Omnino scopo proposito eo propitius progressi essemus, si iconibus descripta illustrare licuisset; sed qui circumstantias omnes bene cognovit non mirabitur hunc defectum. Voluntas optima, circumstantiae vero inimicae!

Hocce quoque omnem, qui in se fidetur, cui promotio scientiarum cordi est, ut nobiscum se conjungat ad eundem scopum, admonemus atque instigamus. Imprimis vos Čechos! monitos facimus, cum inter Vos nonnulli magis gloriae alienae studiosi, quam propriae nationalis promovendae. — Valete.

Pragae die 1 Julii. 1821.

Tabula

materiarum in hoc volumine contentarum.

PLANTARUM RARIORUM
SICILIAE
ALIARUMQUE MINUS COGNITARUM
DIAGNOSES ET DESCRIPTIONES.

AUCTORE
CAROLO BOŘIWOGO PRESL.

A

PRAEMONENDA.

Plantas siculas rariores aut non descriptas in Flora sicula publici juris faciendi consilium erat, sed obstacula improvisa editionem Florae hujus retardarunt; quare expositionem plantarum novarum et aliquot rariorum a me in Sicilia detectarum, adjectis nonnullis aliis e diversis regionibus allatis, diagnosibus, descriptionibus, synonymis, locis, duratione et florendi tempore illustratis, elaboravi. Ordinem secundum familias naturales praedilexi, familiarumque

novarum jamjam in opere amantissimi fratris et amicissimi Comitis de Berchtold Rostlinář, aneb o přirozenosti rostlin nuncupato expositarum sedulam indicationem addidi. Caeterarum familiarum pater Jussieu subintelligitur, si alius auctor non adscriptus est. Speciebus omnibus siculis in Cupanii et Bonannii operibus delineatis aut descriptis phrasin et iconem auctorum apposui. Aliquot species Linneo bene notas, hic tamen ad expositionem specierum affinium necessarie visas, invenies, et ad has auctores, qui mihi ad comparandum praesto erant, citavi.

RANUNCULACEAE.

POEONIA.

1. POEONIA flavescens.

P. herbacea, capsulis a basi recurvatis densissime tomentosis, foliolis ovatis planis integris glabris.

P. cretica. Clus. hist. 1. p. 281.

Hab. in asperis montis Cozzo del Pino Nebrodum. ♃. Fl. Jun. Fructif. Jul.

Caulis 1- 1½-pedalis viridis. Folia biternatim secta, petiolis glabris teretibus, foliolis ovatis obtusis integris utrinque glabris viridibus, subtus pallidioribus. Subinde folium simplex foliolis simile ad basin floris obvenit. Flores terminales solitarii P. corallinae minores; petala pallide ochroleuca. Capsulae tres ovatae divaricatae densissime tomentosae.

Affinis P. corallinae, haec tamen foliolis plicato-undulatis, capsulis recurvis minus tomentosis et petalis roseis differt.

DELPHINIUM.

2. DELPHINIUM emarginatum.

D. petiolis basi dilatatis, inferne striatis, foliis multipartitis, lobis trifidis subdentatis, racemo simplici laxo, bracteis linearibus, foliolis calycis ovatis emarginatis, calcare recto calyce longiore.

Hab. in fruticetis asperis Panormi. ♃. Fl. Jun. Jul.

Radix perennis nigricans subhorizontalis. Caulis erectus simplex teretiusculus vel subangulatus, interne pubescens. Folia glabra petiolata multipartita, lobis lanceolatis acutis 3-fidis subdentatis, petiolis pubescentibus, folia superiora sessilia, lobis 2- 3-fidis linearibus acutis. Racemus terminalis elongatus; pedunculi uniflori erecti pubescentes; bracteae herbaceae, 2 (bracteolae) in medio pedicelli lineares glabrae. Flores amoene caerulei; calycis foliola extus pubescentia, intus glabra; petala omnia libera, 2 stipitata calyce pallidiora, lamina rotundata intus barbata; calcar elongatum, internum dipetalum. Capsulae 3 glabrae.

RANUNCULUS.

3. RANUNCULUS fontanus.

R. foliis dentatis, inferioribus petiolatis cordato-ovatis obtusis, superioribus lineari-oblongis in

petiolum attenuatis, caule adscendente fistuloso, pedunculis oppositifoliis, carpellis laevissimis.
Hab. ad rivulos Nebrodum. ☉. Fl. Jun. Jul.

Affinis quam maxime R. ophioglossifolio Vill. — Radix fibrosa. Caulis declinatus debilis vel adscendens, teres, glaber, fistulosus, ad nodos infimos subinde radicans, nunquam erectus. Folia omnia obtuse dentata: infima cordato-ovata, media oblonga, summa basi attenuata vel linearia; subinde sunt omnia folia cordato-ovata vel obovata, solummodo folia pedunculis opposita oblonga. Pedunculi teretes graciles, oppositifolii, uniflori solitarii. Flores parvi, dimidio minores quam in R. reptante. Calyx caducissimus uti et petala obovata lutea calyce majora. Carpella in capitulum subrotundum aggregata, mucronulata, laevissima.

4. RANUNCULUS angulatus.

R. foliis radicalibus longe petiolatis cordato-subrotundis angulato-lobatis dentatis, caulinis 3-partitis inciso-dentatis, caule adscendente, pedunculis unifloris villosis, calyce reflexo, carpellis laevibus.
R. Tribuli aquatici foliis. Bocc. mus. t. 124?
Hab. ad rivulos Filo degli Scribenti Nebrodum. ♃. Fl. Jun. Jul.

Radix fibrosa, fibris longis nigricantibus. Folia radicalia glabra, longe petiolata, petiolis basi

vaginantibus, cordato-subrotunda angulata lobatave, lobis obtuse dentatis, vel ternata, foliolo medio ovato-cordato trilobo petiolato, lateralibus sessilibus obovatis dentato-incisis; caulina media tripartita, segmentis obovatis inciso-dentatis; summa sessilia trifida, segmentis lanceolatis subdentatis. Caulis adscendens ramosus adpresse pilosus. Pedunculi oppositifolii striati uniflori. Flores lutei R. acris. Petala obcordata. Fructus subrotundus, carpella subrotunda, laevissima marginata rostro compresso subulato recto acuminata.

5. RANUNCULUS siculus.

R. foliis radicalibus tripartitis, partitionibus multifidis, lobis lanceolato-linearibus inciso-dentatis, summis trifidis, caule erecto multifloro glabriusculo, pedunculis teretibus, calyce adpresso, carpellis laevibus.

Hab. in pascuis montis Cucii Panormi. ♃. Fl. Maj.

Affinis R. acri et R. rufulo. — Radix fibrosa; folia radicalia petiolata, 3-partita, partitionibus 3-5-fidis, lobis angustis inciso-dentatis petiolis caulque rariter et adpresse pubescentibus; summa trifida, lobis linearibus integris. Caulis 1-2-pedalis erectus ramosus multiflorus; rami tenues; pedunculi longi teretes. Flores R. acri minores lutei; calyx adpressus. Carpella compressa glabra laevia acuminata in capitulum subrotundum conferta.

6. RANUNCULUS pratensis.

R. perennis, foliis glabriusculis petiolatis tripartitis, lobis obtusis incisis dentatis, caule prostrato multifloro patenti-villoso, calyce reflexo, carpellis utrinque verrucoso-tuberculatis.

Hab. in pascuis et pratis Panormi. ♃. Fl. Maj. Jun.

Ab omnibus hujus divisionis Ranunculi speciebus differt radice perenni et habitu magis ad praecedentem divisionem spectante, inde transitum faciens ab hac ad illam. — Planta caespitosa laete viridis. Radix fibrosa, fibris longis fuscis, fibrillis tenuibus intermixtis, collo crasso vaginis foliorum copiosis circumdatum. Folia radicalia petiolata, petiolis 2 - 3-pollicaribus patenter pilosis, tripartita, lobis incisis dentatis obtusis, medio breviter petiolulato; caulina media petiolata tripartita, lobis magis incisis, summa tripartita, lobis linearibus. Caulis basi decumbens, dein erectus teres dictotomoramosus multiflorus patenter villosus. Petioli oppositifolii uniflori; flores lutei magnitudine R. bulbosi; calyx glaber semper deflexus post delapsum petalorum perstans. Carpella compressa utrinque obtuse tuberculata vel verrucata, stylo brevi incurvo mucronata.

FUMARIAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 216. — Papaveracearum gen. Juss. gen. p. 235.

CORYDALIS.

7. CORYDALIS densiflora.

C. caule simplici, foliis biternatis, foliolis ovatis, terminalibus 5-lobis, lateralibus 3-lobis, lobis oblongis integris, racemo terminali conferto, bracteis multifidis dentatis.

Hab. in nemorosis Nebrodum. ♃. Fl. Jun.

Affinis C. digitatae. — Radix tuberosa solida; folia petiolata ternatim secta, segmentis ternatis, lobatis, terminali 5-lobo, lobis 2- 3-fidis, terminali lateralium 3- 4-lobo, lobis 2-3-fidis, lateralibus trilobis vel trifidis, lobis omnibus oblongis integris vel apice subdentatis, obtusiusculis glaberrimis glaucescentibus; caulis erectus simplicissimus inferne foliosus, folio supremo bracteis simillimo; flores conferte racemosi duplo majores quam in C. digitata, albi odorati; bracteae sessiles rotundato-ovatae basi attenuatae glabrae 3- 5-fidae incisae dentatae; pedicelli brevissimi; siliquae lanceolatae acuminatae.

CRUCIFERAE.

BISCUTELLA.

8. BISCUTELLA laxiflora.

B. siliculis glabris, caule ramoso folioso, foliis pilosis lyratis, lobo terminali oblongo basi attenuato dupliciter acuteque dentato, corymbo laxo.

Hab. in pascuis et arvis Panormi. ♂. Fl. maj.

Affinis B. lyratae, raphanifoliae et ciliatae, ab omni tamen diversa. — Radix biennis perpendicularis vel obliqua, fibrillosa flavescens; folia radicalia 3 - 5 pollices longa, et ultra 1 pollicem lata, pilosa, pilis adpressis et in junioribus foliis copiosioribus, lyrata: lobo terminali ovato-oblongo, obtuso, in petiolum attenuato, dupliciter acuteque dentato, lobis lateralibus 2 - 4 ovatis subdentatis, deorsum sensim minoribus; folium caulinum infimum radicalibus simile, sed amplexicaule; suprema oblonga denticulata acuta ciliata; caulis angulatus pilosus, pilis patentibus, ramosus; corymbi longi laxi; flores parvi lutei; calycis foliola gibbo minimo; petala patentia; filamenta petalis aequilonga; siliculae glabrae, immarginatae, loculis 1-spermis, immaturae tantum visae.

THLASPI.

9. THLASPI? rivale.

T. siliculis . . . ., petalis calyce longioribus, foliis carnosulis glabris, radicalibus obovatis crenatis, caulinis lanceolatis sessilibus.

Hab. in arenosis ad nives deliquescentes della Curma grandi Nebrodum Siciliae. ⊙. fl. Jul.

Affine T. montano. — Radix perpendicularis fibrillosa; folia radicalia numerosa obovata obtusa, basi in petiolum attenuata, crenata, glabra carnosula; caulina lanceolata obtusa, sessilia, crenulis minimis denticulata; caulis 1- 2-pollicaris erectus simplicissimus glaber; corymbus multiflorus; pedicelli capillares; petala alba calyce duplo majora; filamenta petalis breviora; fructus non visi.

IBERIS.

10. IBERIS humilis.

I. suffruticosa, ramis erectis strictis, foliis obovatis carnosis glabris integerrimis, floribus corymbosis, siliculis apice integris.

Hab. in rupibus montis Scalune Siciliae. ♄. fl. Jun.

Planta humilis 5- 6-pollicaris; caulis fruticosus, vestigiis foliorum densissimis undique cicatrisatus, crassitie pennae anserinae, 2- 3-pollicaris, basi simplex, tum in ramos breves erectos strictos

divisus; folia obovata vel obovato-cuneiformia, basi in petiolum attenuata, apice obtusa, glaberrima integerrima, carnosa; corymbi erecti multiflori; flores non visi; siliculae subrotundae compressae, stylo exserto brevi terminatae, loculis monospermis; semina plana alata, post delapsum valvarum in funiculis umbilicalibus perstantia, et denique sursum se reflectentia, et stylum ambientia.

Ab I. semperflorenti affini differt magnitudine omnium partium duplo triplove minore, ramis erectis strictis, foliis latioribus, siliculis dimidio minoribus haud emarginatis.

11. IBERIS bellidifolia.

I. herbacea, foliis petiolatis obtusis integerrimis glabris, corymbo subumbellato simplici, petalis majoribus calyce triplo longioribus.

Hab. in rupestribus montis Scalune in Sicilia. ♃. Fl. Jun. Jul.

Radix longa fibrosa; caules multi basi subramosi, patuli diffusi; folia spatulata in petiolum longum attenuata, glaberrima, integerrima, subcarnosa, apice obtusa, summa oblongo-lanceolata; corymbus subumbellatus, hemisphaericus, simplex; petala albido-rosea; siliculae subrotundae obcordatae emarginatae, compressae, alatae, stylo exserto, loculis monospermis.

12. IBERIS Tenorii.

I. herbacea, foliis lanceolato-oblongis obtusis denticulatis in petiolum attenuatis ciliatis, caule erecto simplici, floribus corymbosis subumbellatis.

Hab. in saxosis apricis regni Neapolitani. ♃.

Radix lignosa perennis; caules basi lignosi, erecti, simplices, teretes, foliosi, pubescentes; folia inferiora obovata in petiolum attenuata, obtusa, glabra scabriuscula, ciliata, medio denticulata, caulina superiora lanceolato-oblonga obtusa apice tridentata; corymbus subumbellatus hemisphaericus simplex; petala purpurascentia, majora calyce triplo longiora. Fructus non visi. — Affinis I. Molineri Balb. (ciliatae All.)

12. IBERIS tenuifolia.

I. herbacea, foliis linearibus integerrimis, caule simplicissimo, corymbo subumbellato.

Hesperis umbellata Keiri lutei folio modice dentato. Bonan. t. 53.

Thlaspi umbellatum Keiri lutei folio parum dentato. Bonan. t. 62.

Hab. in arvis arenosis ad Tauromenium Sic. ☉. fl. aest.

Affinis I. linifoliae et I. umbellatae, ita ut prioris folia, alterius flores quamquam minores habere videatur. — Radix annua perpendicularis, albida; caulis 8- 10-pollicaris, erectus, teres, glaber, sim-

plicissimus; folia ultra pollicem longa, dimidiam lineam lata, linearia, obtusiuscula, glabra; corymbus terminalis, subumbellatus; petala purpurea.

CARDAMINE.

14. CARDAMINE microphylla.

C. caule prostrato ramosissimo, foliis ternatis, foliolis oblongis integerrimis, corymbo paucifloro, stigmate capitato, siliquis patentibus.

Hab. in arenosis maritimis Dalmatiae. ♃. fl. Mart.

Planta humilis ramosissima tenuis. Radix perennis; caulis a basi ramosus prostratus teres flexuosus, pilis raris hinc inde pubescens, foliosus; folia petiolata, ternata, foliolis exiguis obovatis vel oblongis obtusis glabris subcarnosis, integerrimis, rarissime foliolo uno bilobo, suprema folia oblonga simplicia; corymbi in apice ramulorum pauciflori erecti; flores pedicellati albi; siliquae lineares glabrae stigmate capitato coronatae.

ARABIS.

15. ARABIS madonia.

A. foliis lanceolato-oblongis dentatis ciliatis acutis, caulinis amplexicaulibus, racemo fructifero erecto, siliquis subsessilibus, valvis planis, stigmate integro.

Eruca sylvestris minima, Bellidis folio. Bonan. t. 89.

Hab. In saxosis siccis cacuminis montis Scalamadaggio Siciliae. ♃. fl. — fruct. Jul.

Affinis A. bellidifoliae, differt 1) foliis radicalibus lanceolato-oblongis dentatis ciliatis acutis; 2) foliis caulinis lanceolatis dentatis ciliatis amplexicaulibus; 3) pedunculis brevissimis; 4) siliquis longioribus.

16. ARABIS longesiliqua.

A. pubescens, pilis furcatis, foliis radicalibus lanceolatis oblongis obtusis dentatis, caulinis sessilibus, racemo erecto contracto, siliquis longissimis, valvis convexiusculis striatis, stigmate integro.

Hesperis siliquosa hirsuta, foliis Bellidis, floribus purpureo-albis. Bonan. t. 67.

Hab. in saxosis apricis montis Caputi et Cucii, nec non in montibus S. Martini prope Panormum. ♃. fl. vere.

Affinis A. nutanti. — Radix lignosa inter fissuras saxorum infixa, collo multis foliis exsiccatis vel rudimentis eorum circumdato; folia pubescentia pilis furcatis: radicalia oblongo-lanceolata dentata obtusa, caulina ovato-lanceolata obtusa integra sessilia, radicalibus multo minora; caulis simplex erectus teres pubescens; racemus erectus; pedunculi cauli adpressi 2-3 lineas longi; flores purpurascentes; siliquae lineares 3 pollices fere longae, valvis convexiusculis venoso-striatis; stigma integrum.

BARBAREA.

17. BARBAREA sicula.

B. foliis omnibus lyratis, inferiorum lobo terminali repando, superiorum dentato.
Hesperis alba Marrubii aquatici foliis. Bonan. t. 54.
Hab. in humidis umbrosis sylvaticis Nebrodum Siciliae. ♂. fl. Jun.

Affinis B. praecoci (Erysimo praecoci Sm.) — Herba biennis glaberrima. Caulis erectus simplex in summitate divisus in ramos duos tresve; folia glabra, omnia lyrata, lobo terminali inferiorum rotundato-cordato obtuso repando, mediorum ovato, superiorum ovato-oblongo obtuso grosse et inaequaliter dentato; foliola lateralia inferiorum minuta, unam ad duas lineas longa, linearia vel oblonga, numerosa, nempe a 5-8, superiorum pauciora magis oblonga; racemi terminales; pedicelli calyce breviores; petala straminea vel pallide lutea, calyce duplo longiora; stamina petala aequantia; siliquae erecto-patentes; stigma capitatum.

MATTHIOLA.

18. MATTHIOLA patens.

M. foliis lanceolatis oblongisve sinuatis et integerrimis tomentosis incanis, petalis oblongis undu-

latis, siliquis teretibus tomentosis patentibus, apice tricuspidatis, caule herbaceo.

Hab. in arenosis maritimis ad Patti et Milazzo Siciliae. ⊙. fl. Jul.

Affinis Cheirantho coronopifolio et Ch. vario Smith prod. fl. graec.; differt ille 1) foliis linearibus dentato-pinuatifidis; 2) siliquis torulosis tricuspidatis; hic vero differt 1) foliis lineari-lanceolatis; 2) caule subaphyllo spicato; 3) petalis recurvis varie coloratis. — In nostra planta caules ramosi, flores laxe paniculati pedicellati, petala vinoso-purpurea, siliquae glandulis obsitae, aequales, teretes, apice cuspidibus lateralibus duobus instructae; stigma lineare.

SINAPIS.

19. SINAPIS oleracea.

S. siliquis linearibus glaberrimis patentibus, rostro compresso ensiformi, foliis lyratis hispidis, caule glabro.

Sinapi agrarium luteum altissimum Brassicae sylvestris folio. Bonan. t. 48.

Sinapi sylvestre flosculis et semine luteis, siliqua angusta, folio tenui profunde dentato Lampsanae Dod. quoadantenus laciniis. Bonan. t. 55.

Hab. in ruderatis et muris ad Cefalú Siciliae. ⊙. fl. Maj.

Caulis erectus ramosus glaberrimus; folia lyrata lobata dentata; racemi longi; flores parvi lutei; siliquae lineares torulosae glaberrimae compressiusculae patentes.

Affinis S. radicatae Desf., sed differt rostro ensiformi compresso, nec subulato brevissimo.

Folia juniora a Siculis Cauluzzi nominata, acetario mediocri inserviunt.

20. SINAPIS tetraëdra.

S. siliquis adpressis rostroque tetraëdris glaberrimis, foliis lyratis, lobo terminali late lanceolato, ramis virgatis.

Hab. in arvis maritimis Messinae. ⊙. fl. Jul.

Herba glaberrima. Caulis erectus teres foliosus ramosus, ramis virgatis; folia lyrata, lobo terminali late lanceolato vel ovato-oblongo acuto denticulato, lateralibus linearibus parvis; flores corymboso-racemosi, corymbis longissimis; petala pallide lutea calyce longiora; siliquae adpressae, breviter pedicellatae torulosae, tetraëdrae, vix unciam longae, rostro tetraëdro recto.

21. SINAPIS virgata.

S. siliquis teretibus erecto-patentibus glaberrimis, rostro subcompresso, foliis lyratis, ramis virgatis.

Brassica sylvestris Messanensis Raphani minoris folio glauco Sinapis corrusionibus. Bouan. t. 71.
Hab. in arvis cultis Messinae, ubi primus detexit cl. Arrosto. ⊙. fl. Jul.

Caulis erectus foliosus ramosus, ramis virgatis, glaberrimus teres; folia glabra lyrata, lobis lateralibus oblongis remote dentatis, terminali ovato lobato-inciso dentato obtuso; racemi longissimi virgati; flores lutei; siliquae glaberrimae erectiusculae teretes torulosae, rostro subcompresso recto.

CAPPARIDEAE.

CAPPARIS.

22. CAPPARIS peduncularis.

C. spinis stipularibus deciduis erectis rectis, caule suffructicoso adscendente, foliis cordato-subrotundis obtusis glabris, pedunculis solitariis unifloris folio longioribus.
Hab. in rupium et murorum fissuris Siciliae. ♄. Fl. Maj. Jun.

Radix lignosa inter saxa haerens; caules adscendentes vel dependentes simplices aut basi subramosi, flexuosi, foliosi, glabri, sub foliis angulati; folia petiolata, petiolis 4 lin. longis, cordato-sub-

rotunda obtusa mucronulata integerrima glaberrima; spinae stipulares setaceae erectae rectae flavescentes deciduae, in planta juniori et in summitate caulis plantae florentis tantum observandae, ultra lineam longae; pedunculi axillares teretes glabri, 2- 3-pollicares, folio longiores, uniflori, solitarii; flores magni speciosi pallide rosei; calyx glaber viridis; petala obcordata margine undulata; filamenta pistillo longiora; siliqua ovalis. Planta juvenilis farina albida obtecta.

Affinis C. rupestri Smith prod., sed spinosa.

HYPERICINAE.

Juss. Ann. Mus. 20. p. 459. — Hyperica. Juss. gen. p. 254.

ANDROSAEMUM.

25. ANDROSAEMUM calycinum.

A. caule herbaceo ancipiti, foliis cordato-ovatis sessilibus, floribus terminalibus, laciniis calycis subrotundo-ovatis petalis longioribus.

Hab. —, in horto quodam cultum. ♃. fl. aest.

Affine Androsaemo officinali, sed differt 1) caule herbaceo nec fruticoso; 2) foliis majoribus, su-

premis quasi connatis; 3) laciniis calycinis magnis petala subrotundo-ovata apice rotundata superantibus, nec petalis oblongis calyce triplo longioribus; 4) stylis ovario dimidio brevioribus, nec duplo longioribus; 5) baccis subrotundis, nec ovatis. — Caulis humilis vix ultrapedalis.

HYPERICUM.

24. HYPERICUM anagallidifolium.

H. (trigynum), caule suffruticoso adscendente, foliis ovatis obtusis glabris pellucido-punctatis sessilibus; laciniis calycis serrato-glandulosis ovatis obtusis, filamentis petala aequantibus.

Hab. — ♄.

Caulis suffruticosus teres ramosus, ramis adscendentibus; folia Anagallidi caeruleae similia, sessilia, ovata obtusa glabra pellucido-punctata, subtus glaucescentia; cyma pauciflora simplex; pedunculi filiformes; calycis laciniae ovatae obtusae glanduloso-punctatae, serrato-glandulosae; petala flava staminum longitudine; styli tres divergentes filamentorum longitudine.

RUTACEAE.

FAGONIA.

25. FAGONIA cretica.

F. stipulis spinescentibus, caule 5-angulo, foliis ternatis, foliolis lanceolatis, capsularum angulis villosis.

Trifolium creticum spinosum. Matth. com. 611. ic. — Clus. hist. 2. p. 242. ic. — C. Bauh. prod. 142. ic. pin. 330. — Ger. hist. 1207. ic. — Park. theat. 1113. ic.

Trifolium fruticans. Dod. cereal. 215. ic. mala.

Trifolium aculeatum creticum. J. Bauh. hist. 2. p. 389. ic. — Moris. hist. s. 2. t. 14. f. 2.

F. cretica spinosa. Tourn. inst. 265. t. 141. Shaw spec. 230.

F. cretica. Lin. sp. 553. — Lam. ill. t. 346. — Desf. atl. 1. p. 338. — Wild. sp. 2. p. 565.

Hab. in nemorosis umbrosis montosis Siciliae. Rev. P. Russo. ⊙.

26. FAGONIA orientalis.

F. stipulis spinescentibus, caule tereti striato, foliis ternatis, foliolis linearibus, capsulis villosis.

Hab. in Oriente. ⊙?

Affinis praecedenti, diversa tamen 1) caule ramosiore tereti striato; 2) foliolis linearibus carnosulis spina minima mucronatis; 3) pedunculis subbinis; 4) capsulis undique villosis.

CISTI.

CISTUS.

27. **CISTUS** tauricus.

C. foliis obovatis in petiolum attenuatis mucronatis trinerviis rugosis utrinque pubescentibus, pilis stellatis, calyce hirsuto, caule pedunculisque tomentosis.

C. creticus. Bieb. fl. taur. cauc. n. 1037. excl. synon. praeter Pallasii.

C. salviaefoliis. Pall. ind. taur. ex Bieb.

Hab. in Tauria. Steven. ♄.

Differt ab affini C. cretico: 1) foliis obovatis brevissime mucronatis, integerrimis vel vix conspicue crenatis, canescenti-pubescentibus; 2) caule pedunculisque tomentosis; 3) floribus minoribus; 4) statura humiliore.

HELIANTHEMUM.

28. HELIANTHEMUM rubellum.

H. suffruticosum adscendens (stipulatum), foliis inferioribus rotundato - ovatis supra glaberrimis, subtus albo-tomentosis, caulinis oblongis, floribus racemosis pendulis, calycibus pilosis.

Hab. in sterilibus apricis Siciliae. ♄. fl. Jun. Jul.

Habitus H. marifolii. — Radix lignosa nigra; caules caespitosi flexuosi ramosi, basi glabri nigricantes, apicem versus albo-tomentosi; folia ramulorum non florentium ovata aucta subconniventia, inferiora ramorum florentium petiolata ovato-subrotunda acutiuscula, summa oblonga, omnia supra glaberrima rubicunda, infra albo-tomentosa; stipulae lineares acutiusculae supra glabrae subtus tomentosae, dein deciduae; flores racemosi; pedunculi ramosi penduli; calyces pubescentes; petala ovata aurea; capsula ovata pubescens calyce minor.

VIOLACEAE.

Vent. malm. 27. — J. S. Presl rostl. 1. p. 220. — Cistorum gen. Juss. gen. 294.

VIOLA.

29. VIOLA nebrodensis.

V. caule teretiusculo simplici glabro, foliis spatulatis longe petiolatis crenatis, stipulis ovatis pinnatifido-incisis, pedunculis medio bracteatis, segmentis calycis obtusis, calcare adscendente.

V. nebrodensis acaulos purpurea, floris Trinitatis foliis vix serratis, Narcissum olens. Bonan. t. 99.

Hab. in graminosis montium Nebrodum in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Habitus V. valderiae All. — Radix longa gracilis perennis; caulis 1- 2-pollicaris, vel erectus patulus, teretiusculus simplex glaber; folia longe petiolata spatulata vel obovata oblongave praesertim juniora, obtusa, crenata, glabra; stipulae ovatae basi pinnatifido-incisae, lacinia terminali oblonga, foliisque junioribus pubescentes; pedunculi axillares 2- 4-pollicares teretiusculi glabri, bracteis duabus lineabus alternis in medio; flores magnitudine V. alpinae, parum odori; calycis segmenta obtusa; petala purpureo-caerulea; calcar adscendens petalorum longitudine; capsula 3-gona, 1-locularis, 3-valvis.

50. VIOLA micrantha.

V. caule angulato simplici erecto, foliis oblongo-lanceolatis integerrimis, stipulis trifidis, lacinia media oblonga, petalis calycem aequantibus.

β. Pubescens.

Hab. in arenis vulcanicis regionis elatae Aetnae. ⊙. fl. Aug.

Habitus V. arvensis, differt tamen 1) foliis integerrimis oblongo-lanceolatis; 2) stipulis trifidis, lacinia media oblongo-lanceolata; 3) floribus minutis, petalis calycem aequantibus. — Planta tenera parva, floribus omnium Violarum minimis.

MALVACEAE.

MALVA.

51. MALVA excelsa.

M. caule erecto ramosissimo, foliis semiorbicularibus quinquelobis, rameis 3-lobis basi truncatis, floribus axillaribus pedunculatis glomeratis, calycibus hirsutis, arillis rugosis glabris.

Hab. in ruderatis, arvis incultis Siciliae. ⊙. fl. Jun.

Affinis M. rotundifoliae, differt 1) caule orgyali erecto ramosissimo, ramis erecto-patentibus;

2) foliis inferioribus semiorbiculatis 5-lobis, superioribus rameisque trilobis basi truncatis; 3) floribus pedunculatis erectis; 4) calycibus hirsutis nec stellato-pubescentibus; 5) pedunculis fructiferis erectis; 6) arillis rugosis glabris.

32. MALVA arvensis.

M. caule prostrato, foliis cordato-orbiculatis angulato-lobatis obtusis, pedunculis axillaribus glomeratis erectis, calycibus ciliatis, arillis rugosis pubescentibus.

Hab. in arvis incultis aridis Panormi Siciliae. ⊙. fl. aest.

Caulis prostratus maculatus; petioli pedunculique pubescentes; folia 5- 7-angulata; corolla caerulea calyce duplo major.

Affinis M. rotundifoliae, differt 1) caule glabro; 2) pedunculis omnibus erectis; 3) calyce glabro ciliato; 4) corolla calyce duplo majore; 5) arillis rugosis.

33. MALVA Rodigii.

M. caule diffuso adscendente, foliis cordato-orbiculatis quinquelobis obtusis, pedunculis axilleribus erectis ternis, calycibus ciliatis, arillis tomentosis.

Hab. — misit cl. Rodig. ♃.

Affinis Malvae rotundifoliae, sed differt 1) radice perenni; 2) foliis 5-lobis obtusis, petiolis pubescentibus; 3) pedunculis ternis erectis; 4) petalis violaceis calyce ciliato duplo-longioribus; 5) arillis tomentosis.

34. MALVA albiflora.

M. caule erecto petiolis pedúnculisque patenter piloso, foliis cordato-subrotundis 5-lobis obtusis glabris, pedunculis axillaribus erectis glomeratis, calycibus ciliatis, arillis glabris rugosis.
Hab. —. ⊙. fl. Jun.

Caulis erectus ramosus pilis longis albis pilosus; folia glabra obtusa, inferiora longe petiolata cordato- subrotunda 7-loba, superiora basi truncata 5-loba; pedunculi axillares terni quinive erecti petiolo dimidio breviores; calyx ciliatus, internus pilis raris obsitus; corolla alba calyce triplo longior; arilli glaberrimi rugoso-venosi.

35. MALVA racemosa.

M. caule prostrato virgato, foliis cordato-orbiculatis 5-lobis, superioribus 3-lobis, floribus racemosis, pedunculis axillaribus subsolitariis, calycibus pubescentibus, arillis tomentosis.
Hab. in arvis siccis sterilibus, ad vias Siciliae. ♃. fl. maj.

Radix perennis; caules plures 2-, 4-pedales, adscendentes, virgati, ramosi, striati, hispidi; folia inferiora cordato-orbiculata 5-loba obtusa crenata glabra, petiolis 5-pollicaribus venisque pubescentibus, superiora triloba; flores laxe racemosi axillares solitarii binive, pedunculis tunc inaequalibus petiolo brevioribus; calyces dense pubescentes, laciniis obtusis; corolla calyce triplo longior pallide caerulea; arilli tomento flavescente vestiti.

36. MALVA erecta.

M. caule erecto simplici hirsuto, foliis cordato-orbiculatis 5-lobis sericeis, pedunculis binatis, calycibus pubescentibus, arillis rugulosis tomentosis.

Hab. in arvis siccis, ad vias Panormi Sicil. ☉. fl. Maj.

Habitus M. sylvestris. — Radix annua simplex, intus alba; caulis pedalis vel altior, erectus simplex hirsutus, pilis albidis patentibus, basi purpurascens; folia cordato-orbiculata crenata, sericeo-pubescentia mollia: inferiora angulata obtusa, superiora 5-loba acuta; petioli hirsuti; pedunculi axillares erecti bini, rarius solitarii ternive, pubescentes, petiolo longiores; calyces dense pubescentes, laciniis acutis, exterioris calycis linearibus obtusinsculis; corolla violacea magnitudine M. Alceae; arilli rugulosi tomentosi.

ACERINAE.

ACER.

37. ACER villosum.

A. foliis 5-lobis acuminatis obtuse dentatis subtus glaucis, racemis erectis, floribus fructibusque tomentosis, filamentis calyce duplo longioribus.

Hab. in sylvis Nebrodum Siciliae. ♄ fl. Jun.

Affine A. Pseudoplatano; differt 1) foliis minoribus magis coriaceis, superne lucidioribus, subtus glaucis, lobo medio angulato, 2) racemis erectis tomentosis; 3) floribus majoribus; 4) calyce petalisque villoso-tomentosis; 5) filamentis flore duplo longioribus, antheris magnis obcordatis; 6) samaris tomentosis.

38. ACER commutatum.

A. foliis trilobis dentatis glabris annuis, lobis subaequalibus, cymis terminalibus axillaribusve pendulis.

Hab. — ♄. fl. Jun.

Habitus A. monspessulani, a quo differt 1) statura humiliore, fruticem nempe constituit; 2) foliis dentato-serratis trilobis, lobis lateralibus minoribus; cymis axillaribus terminalibusve pendulis; 4) samaris junioribus hirsutis.

QUERCINAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 228. — Amentacearum gen. Juss. gen. 407.

QUERCUS.

39. QUERCUS congesta.

Q. foliis petiolatis subtus pubescentibus oblongo-obovatis sinuato-lobatis, lobis obtusis subangulatis, fructibus sessilibus glomeratis, cupulis tomentosis.

Hab. in sylvis regionis demissae Aetnae. ♄.

Facies Q. Roboris vel Q. pubescentis; differt a priore 1) foliis subtus pubescentibus subangulatis; 2) axillis venarum subtus villosis; 3) fructibus glomeratis. A posteriore differt 1) foliis latioribus magis obovatis, subangulatis, supra glabris lucidis subtus pubescentibus, 2) fructibus glomeratis, cupulae squamis adpressis. — Affinis quoque videtur Q. conglomeratae Pers. ench. 2. p. 570.

LEGUMINOSAE.

SPARTIUM.

40. SPARTIUM infestum.

S. foliis ternatis, foliolis obovatis subtus sericeis, ramis spinosis, floribus axillaribus confertis, bracteis calycibusque sericeis, leguminibus argenteis, pilis adpressis.

Hab. in collibus, arvis incultis Siciliae. ♄. fl. Apr.

Frutex 2- 4-pedalis, spinis horridus, sepes impenetrabiles formans; flores lutei odorati; legumina subtriquetra, pentasperma; rami striati foliolisque junioribus sericeo-pilosi.

Affinis S. villoso, differt tamen 1) pilis caulis, petiolorum et pedunculorum brevissimis arcte adpressis; 2) bracteis calycibusque sericeis nec villosis; 3) leguminibus aequalibus argenteis pilis adpressissimis, nec tumidiusculis villoso-lanuginosis.

GENISTA.

41. GENISTA Bivonae.

G. caule inermi angulato procumbente, foliis ternatis obovatis subtus pubescentibus, floribus terminalibus racemosis breviter pedicellatis.

Hab. in siccis sylvaticis Aetnae. ♄. fl. Jul.

Caulis basi suffruticosus ramosus, ramis procumbentibus subramosis patenter pubescentibus; folia breviter petiolata ternata, foliolis obovatis mucronulatis supra glabris, subtus pubescentibus, pilis adpressis; flores terminales racemosi l. subspicati; bracteae lineares villosae pedicello longiores; calyx glabriusculus, laciniis acuminatis; corolla rosea. Legumina non visa.

42. GENISTA aristata.

G. spinis digitatis inermibus, foliis lineari-lanceolatis caulibusque diffusis villosis, floribus racemosis, subcapitatis, leguminibus hirsutis.

Hab. in pascuis siccis montium Nebrodum Siciliae. ♄. fl. Jun. Jul.

Affinis G. sylvestri; differt 1) caulibus diffusis; 2) spinis digitato-palmatis: lobis vel spinulis ternis quinisve, raro pinnato-ramosis, folio aequilongis, herbaceis non flexibilibus; 3) floribus racemosis subcapitatis; 4) leguminibus hirsutis calycem paulo superantibus.

43. GENISTA rigens.

G. spinis simplicibus pungentibus, foliis ternatis linearibus hirsutis, racemo terminali paucifloro, leguminibus ovatis villosis.

Hab. in pascuis aridis montis Cozzo del Predicatore Nebrodum Siciliae. ♄. fl. Jul.

Caules lignosi, ramosissimi, procumbentes, spithamei; ramuli quadranguli hirsuti; spinae axillares, simplices, quadrangulae, rigidae, pungentes, folio sublongiores; folia sessilia ternata, foliolis linearibus vel lineari-lanceolatis pubescentibus; racemus terminalis in apice ramulorum 2-5-florus; flores subsessiles lutei; corollae carina glabra; legumen ovatum breve villosum stylo longo acuminatum.

ONONIS.

44 ONONIS glutinosa.

O. pedunculis unifloris bracteatis folio duplo longioribus, foliis simplicibus obovatis serratis glandulosis pubescentibus, stipulis ovatis acutis.
Hab. in Hispania. ☉.

Caulis ramosus teres pilosus, pilis glanduliferis intermixtis; folia simplicia brevissime petiolata, obovata serrulata glanduloso-pubescentia; stipulae ovatae acutae serrulatae; pedunculi axillares uniflori pubescentes folio bi- triplove longiores, aristati l. bracteati, bractea l. arista setacea; calyx pubescens corolla pallide flavescente paulo brevior; siliquae pubescentes calyce duplo longiores.

CYTISUS.

45. CYTISUS rufulus.

C. calyce tubuloso, villoso, floribus axillaribus subsessilibus, foliolis ovato-ellipticis ramisque junioribus rufo-villosis, caulibus prostratis teretibus glabris.

Hab. in Italia ad Genuam. ♄. fl. vere.

Affinis C. supino, quocum forse commutatus; differt tamen 1) ramulis junioribus, petiolis, foliolis calycibusque rufo-villosis, villis densissimis; 2) foliolis ovato-ellipticis; 3) floribus subsessilibus. — Flores lutei.

46. CYTISUS villosus.

C. calyce tubuloso villoso, floribus axillaribus glomeratis subsessilibus, foliolis lanceolatis mucronatis utrinque villosis, caulibus teretibus diffusis.

Hab. in pascuis herbidis collinis Austriae inferioris ad Merkenstein. ♄. fl. Maj.

Affinis C. capitato, diversus 1) caulibus diffusis decumbentibus, glabris, ramulis junioribus villosis; 2) foliolis lanceolatis vel lanceolato-oblongis mucronatis utrinque villosis; 3) floribus axillaribus glomeratis; 4) tempore florescentiae. — A Cytiso supino abunde differt.

VICIA.

47. VICIA glauca.

V. pedunculis multifloris folio brevioribus, cirrhis brevissimis simplicissimis, foliolis lanceolatis glaucis pubescentibus, stipulis semisagittatis, leguminibus pubescentibus.

Hab. in locis saxosis elatis Nebrodum Siciliae. ⊙. fl. Jun.

Planta tenera gracilis. Radix tenuis; caules filiformes debiles, erecti vel procumbentes, glabri angulati, simplices; folia brevissime petiolata, foliolis 5-jugis lanceolatis vel lanceolato - oblongis mucronatis pubescentibus glaucis; petioli foliorum inferiorum fere ecirrhosi, superiorum cirrhiferi, cirrhis brevissimis simplicissimis; stipulae minutae semisagittatae integrae pubescentes; pedunculi axillares folio breviores, oliganthi; flores 6—8 sessiles imbriati albidi, pallidissime rosei; calyx pubescens glaucus, dentibus lanceolatis acuminatis; vexillum venis purpureis; siliquae in uno pedunculo duae tresve brevi-lanceolatae pubescentes pendulae; semina fusca.

48. VICIA heterophylla.

V. leguminibus subsessilibus solitariis erectis, foliolis hirsutis mucronatis, inferioribus obovatis

bijugis, superioribus oblongis 4-jugis, stipulis semisagittatis dentatis.

Hab. in arenosis humidis fluvii magni (fiume grande) Siciliae. ⊙. fl. Jun. Jul.

Caulis 5— 8-pollicaris erectus angulatus pubescens simplicissimus, pauciflorus; folia brevissime petiolata, foliolis hirsutis mucronatis: inferioribus obovatis bijugis, cirrho simplicissimo brevi recto, superioribus lineari-oblongis, cirrho simplici spiraliter torto; stipulae ovatae semisagittatae incisae dentatae; flores fere sessiles axillares erecti solitarii; calyx glaber, dentibus lanceolatis acuminatis ciliatis; legumen erectum glabrum.

LATHYRUS.

49. LATHYRUS diversifolius.

L. pedunculis unifloris sub flore articulatis folio brevioribus, cirrhis 2— 4-phyllis, foliolis hirsutis, inferioribus ellipticis, superioribus linearibus, stipulis semisagittatis dentatis, leguminibus lanceolatis hirsutis.

Hab. in arenosis arvis ad flumen magnum (fiume grande) prope Himeram veterem. ⊙. fl. Jun.

Caulis erectus angulatus pubescens basi ramosus; petioli inferiores diphylli: foliolis ellipticis mucronatis, superiores tetraphylli: foliolis lineari-lanceolatis linearibusve, foliolis omnibus hirsutis

pilis adpressis, cirrhis simplicibus; stipulae semisagittatae acuminatae basi dentatae, dente infimo acuminato; pedunculi axillares semipollicares brevioresve, uniflori, sub flore articulati pubescentes; calyx nervatus glabriusculus, dentibus acuminatis; corolla violaceo-purpurea; legumen hirsutum dispermum, abortu seminis unius monospermum.

50. LATHYRUS nervatus.

L. pedunculis unifloris bracteatis stipulis longioribus, cirrhis diphyllis brevissimis, foliolis linearibus, stipulis linearibus semisagittatis, leguminibus linearibus nervosis nutantibus, seminibus sphaericis.

Hab. in arenosis arvis ad flumen magnum prope Himeram veterem. ☉. fl. Jun.

Caulis erectus glaberrimus basi ramosus; foliola longissima siliquam cum pedunculo aequantia; bracteae pedunculo aequilongi.

Differt a L. sphaerico, cui affinis 1) pedunculis stipulis longioribus; 2) foliolis linearibus; 3) stipulis linearibus; 4) leguminibus nervosis nutantibus.

51. LATHYRUS purpureus.

L. pedunculis unifloris bracteatis supra medium articulatis stipulis longioribus, cirrhis diphyllis, fo-

liolis linearibus, stipulis semisagittatis, leguminibus lanceolatis.

Hab. in arvis Panormi Siciliae. ☉. fl. Maj.

Caulis erectus basi ramosus, angulatus, angulis subalatis, glaberrimus; petioli planiusculi alati, diphylli: foliolis linearibus vel lanceolato-linearibus acuminatis, cirrhis bi- tripartitis spiraliter tortis; stipulae ovatae semisagittatae acuminatae, subinde medio dente uno instructae; pedunculi axillares stipulis longiores teretes supra medium bracteati et articulati, bractea brevi; flores nutantes; calyx glaber, laciniis lanceolatis acutis; corolla pallide purpurea vel rosea; legumen lanceolatum glabrum.

52. LATHYRUS membranaceus.

L. pedunculis multifloris folio longioribus, cirrhis diphyllis, foliolis linearibus trinervibus, stipulis semisagittatis, petiolis internodiisque membranaceo-alatis.

Hab. in pratis montanis montis Cucii prope Panormum Siciliae. ♃. fl. Jun.

Caulis bi- tripedalis patulus; foliola glaberrima acuminata 2— 3-pollicaria; pedunculi teretes striati 6 — 7-pollicares, 6-flori; legumina linearia arcuata 4-pollicaria. — Differt a L. latifolio 1) foliolis linearibus trinerviis acuminatis; 2) petiolis

alatis. A L. heterophyllo differt 1) cirrhis semper diphyllis; 2) foliolis linearibus; 3) petiolis alatis.

OROBUS.

53. OROBUS Raffinesquei.

O. caule angulato simplici, foliis bijugis linearibus, stipulis linearibus semisagittatis subdentatis acuminatis, floribus racemosis secundis nutantibus.

Hab. in arvis Panormi. ♃. fl. Apr.

Valde affinis O. atropurpureo Desf.; differt 1) caule angulato; 2) stipulis linearibus subdentatis acuminatis, lobo laterali lineari acuto nec aristato; 3) foliolis semper bijugis. — Flores atropurpurei ut in O. atropurpureo.

54. OROBUS serotinus.

O. foliis pinnatis bi- trijugis, foliolis ovatis acuminatis, stipulis cordato-ovatis inaequalibus, pedunculis multifloris petiolo longioribus, caule simplici superne angulato.

Hab. in graminosis montosis ad S. Martinum de Scalis prope Panormum. ♃. fl. Maj. Jun.

Differt ab O. verno affini: 1) caule humiliore inferne tereliusculo; 2) foliis infimis conjugatis subrotundis mucronatis, superioribus brevius acuminatis; 3) stipulis cordato-ovatis subrotundisve acu-

minatis inaequalibus; una triplo minore altera; 4) pedunculis 16— 20-floris petiolo longioribus.

ASTRAGALUS.

55. ASTRAGALUS Bonanni.

A. caulescens diffusus, foliolis obovatis inferne petiolisque villosis incanis, pedunculis folio brevioribus, floribus capitatis, leguminibus teretibus subulatis pendulis.

Ornithopodium alterum medium caespitosum acaulos folio latiori parte altera lanuginoso argenteo. Cup. hort. cath.

A. hirsutus canescens, luteus, siliculis hirsutis semiclaviculatis. Bonan. t. 71.

Hab. in pascuis sylvaticis elatis Nebrodum Siciliae. ♃. fl. Jun.

Caules lignosi breves diffusi subteretes; stipulae ovatae acutae petiolo non adhaerentes; petioli villosi incani flexuosi; foliola numerosa (12-juga) obovata sessilia apice emarginata, subtus villosa sericea, supra glabra viridia, juniora utrinque sericeo-villosa; pedunculi villosi sericei, pilis adpressis, suberecti axillares, folio multo breviores; flores in capitulum subrotundum aggregati brevissime pedicellati quatuor ad sex; bracteae lineares villosae; calyces pubescentes, dein membranacei albidi, dentibus subulatis villosis; corolla pallide

lutea; legumina teretia subulata villosa, uti flores pendula.

ONOBRYCHIS.

56. ONOBRYCHIS virgata.

H. caule adscendente glabro, foliis pinnatis, 10—12-jugis, foliolis lanceolato-linearibus mucronatis subtus pilosis subincanis, alis calycis dentibus duplo longioribus, leguminibus reticulato-venosis scabris.

Hab. in collibus asperis siccis Siciliae mediae non procul Castrogiovanni. ♃. fl. Jul. Aug.

Caules e radice perenni 1- 3-pedales basi decumbentes, angulati, simplices aut subramosi; stipulae ovatae acuminatae emarcidae brunneae; petioli supra carinati subtus angulati; foliola numerosa alterna lanceolato-linearia mucronata supra glabra, subtus pubescentia subincana, venis parallelis lineata; pedunculi ramulis oppositi vel extrafoliacei, folio duplo longiores, multiflori; flores spicati subsessiles; calyx glabriusculus, dentibus subulatis; corolla pallide lutea i. e. straminea, vexillo et carina subaequilongis, alis oblongis carina vexilloque brevioribus, calyce (dentibus computatis) duplo longioribus; legumen breve compressum obovatum pubescens scabrum, venis elevatis reticulatum. — Affinis O. supinae et O. saxatili

D Cand. (Hedysaris L.) sed notis indicatis abunde differt; nempe ab O. supina: 1) caule glabro; 2) foliolis mucronatis; 3) alis calyce duplo longioribus; 4) carina et vexillo alis longioribus; 5) leguminibus reticulato-venosis. Ab O. saxatili 1) caule elongato; 2) foliolis lanceolato-linearibus mucronatis; 3) alis calyce duplo longioribus; 4) leguminibus inermibus reticulato-venosis.

MEDICAGO.

57. MEDICAGO glabella.

M. pedunculis bifloris petiolo aequilongis, leguminibus cylindraceis utrinque planis, junioribus villosis, anfractibus senis, aculeis rectis subulatis, stipulis inciso-dentatis, foliolis obcordatis denticulatis pilosis.

Hab. in arvis Panormi Siciliae. ⊙. fl. aest.

Caules diffusi angulati ramosi, pubescentes, pilis patentibus; stipulae semiovatae acuminatae inciso-dentatae, dentibus setaceis; petioli pedunculique patenter pubescentes; foliola obcordata inaequaliter denticulata pilosa, juniora subcanescentia; pedunculi biflori, bracteis setaceis flore longioribus; calyx corollam luteam aequans; legumen juvenile villosum, adultum cochleatum, glabrum vel pilis raris obsitum, anfractibus senis aculeatis, aculeis rectis subulatis. — Affinis M. intertextae.

58. MEDICAGO globosa.

M. pedunculis subbifloris petiolo brevioribus, leguminibus globosis pubescentibus, aculeis subulatis distichis divaricatis patentibus, stipulis dentatis, foliolis obovatis denticulatis.

Hab. in arvis maritimis inter Roccellam et Kephaloëdim Siciliae. ⊙. fl. Apr. Maj.

Caules diffusi angulati ramosi glabri; stipulae acute dentatae; foliola obovata vel subrhombea denticulata glabra; pedunculi petiolo breviores bi-triflori glabri; legumina globosa pubescentia, in uno pedunculo solitaria, anfractibus 7-8, aculeis subulatis anfractu duplo longioribus, distichis divaricatis.

59. MEDICAGO hamata.

M. pedunculis bifloris petiolum aequantibus, leguminibus utrinque planis glabris, anfractibus quinis distantibus, aculeis subulatis uncinatis distichis divaricato-patentibus, stipulis dentato-ciliatis, foliis subrhombeis apice denticulatis.

Hab. in arvis Panormi Siciliae. ⊙. fl. Maj.

Affinis M. muricatae, differt 1) pedunculis bifloris; 2) aculeis leguminum uncinatis distichis divaricato-patentibus, anfractu duplo- triplove longioribus. — Ab affini M. nigra differt 1) pedunculis bifloris; 2) anfractibus distantibus; 3) aculeis di-

stichis divaricato-patentibus; 4) foliolis subrhombeis.

TRIGONELLA.

60. TRIGONELLA tuberculata.

T. leguminibus sessilibus solitariis oblongis falcatis rostratis villosis folium aequantibus, foliis cauleque basi ramoso villosis, seminibus parallelepipedis tuberculatis.

Hab. in arvis arenosis ad flumen magnum prope Ilimeram veterem. ⊙. fl. Maj. Jun.

Maxime affinis T. foenugraecum, a qua tamen differt: 1) leguminibus oblongis rostratis, rostro legumine duplo breviore, villosis, folium aequantibus, nec leguminibus linearibus conico-acuminatis glabris folium multoties superantibus; 2) villositate molli caulis, foliorum, calycis; 3) seminibus parallepipedis tuberculatis nec rhombeis laevissimis.

LOTUS.

61. LOTUS tenuifolius.

L. capitulis dimidiatis multifloris, bracteis tribus lineari-lanceolatis, dentibus calycinis linearibus patentibus, leguminibus erectis teretibus torulosis; stipulis foliolisque lanceolatis, caulibus diffusis ramosis.

Hab. in pascuis ad Catanam et Panormum Siciliae.
♃. fl. aest.

Affinis L. angustissimo et L. corniculato; a priore differt 1) caulibus diffusis apice adpresse-pubescentibus; 2) bracteis ternis lineari-lanceolatis; 4) capitulis multifloris dimidiatis longe pedunculatis; 5) dentibus calycinis linearibus patentibus; 6) leguminibus torulosis. — A L. corniculato differt: 1) foliolis lanceolatis; 2) caule superne adpresse-pubescente; 3) capitulis non depressis sed magis haemisphaericis; 4) leguminibus erectis torulosis.

62. LOTUS glaucescens.

L. pedunculis subtrifloris folio longioribus, bracteis tribus, leguminibus erectis teretibus torulosis aristatis, stipulis ovato-lanceolatis, foliolis obcordato-cuneatis carnosis glaucis, caulibus prostratis ramosis.

Hab. in pascuis maritimis versus Isnelli et Cephalù.
♃. fl. Maj.

Planta glabra glauca. Caules teretiusculi prostrati ramosi; stipulae ovato-lanceolatae oblongaeve obtusae, foliolis dimidio fere minores; folia breviter petiolata, foliolis sessilibus cuneato-obcordatis carnosis; pedunculi folio longiores bi-quadriflori; calyx glaber nervosus, dentibus lan-

ceolatis acutis patentibus; corolla lutea; legumina erecta recta teretia torulosa aristata glabra. — Quodammodo affinis L. Dioscoridis.

63. LOTUS patens.

L. pilosus, pilis patentibus, capitulis dimidiatis multifloris, bracteis tribus lanceolatis, leguminibus erectis rectis teretibus aristatis, stipulis semicordatis, foliolis lanceolato-oblongis, caulibus simplicibus diffusis.

Hab. in pascuis maritimis prope Cephalú. ♃. fl. Maj. Jun.

Tota planta pilis patentibus pilosa, glauco-viridis. Caules simplices diffusi teretes; stipulae exacte sessiles semicordatae acutae foliola aequantes; folia breviter petiolata, foliolis sessilibus lanceolato-oblongis acutis; pedunculi erecti folio longiores 4— 6-flori; bracteae ternatae, lanceolatae; calycis dentes lineares; corolla flava, carina apice medioque vexilli aurantiacis; legumina erecta recta teretia torulosa aristata glabra. — Affinis L. cytisoidi, distinctissimus tamen.

TRIFOLIUM.

64. TRIFOLIUM villosum.

T. capitulis globosis villosis bracteatis terminalibus solitariis, dentibus calycinis setaceis villosissimis

corolla duplo brevioribus, stipulis aristatis, foliolis obovatis denticulatis, caule diffuso piloso, pilis adpressis.

Hab. in arvis arenosis fluminis magni (fiume grande) prope Himeram. ⊙. fl. Maj.

Caules diffusi teretiusculi striati ramosi; stipulae ovatae; foliola utrinque pubescentia, pilis brevibus adpressis; capitula parva subsessilia; corolla pallide-ochroleuca vel potius straminea.

Differt ab affini T. hispido Desf. (T. hirto All. auct.) 1) pilis adpressis nec patentissimis; 2) caulibus diffusis, nec erectis; 3) foliolis brevioribus latioribusque, fere obcordatis, pilis densissimis obtectis; 4) stipulis aristatis nec acuminatis; 5) calycinis dentibus corolla duplo brevioribus villosissimis, pilis erectis, nec corolla brevioribus, pilis patentibus; 6) corollis pallide ochroleucis, nec purpureis.

65. TRIFOLIUM arachnoideum.

T. capitulis globosis hirsutis bracteatis terminalibus solitariis, dente calycino infimo corollam monopetalam aequante, reliquis corolla duplo brevioribus, stipulis acuminatis, foliolis obcordatis integerrimis, caulibus prostratis pilosis, pilis patentibus, ramis divaricatis.

Hab. in arenosis campis fluminis magni prope Himeram. ⊙. fl. Maj.

Differt ab affini T. hispido Desf.: 1) caule diffuso, ramis divaricatis; 2) foliolis obcordatis apice emarginatis; 3) dentibus calycinis inaequalibus, uno reliquis duplo longiore corollam aequante, omnibus pilosis, pilis patentissimis retis araneae ad modum quasi dispositis; 4) corolla monopetala straminea. — A T. Cherleri differt pilositate, directione ramorum, foliolis integris, bracteis, dentibus calycinis, corollaque.

66. TRIFOLIUM roseum.

T. capitulis ovatis involucratis, calycibus lanatis, dentibus setaceis, infimo reliquis triplo longiore, foliolis obcordatis, superioribus oblongis, caule simplici decumbente.

Hab. in pascuis siccis montis Cozzo de' Suarenti Nebrodum. ⊙. fl. Jul.

Radix lignosa; caules 4—6-pollicares simplices decumbentes foliisque sericeo-pilosi; petioli patenter pilosi; stipulae ovato-lanceolatae acuminatae; capitulum terminale solitarium longe pedunculatum; calyces sericeo-villosi; corolla amoene rosea.

T. ochroleucum differt 1) caulibus ramosis semper erectis, viridibus; 2) capitulis duplo triplove majoribus; 3) calycibus pubescentibus scabris, denti-

bus lanceolatis, infimo reliquis dimidio longiore; 4) corolla ochroleuca.

67. TRIFOLIUM incanum.

T. capitulis ovato-oblongis villosis bracteatis subsolitariis terminalibus, calycibus ovatis striatis canescentibus villosis, dentibus setaceis erectis aequilongis corolla longioribus, foliolis obcordatis apice denticulatis, caulibus diffusis.

Hab. in arvis arenosis ad flumen magnum prope Polizzi. ⊙. fl. Jun.

Planta bipollicaris pilis densis albidis canescens. Radix filiformis longa; caules simplices diffusi; stipulae ovatae acuminatae membranaceae, nervis viridibus; folia inferiora longe petiolata, superiora subsessilia: foliolis cuneato-obcordatis apice emarginatis denticulatis; capitula sessilia, ovato-oblonga, parva, cana; calyces nervis striati, breviter ovati, villosi: dentibus setaceis erectis aequalibus, corolla minuta albida longioribus.

68. TRIFOLIUM Bonanni.

T. capitulis subrotundis, calycibus inflatis tomentosis, dentibus duobus inferioribus setaceis rectis conniventibus, caulibus repentibus, foliolis obovatis retusis.

T. vesiculis in capitulum compositis asperis, maximum, supinum. Bonan. t. 97.

Hab. in pascuis maritimis ad Cephalú. ⊙. fl. Maj.

Maxime affine T. fragifero, a quo differt calycibus tomentosis, nec pubescentibus, dentibus duobus inferioribus rectis conniventibus, nec reflexis.

PSORALEA.

69. PSORALEA foetida.

P. annua, pubescens, pilis arcte adpressis, caule pedunculisque angulato-striatis, capitulis hemisphaericis, foliis ternatis, foliolis ovato-lanceolatis obtusis.

Trifolium asphaltaeum. Matth. com. 608. ic. plantam juvenilem representans.

Hab. Siciliae in collibus saxosis sterilibus, in fissuris rupium. ⊙. fl. Jun. Jul.

Planta annua uni- bipedalis pilis rigidis adpressis canescens, odore foetido murino nauseoso Conii maculati nec bituminoso donata; caulis angulatus erectus flexuosus; foliola ovata, superiora ovato-lanceolata, obtusa, mucronulata; stipulae lineares acutissimae hirsutae; flores caerulei; calycis dentes corolla aequilongi.

Differt a P. bituminosa, quacum a Linneo videtur esse confusa 1) radice annua; 2) foliolis ovato-lanceolatis obtusis; 3) caule pedunculisque angulato-striatis; 4) floribus capitatis, capitulis hemisphaericis; 5) odore (melius foetore) nauseoso murino. Cultura perstat.

POMACEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 231. — Rosacearum genera. Juss. gen. pl. p. 334.

MESPILUS.

70. MESPILUS pubescens.

M. spinosa, foliis pubescentibus pinnatifidis, laciniis acutis serratis, stipulis tridentatis, floribus trigynis, segmentis calycinis ovatis acuminatis, fructibus tomentosis.

Hab. in nemorosis montis Marapoleggio Nebrodum Siciliae. ♄. fl. Jun. Jul.

Frutex orgyalis et altior, spinosus, spinis 3 lineas longis; folia ambitu ovata acuta, pinnatifida, laciniis oblongis acute dentatis integrisve utrin-

que pubescentibus incanis; petioli tomentosi; stipulae ovatae acuminatae tridentatae pubescentes; flores in ramulis terminales cymosi, pedunculis tomentosis ramosis; ovaria tomentosa; segmenta calycina ovata acuminata; petala rosea; styli tres.

Affinis M. tanacetifoliae Smith; sed folia non villosa nec obtusa, nec flores pentagyni. Habuissem pro Crataego laciniata Ucria, sed haec monogyna est, et mea planta constanter trigyna.

ROSACEAE.

Rosacearum genera. Juss. gen. pl. p. 334.

POTENTILLA.

71. POTENTILLA pinnatifida.

P. caule sarmentoso, foliis quinatis, foliolis obovato-cuneiformibus duplicato obtuseque serratis utrinque pubescentibus, pedunculis axillaribus solitariis folio longioribus, segmentis calycinis stipulisque pinnatifido-incisis, petalis rotundatis calyce brevioribus.

Hab. in arvis humidis ad fluvium Oretum Panormi in Sicilia. ♃. fl. Jun.

Differt ab affini P. reptante: 1) caule sarmentoso; 2) foliolis duplicato obtuseque serratis, utrinque pubescentibus; 3) segmentis calycinis stipulisque pinnatifido-incisis; 4) petalis rotundatis calyce brevioribus.

SALICARIAE.

LYTHRUM.

72. LYTHRUM Gussonii.

L. caule diffuso, foliis alternis linearibus, floribus axillaribus solitariis hexapetalis dodecandris, staminibus calyce clauso longioribus.

Hab. in humidis oleraceis ad Bocca di falco Siciliae, ubi cum amicissimo Gussone legi. ⊙. fl. Jul. Aug.

Maxime affine L. hyssopifolio, differt tamen: 1) dentibus calycinis clausis, nec patenti-reflexis; 2) staminibus calyce longioribus; 3) stylo calyce dimidio breviore.

73. LYTHRUM alatum.

L. caule erecto simplici quadrangulo, inferne angulis membranaceo-alatis, foliis alternis cor-

dato-lanceolatis, floribus axillaribus solitariis hexapetalis dodecandris, staminibus calyce longioribus.

Hab. ad fossas, in pratis humidis Panormi Siciliae. ☉. fl. Maj. Jun.

Affine L. hyssopifolio et antecedenti; a primo differt caule erecto simplici angulato inferne membranaceo-alato, foliis e cordata basi lanceolatis, floribus dodecandris, staminibus calyce duplo styloque triplo longioribus. Ab antecedente differt caule erecto simplici membranaceo-alato, foliis cordato-lanceolatis, floribus majoribus.

EUPHORBIACEAE.

MERCURIALIS.

74. MERCURIALIS ciliata.

M. floribus dioicis spicato-glomeratis, spicis folio longioribus, folio cordato-ovatis ciliatis, caule herbaceo brachiato.

Hab. in cultis oleraceis Siciliae; in Dalmatia prope Capo Sesto. ☉. fl. Febr. Mart.

Maxime affinis M. annuae. differt tamen 1) caule humiliore plerumque simplici; 2) foliis cordato-ovatis acuminatis obtusis, margine obtuse serratis ciliatis; 3) spicis linearibus folio longiorus.

EUPHORBIA.

75. EUPHORBIA androsaemifolia.

E. (floribus terminalibus aggregatis), herbacea dichotoma, caule erecto, foliis oblongis obtusis villosis, basi oblique cordatis, latere uno serratis, capsulis glabris laevibus, seminibus tetragonis rugosis.

Hab. in agris cultis oleraceis ad Bocca di Falco. ☉. fl. Jul. Aug.

Summa affinitas cum E. hypericifolia, sed differt: 1) caule ramisque erectis teretibus inferne pubescentibus; 2) foliis subtus glaucis utrinque pilis longis albidis villosis; 3) seminibus exacte tetragonis rugoso-venosis, utrinque obtusis.

LINICINAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 259. — Lineae. D. Cand. theor. 214. — Caryophyllacearum genera. Juss. gen. p. 303.

LINUM.

76. LINUM punctatum.

L. foliolis calycinis ovatis, foliis imbricatis lanceolatis acutis scabriusculis pellucido-punctatis, caulibus suffruticosis diffusis.

Hab. in apricis montis Scalune Nebrodum in Sicilia. ♃. fl. Jun. Jul.

Radix crassa albida; caules basi suffruticosi ramosi, diffusi 1- 3-flori; folia lineari-lanceolata acuta scabriuscula pellucido-punctata, conferta, imbricata; flores terminales: pedunculi aphylli erecti; foliola calycina omnia ovata acuta; corolla caerulea magnitudine L. alpini; capsulae magnae acutae decemvalves. — Habitus L. alpini, cui affine, sed differt caulibus basi suffructicosis diffusis; foliis lanceolatis scabriusculis pellucido-punctatis; calycinis foliolis omnibus acutis.

77. LINUM inaequale.

L. foliolis calycinis lanceola scabris corollam subaequantibus inaequalibus, foliolo uno minore pa-

tenti-recurvo, foliis lineari-lanceolatis acutis undique scabris, caule erecto stricto subsimplici inferne scabro.

Hab. in arvis et pascuis Siciliae. ☉. fl. Jun.

Caulis 1-1½ pedalis erectus strictus, simplex aut ramosus, inferne scaber, superne laeviusculus; folia numerosa, lineari-lanceolata acuta undique scabra, saepe Uredine croceo obsessa; flores axillares solitarii binive; pedunculi brevissimi, fere nulli; calyces scabri: segmentis tribus corollam flavam aequantibus, duobus brevioribus, segmento uno breviori patenti-reflexo.

L. strictum refert, sed differt foliis lineari-lanceolatis undique scabris; calycinis segmentis inaequalibus corollam aequantibus.

CARYOPHYLLACEAE.

DIANTHUS.

78. DIANTHUS siculus.

D. caule unifloro erecto inferne scabro, foliis linearibus carinatis margine ciliato-scabris, squamis calycinis senis obovatis mucronatis calyce triplo brevioribus, petalis fimbriato-dentatis.

Hab. in pascuis apricis Siciliae. ♃. fl. Jun. Jul.

Planta caespitosa; folia radicalia conferta subarcuata linearia carinata acuta margine serrulato-scabra; caules uni— bipedales erecti inferne quadranguli scabri, superne angulati laeves, uniflori; folia caulina basi connata erecta radicalibus simillima, versus apicem caulis sensim minora; flos terminalis; squamae calycinae sex obovatae, mucronatae, in medio nervosae, nervo intermedio in mucrone excurrente; calyx tubulosus striatus squamis triplo longior, dentibus acutis; petala rosea, limbo plano, margine dentata, dentibus inaequalibus angustis fimbriaeformibus.

Habitu D. Caryophyllum et D. virgineum refert.

79. DIANTHUS Arrosti.

D. floribus solitariis, caule subbifloro erecto glabro, foliis linearibus carinatis rigidis glaucescentibus, margine serrulato-scabris, squamis calycinis quaternis rotundatis mucronatis tubo triplo brevioribus, petalis glabris inciso-dentatis.

α. Caule unifloro, foliis viridibus brevioribus.

β. Caule bifloro, foliis glaucis longioribus.

γ. Caule multifloro, floribus e dichotomia paniculatis, foliis var. β.

Hab. in pascuis apricis montis Cozzo di Predicatore Nebrodum in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Planta caespitosa; folia radicalia conferta linearia rigida, in varietate α. pollicaria viridia margine toto serrulato-scabra,. in varietate β. et γ. bi- et tripollicaria glauca, basim versus serrulato-scabra; caules erecti basi tetragoni, superne angulato-striati, in varietate α. 4- usque 8-pollicares, in β. pedales et ultra, biflori, in γ. bi- tripedales multiflori; folia caulina radicalibus simillima; flores terminales, in var. β. et γ. pedunculati, pedunculis calycis longitudine; squamae calycinae quatuor obovato-rotundatae mucronatae glabrae tubo calycis triplo fere breviores; petala rosea glabra, margine inaequaliter inciso-dentata.

Affinis D. Caryophyllo, sed differt foliis linearibus serrulato-scabris glaucescentibus; caulibus uni- multifloris dichotomis; squamis calycinis obovato-rotundatis mucronatis tubo triplo brevioribus; petalis inciso-dentatis.

FRANKENIA.

80. **FRANKENIA** canescens.

F. annua diffusa, foliis ovatis margine revolutis canescentibus, subtus pulverulentis, floribus axillaribus fasciculatisque.

Hab. in arvis maritimis arenosis Panormi et Sphaeracavallo in Sicilia. ⊙. fl. Maj. Aug.

Radix annua; caules ramosissimi diffusi teretes pilis brevibus copiosis undique scabri canescentes, articulis facile fragiles; folia brevissime petiolata ovata falcata obtusa canescentia subtus pulverulenta, aut margine solum revoluto, aut utroque dimidio folii revoluto ita ut folium lanceolatum evadat; flores axillares solitarii terminalesque fasciculati; calyces angulis pilis rigidis muricati; petala violacea repanda.

Intermedia species inter F. laevem et pulverulentam; ab illa differt radice annua, caulibus scabris, foliis ovatis canescentibus falcatis subtus pulverulentis; ab hac differt caulibus scabris, foliis ovatis falcatis canescentibus revolutis, calycis angulis muricatis.

ARENARIA.

81. ARENARIA condensata.

A. suffruticosa caespitosa, foliis quadrifariam imbricatis subulato-triquetris glabris, caulibus erectis subbifloris, foliolis calycinis 5-nerviis acutis margine membranaceis corolla brevioribus pubescentibus.

Hab. in saxosis sterilibus montis Cazzo di Predicatore in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Caules ramosissimi lignosi fusci vel nigricantes, diffusi, apice cauliculum pubescentem floriferum

uni- multiflorum, plerumque tamen biflorum producentes; folia subulata triquetra obtusa quadrifariam imbricata densissima; flores pedicellati; calyces ovati pubescentes, foliolis ovato-lanceolatis acutis quinquenerviis; petala alba calyce longiora; ovarium trigynum; capsula ovata obtusa trigona, matura profunde 5-valvis, valvis apice reflexis.

Affinis A. Gerardi, sed differt: 1) caulibus lignosis suffruticosis; 2) foliis subulato-triquetris quadrifarie imbricatis; 3) cauliculis pubescentibus uni- multifloris; calycinis foliolis quinque-nerviis acutis pubescentibus; 4) capsula trigona.

82. ARENARIA abietina.

A. caulibus caespitosis, bifloris, basi procumbentibus ramosissimis, foliis linearibus rigidis mucronato-spinosis pungentibus basi ciliatis, foliolis calycinis ovatis acuminatis uninerviis corolla brevioribus cauleque pubescentibus.

Hab. in rupestribus montis Scalone in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Planta caespites laxos late diffusos format; caules 2—4-pollicares basi ramosissimi et procumbentes, dein simplices erecti stricti subvillosi, plerumque biflori, raro uniflori, rarius dichotome quadriflori; folia linearia, basi latiora connata ciliataque, mucrone cartilagineo-spinosa pungentia, margine revoluta,

3-4 lineas longa, suprema multo breviora; pedunculi terminales plerumque bini, aequilongi, flore multoties longiores, villosi, uno aphyllo, altero diphyllo; flores minores A. laricifoliae: calyces ovati pubescentes, foliolis ovatis acuminatis uninerviis, nervis duobus lateralibus obsoletis vix conspicuis; petala alba calyce longiora; ovarium ovatum trigynum, stylis ovario longioribus; capsula calyce longior 5-valvis, valvis apice reflexis.

Affinis videtur A. pinifoliae Marschal-Bieberstein, sed primo intuitu differt.

SPERGULARIA.

83. SPERGULARIA radicans.

S. caulibus glabris prostratis ad nodos radicantibus; foliis semiteretibus internodio longioribus, stipulis vaginantibus, floribus axillaribus, capsulis calycem aequantibus, seminibus compressis subreniformibus.

Hab. inter arenas vulcanicas regionis elatae Aetnae. ♃. fl. Jul.

Planta caespitosa glabra viridis, caules diffusi repentes ad nodos radicantes; folia semiteretia carnosula obtusa internodia superantia; stipulae vaginantes ovatae acutae scariosae; pedunculi axillares solitarii uniflori; flores inter congeneres minimi; calyces corollam pallide-roseam aequantes; capsula

subrotunda, calyce vix longior; semina atra, compressa, subreniformia.

Cum nulla specie Spergulariae facile confundi potest, licet S. rubrae (Arenariae rubrae L.) affinis. De charactere generis Spergulariae vid. Pr. Floram czechicam. p. 94.

ILLECEBRAE.

HERNIARIA.

84. HERNIARIA microcarpa.

H. caulibus patulis suffruticosis glabris, foliis obovatis vel lanceolato-oblongis ciliatis, floribus axillaribus glomeratis 5-fidis glabris.

Hab. in aridis apricis montium la Nivera et Cozzo de Suarenti Siciliae. ♃. fl. Jun.

H. glabrae summe affinis, differt tamen: 1) durationis tempore, i. e. caulibus perennibus suffruticosis lignosis; 2) foliis oblongis ciliatis, nec subrotundis glabris. — Glomeruli florum in nostra minores pauciflori.

SCLERANTHEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 240. — Portulaccarum gen. Juss. gen. p. 314. — Paronychiarum gen. St. Hill. et Juss. ann. Mus.

SCLERANTHUS.

85. SCLERANTHUS hirsutus.

S. calycibus conniventibus, segmentis obtusis, staminibus calycem aequantibus, antheris hirsutis caulibus pubescentibus.

Hab. in arenis vulcanicis regionis apertae Aetnae ⊙ fl. Aug.

Planta pusilla, pollicaris aut pollicem parum superans, annua; caules adscendentes, pubescentes, dense foliosi; folia subulata, carinata, glabra; flores capitati; calyces oblongi glabri, segmentis conniventibus, obtusis; petala 5, oblonga, calyce breviora; stamina calycis fere longitudine, antheris hirsutis.

Differt a S. perenni: 1) durationis tempore 2) caulibus pubescentibus; 3) antheris hirsutis A S. annuo 1) caulibus adscendentibus, pubescentibus; 2) calycibus clausis, segmentis obtusis conniventibus; 3) antheris hirsutis.

POLYGONEAE.

POLYGONUM.

86. POLYGONUM tenuiflorum.

(§. Persicariae.)

P. floribus octandris digynis, nucibus utrinque concavis, spicis linearibus gracilibus ramosis, caule erecto glabro, foliis lanceolatis subtus petiolisque scabris, stipulis elongatis ciliatis.

Hab. in humidis, ad fossas Panormi Siciliae, ubi cum amicissimo Gussone legi. ♃. fl. Aug.

Caulis herbaceus erectus angulato-striatus glaber, punctis sanguineis maculatus, 2- 3-pedalis; folia 2 ad 4 pollices longa, ½ ad 1 pollicem lata, petiolata, lanceolata, acuta, subundulata, margine serrulato-scabra, supra glabra, laevia, medio nigro-maculata, subtus petioloque pilis brevibus rigidisque scabra; stipulae (ochreae) semipollicem longae, membranaceae ciliatae; spicae terminales, basi ramosae, pedunculatae, lineares, teretes, elongatae, graciles, nutantes; flores parvi rosei, octandri, digyni; semina subrotunda compressa, utrinque concava.

RUMEX.

87. RUMEX aetnensis.

R. floribus hermaphroditis, valvulis granulo destitutis, spicis simplicibus, foliis subrotundis cordato-hastatis acuminatis, hamis divergentibus, subtus scabris glaucis, caule angulato-striato.

Acetosa atrovirente folio aetnensis. Cup. hort. cath. p. 3.

R. scutatus var. α. Biv. rar. sic. cent. 2. p. 49. (excl. synon. praeter Cupanii.)

Hab. in arenarum vulcanicarum acervis regionis alpinae montis Aetnae. ♃. fl. Jun. Jul.

Planta humilis, caespitosa laete virens; caules erecti, 2- 3-pollicares basi subramosi, angulato-striati, glabri, foliosi, apice floriferi; folia succulenta, ambitu subrotunda, cordato-hastata, breviter acuminata, hamis subdivergentibus acutis, supra viridia glabra, subtus pilis brevibus scabra, glauca, petiolis scabris folio triplo longioribus; spicae terminales, simplices vel basi uno ramulo instructae, pauciflorae, nutantes; flores R. scutati majores, hermaphroditi, flavescentes; calyx seminifer suborbiculatus absque granulis, purpurascens, alis membra-neis, albis, purpureo- reticulato-venosis, integris, ...bus. — Sapor foliorum amarus.

Habitus R. digyni, sed magis affinis R. scutato, a quo tamen differt 1) caule angulato-striato, erecto, simplici; 2) foliis acuminatis, supra viridibus, subtus scabris glaucis; 3) spicis florum simplicibus, floribus majoribus; 4) statura humili; 5) sapore amaro.

PLANTAGINAE.

PLANTAGO.

88. PLANTAGO arvensis.

P. foliis lanceolato-ovatis denticulatis quinquenerviis, basi lanatis, scapis adscendentibus angulatis, spica ovata villosa, bracteis acutis nigris, calyce membranaceo longioribus.

α) Foliis lanceolatis et lanceolato-ovatis.

β) Foliis lineari-lanceolatis.

P. eryostachya. Ten. prod. fl. neap. p. 13. ap. ad Cat. p. 51.

γ) Foliis lato-lanceolatis, spica cylindracea.

P. pseudolusitanica. Roem. Schult. syst. veg. 3. p. 121.

δ) Scapo glabro.

Hab. in arvis arenosis Neapolis et Panormi Siciliae. ☉. fl. Maj.—Aug.

Planta polymorpha, omnibus partibus varians; nunc bi— tripollicaris, foliis angustis (P. crostachya Ten.), nunc pedalis, foliis late lanceolatis, spicis cylindraceis (P. pseudolusitanica Roem. Schult. l. c.), nunc undique, praesertim basi villosa, lanatave, nunc scapis glabris, foliis glabriusculis; semper tamen radix annua, folia lanceolata (plus vel minus lata) denticulata, 5-nervia, bracteae ovatae villosae acutae nigrae calyce membranaceo longiores; scapi adscendentes angulati; quare facile ab affinibus P. Lagopo et P. lusitanica distinguitur.

89. PLANTAGO sicula.

(§. Coronopus.)

P. caule erecto stricto simplici piloso-viscoso, foliis planis linearibus erectis medio dentatis, pedunculis folio longioribus, capitulis aphyllis, bracteis lanceolatis ciliatis adpressis calyce aequilongis.

Psyllium laciniatis foliis. Bocc. rar. sic. t. 4. f. A. — Moris. hist. s. 8. t. 17. f. 4?

P. Psyllium. Sibt. flor. graec. 2. p. 38. t. 149.

Hab. in arvis arenosis Panormi Siciliae. ☉. fl. Apr. — Jun.

Planta annua viridis undique pilosa viscosa; caulis teres simplicissimus erectus strictus, foliosus;

folia plana, linearia, acuta, erecta, medio dentibus 2-6 acutis patentibus et distantibus instructa; pedunculi teretes, erecto-patentes, folio longiores; capitula ovata, obtusa, aphylla; bracteae lanceolatae, ciliatae, adpressae, calyce pubescente aequilongae; corollae laciniae acutissimae.

Affinis P. strictae Schousb., sed differt foliis planis dentatis, caule simplici, pilositate viscositateque. — A P. Psyllio differt caulis rigiditate, foliis erectis planis dentatis.

Bocconii synonymon huc traxi, quia nostram plantam exacte representat, eandem ob causam citavi iconem Florae graecae.

OROBANCHOIDEAE.

OROBANCHE.

90. **OROBANCHE** sanguinea.

O. corollis 5-lobis, lobis obtusis denticulatis glabris, laciniis calycinis semibifidis, staminibus styloque glaberrimis, caule simplicissimo.

Hab. in collinis apricis montium Nebrodum in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Caulis pedalis, erectus, angulatus, pubescens, simplicissimus, ruber, squamosus, spica densissima; bractea villosa, florem subaequans; flores O. majoris dimidio minores, intense sanguinei, inodori.

Affinis O. foetidae Poir., sed differt 1) spica densissima; 2) floribus quadruplo minoribus inodoris; 3) corolla glabra; 4) staminibus styloque glaberrimis.

91. OROBANCHE canescens.

O. corollâ 5-loba, lobis rotundatis denticulatis, laciniis calycinis semibifidis, lobis acuminatis inaequalibus, staminibus basi villosis, bractea flore longiore, caule simplicissimo.

Hab. in pascuis et pratis siccis Panormi Siciliae. ♃. fl. Maj.

Caulis pedalis et sesquipedalis, erectus, simplicissimus, angulatus, pubescens; squamae lineari-lanceolatae, obtusae, pubescentes; flores laxe spicati, spica apice nutante; bracteae solitariae, squamis similes, flore longiores; calycis pubescentis segmenta apice ad dimidium bifida, lobis linearibus acuminatis inaequaliter longis; corolla O. majore minor, flavescens, tubo villoso sub limbo incurvo, limbus 5-lobus, lobis rotundatis denticulatis glabris; stamina basi villosa; stylus glaberrimus; stigma deflexum.

Habitus O. minoris, quacum tamen confundi non potest.

PERSONATAE.

SCROPHULARIA.

92. SCROPHULARIA nepethaefolia.

S. caule fruticoso, ramis quadrangulis, foliis cordatis obtusis duplicato-dentatis utrinque glabris, pedunculis dichotomis trifloris.

Hab. in Hispania australi. ♄. fl. Jun.

Caulis fruticosus, erectus, ramosus, glaber, ramis quadrangulis erecto-patentibus; folia fere Nepethae Catariae, petiolata, cordata, obtusa, dupliciter et inaequaliter dentata, dentibus subacuminatis, utrinque glaberrima, subtus pallidiora, venosa; racemus terminalis, aphyllus; pedunculi distantes oppositi, dichotomi, ramulo singulo trifloro, ad lentem pubescente; bracteae lineares; flores S. aquatica duplo minores; calyx glaber; corolla calycem superans, luride flava, lobis rotundatis; capsula ovata, acuta, stylo coronata post dehiscentiam delabante.

ANTIRRHINUM.

93. ANTIRRHINUM capitatum.

A. caule flexuoso, foliis lineari-lanceolatis oppositis, floribus capitatis, laciniis calycinis rotundatis glabris, corolla ampla purpurea.

Orontium siculum β. tortuosum. Pers. ench. 2. p. 158?

Hab. in rupibus promontorii Kephalodiani Siciliae. ♃. fl. Majo.

Radix perennis, caules plures ex una radice simplices erecti teretes, basi flexuosi; folia opposita lineari-lanceolata, obtusa, utrinque viridia, glabra; flores terminales, capitati, pauci; calyx glaber, laciniis rotundatis; corolla ampla purpurea magnitudine A. majoris.

Maxime affine A. majori et forse ejus varietas; sed differt: caule basi flexuoso; 2) foliis lineari-lanceolatis; 3) floribus capitatis; 4) calycibus glabris.

LINARIA.

94. LINARIA pubescens.

L. pubescens mollis, caule filiformi debili repente, foliis alternis cordato-reniformibus quinquelobis, pedunculis unifloris petiolo aequilongis, laciniis calycinis linearibus acutis.

L. saxatilis hirsuta Hederulae foliis, clematites, sive Cymbalaria hirsuta saxatilis. Cup. hort. cath. 114.

Cymbalaria vel Linaria clematites saxatilis rotundo Hederae folio, hirsuta purpurea. Cup. panph. 1. t. 214.

L. clematites saxatilis rotundo Hederae folio, hirsuta, purpurea, Cymbalaria dicta. Bonan. t. 24.

L. pilosa. Biv. sic. cent. 1. p. 50. (excl. syn. praeter Cup. et Bon.)

Hab. in rupium fissuris humidis umbrosis montium prope Panormum Siciliae. ♃. fl. Apr. Maj.

Tota planta pilis albidis mollibus patentibus pubescens; caules 1—5-pedales, ramosissimi, filiformes, debiles, repentes, e fissuris rupium dependentes; folia longe petiolata, (petiolo subinde 5-pollicari), cordato-subrotunda, vel si mavis cordato-reniformia, plerumque quinqueloba, rarius septemloba, lobis obtusis mucronulatis, utrinque viridia; pedunculi axillares, uniflori, petiolo aequilongi, filiformes, capillaresve, interdum flexuosi varieque flexi; flores parvi L. cymbalariae; calyx pubescens, laciniis linearibus acutis; corolla purpurea palato flavicante, calyce longior.

Affinis L. pilosae, sed differt 1) pilis pubescentiam tantum formantibus; 2) caulibus longissimis filiformibus repentibus; 3) foliis 5-lobis, lobis

mucronatis, viridibus, pilis brevibus adspersis; 4) laciniis calycinis linearibus acutis.

Antirrhinum pubescens Tenore prod. (pallidum Ten. cat.) differt foliis oppositis glaucis obiter quinquelobis, floribus longe pedunculatis; an revera differat dijudicent autoptae.

SOLANACEAE.

VERBASCUM.

95. VERBASCUM laxiflorum.

V. foliis crenulatis utrinque dense tomentosis, pilis stellatis, radicalibus oblongo-ovatis mucronatis, caulinis sessilibus, supremis ovatis acuminatis, floribus paniculatis, fasciculis multifloris laxis.

Hab. in regione pedemontana Aetnae. ♂ fl. Jul. Aug.

Caulis bi- tripedalis, laeviter tomentosus, simplex, erectus, strictus; folia radicalia oblongo-ovata, mucronata, crenulata, utrinque densissime tomentosa pilis stellatis, subtus incana, rugoso-venosa, caulina inferiora sessilia, oblonga, acuta, suprema rameaque sessilia, ovata, acuminata, parce tomentosa; panicula florum stricta, ramis erectis; fasciculi

2—5-flori, floribus pedicellatis; calyces tomentosi, segmentis linearibus obtusis; corolla flava V. Lychnite minor; filamenta inaequalia, flavo-villosa; capsula subrotunda, stylo mucronata, piso triplo minor.

SOLANUM.

96. SOLANUM moschatum.

S caule herbaceo inermi angulato pubescente, foliis ovatis dentato-angulatis scabris ciliatis, racemis extrafoliaceis pedunculatis nutantibus, baccis nigris.

Habitat in cultis ruderatis Panormi Siciliae. ⊙. fl. Aug. Sept.

Contra morem Solanorum moschum suaviter redolet. — Maxime affine S. nigro, sed differt caule pubescente, foliis scabris ciliatis, racemis nunquam subumbellatis. — A S. villoso differt caule angulato, foliis tantum scabris, baccis nigris. Odore planta nostra ab ambobus Solanis (nigro et villoso) mox distinguitur.

LABIATAE.

MENTHA.

97. MENTHA fragrans.

M. spicis cylindricis basi interruptis, foliis cordato-rotundatis rugosis, aequaliter obtuseque dentatis, supra pubescentibus, subtus incano-tomentosis, pedicellis calycibusque pubescentibus.

Hab. in humidis, aquosis Panormi Siciliae. ♃. fl. Jun. Jul.

Planta uni-bipedalis, odorem svavissimum fragratissimum spirans; caulis quadrangulus, tomentoso-villosus, erectus, simplex; folia sessilia, rotundata, obtusa, basi cordata, obtuse et aequaliter crenata, utrinque praesertim infra rugosa, supra viridia pubescentia, subtus incano-tomentosa; spicae terminales, subramosae, inferne interruptae, aut continuae, densae, cylindricae acutae, uni- quadripollicares; bracteae lineares calycis longitudine, pubescentes; pedicelli brevissimi calycesque pubescentes; calyx intus nudus; corolla violacea aut albida, lobo superiore emarginato; stamina stylusque corolla longiora.

SATUREJA.

98. SATUREJA hirsuta.

S. pedunculis axillaribus brevissimis uni-trifloris, bracteis calyce aequilongis, foliis ovato-lanceolatis hispidis, caulibus simplicibus hirsutis, pilis erecto-patentibus.

Hab. in collibus siccis Siciliae prope Panormum. ♃. fl. aest.

Differt ab affini S. graeca: 1) caulibus simplicibus hirsutis, pilis erecto-patentibus; 2) foliis ovato-lanceolatis; 3) pedunculis brevissimis subnullisve, plerumque unifloris; 4) bracteis calyce aequilongis.

AJUGA.

99. AJUGA Tenorii.

A. humilis villosa, foliis oblongis angulato-dentatis, floralibus majoribus, corolla labio inferiore trilobo, lobis aequilongis, intermedio latiore emarginato.

Bugula sylvestris caerulea villosa, majori folio, crispo dentato. Bonan. t. 53.

Hab. in collinis apricis Nebrodum Siciliae; in montanis prope Neapolim. ♃. fl. Maj. Jun.

Caulis solitarius humilis 3-pollicaris, erectus, villosus; folia oblonga, basi attenuata villosa,

apice obtusa glabriuscula, obtuse dentata, medio dentato-angulata: caulina inferiora pollicaria, floralia praesertim inferiora duplo majora caulinis inferioribus, floralia superiora sensim minora floribus multum longiora; flores axillares 1—5, breviter pedicellati erecti; calyx villosus, segmentis lanceolatis acutis; corollae caeruleae villosulae tubus calyce triplo fere longior, labium inferius trilobum, lobis lateralibus oblongis, intermedio latiore emarginato, lobulis rotundatis, lobis aequilongis; genitalia exserta.

Affinis A. genevensi, sed differt 1) foliis oblongis angulato-dentatis, floralibus caulinis majoribus; 2) foliis floralibus (ab aliis bracteae nominatis) quoque oblongis indivisis, angulatis dentatis; 3) tubo corollae calyce triplo longiore; 4) labii corollae lobis aequilongis; 5) caule humili.

BALLOTA.

100. BALLOTA orientalis.

B. foliis cordato-ovatis dentatis rugosis subtus tomentosis, dentibus calycinis 12—16 lanceolatis aristatis inaequalibus erectis.

Hab. in Oriente. ♃.

Caulis erectus quadrangulus villosus ramosus; folia petiolata ovata obtusa, basi cordata,

dentata, rugosa, supra villosa viridia, subtus tomentosa canescentia, suprema ovata; flores verticillati axillares, verticillis sessilibus multifloris; bracteae lineares villosae; calyces rigidi hypocrateriformes decemstriati, laeviter tomentosi, 12—16-dentati, dentibus brevibus lanceolatis, spinoso-aristatis, pungentibus, erecto-paténtibus, inaequalibus, plerumque alternis minoribus; corolla albida aut flavescenti-albida (juxta specimen siccum), tubus calycem aequans, galea tomentosa concava crenulata genitalia abscondens, labium glabrum trilobum, lobis lateralibus oblongis intermedio latiore emarginato minoribus.

Ad genus Marrubium accedit, ut e descriptione calycis patet, inde character generis emendandus; veram Ballotae speciem demonstrat corollae galea.

Affinis B. saxatili Sieber exs. pl., haec tamen differt foliis subrotundo-cordatis crenatis utrinque tomentosis, dentibus calycinis 10—12 brevioribus ovatis acutis reflexis subaequalibus.

PHLOMIS.

101. PHLOMIS fruticosa.

P. foliis ovato-oblongis obtusis, obsolete crenulatis rugosis tomentosis, subtus incanis, inferioribus basi subcordatis, bracteis lanceolatis acuminatis

calyce tomentoso-aequilongis, dentibus calycinis subulatis recurvis, caule fruticoso tomentoso.

Verbascum sylvestre. Matth. com. 561. ic. — Caesalp. plant. p. 448. — Cam. epit. 881. ic.

V. sylvestre Matthioli. Clus. hisp. 380. hist. 2. p. 28. ic.

V. sylvestre alterum. Dod. pempt. 146. ic.

V. latis Salviae foliis. Tabern. ic. 957. — C. Bauh. pin. 240. — Rai. hist. 511.

Stachys fruticans, vulgaris, flore aureo, seu Verbascum Salvifolium, fruticosum, flore luteo. Barr. ic. no. 222. t. 406.

P. fruticosa, Salviae folio latiore et rotundiore. Tour. inst. 177.

P. fruticosa. Lin. cliff. 315. ups. 171. sp. pl. 818. — Willd. sp. 3. p. 117. — Smith. prod. fl. graec. n. 1377. — Sibt. fl. graec. t. 563. ex Smith. prod.

Hab. in aridis saxosis apricis Calabriae, Siciliae et Hispaniae. ♄ fl. Maj. Jun. Jul.

Caulis fruticosus, uni- bipedalis, erectus, dense tomentosus pilis stellatis, incanus; folia opposita, petiolata, ovato-oblonga, obtusa, rugosa, supra viridia breviter sed dense tomentosa, subtus dense tomentosa incana, pilis omnibus stellatis; folia infima basi subcordata, suprema basi in petiolum attenuata; flores axillares aggregati sessiles aut terminales capitati; bracteae lanceolatae, acuminatae to-

mentosae, margine ciliato-hirsutae, calycibus aequilongae; calyces striato-sulcati, tomentosi, virentes: dentibus subulatis brevibus recurvis; corolla flava tomento flavo vestita: tubus calycem non excedens, galea convexa fornicata margine dentato-crenata, genitalia includens, labium galea longius supra glabrum subtus flavo-tomentosum, latum, trilobum: lobis lateralibus acuminatis intermedio dilatato rotundato emarginato brevioribus.

102. PHLOMIS ferruginea.

P. foliis acutis dentatis rugosis superne scabris subtus tomentosis ferrugineis, inferioribus ovato-oblongis basi subcordatis, supremis ovatis, bracteis lanceolatis acuminatis calyce tomentoso brevioribus, calycis margine interiori barbati dentibus subulatis recurvis, galea repanda, caule fruticoso tomentoso.

P. latifolia capitata lutea grandiflora. Dill. elth. p. 316. t. 237. f. 306.

P. ferruginea. Ten. fl. neap. prod. p. 35. ap. cat. p. 55.

Hab. in asperis apricis collibus Lucaniae regni Neapolitani. ♄. fl. Maj. Jun.

Caulis altior priore et uti tota planta tomento denso ferrugineo vestitus.

Differt a praecedente: 1) tomento totius plantae ferrugineo; 2) foliis acutis dentatis supra scabris viridibus, subtus laevius tomentosis; 3) bracteis calyce brevioribus; 4) calycibus margine interiori ferrugineo-barbatis; 5) corollae galea margine repanda.

Icon in Horto elthamensi allata cum hac specie exacte convenit, quare non haesitavi illam huc referre.

103. PHLOMIS cretica.

P. foliis petiolatis obtusis crenatis rugosis dense tomentosis subtus incanis, inferioribus cordato-oblongis, supremis cordatis, bracteis subulatis calyceque hirsutissimis, corollae galea repanda, caule fruticoso tomentoso-villoso.

Verbasculum salvifolium. Alp. exot. 108?

P. cretica fruticosa, folio subrotundo, flore luteo. Tour. cor. 10?

P. fruticosa. Sieb. herb. cret. exs.

Hab. in collibus asperis insulae Cretae. ♄. fl Maj.

Frutex elegans incanus habitu praecedentium; caules pedales, erecti, ramosi, quadranguli, petiolisque ferrugineo-tomentosis hirsutisque; folia petiolata, cordato-oblonga et cordata, obtusa, crenulata, utrinque dense tomentosa, subtus incana, pilis densissimis; bracteae subulatae, calycibusque viri-

dibus ferrugineo-hirsutissimae, calyce aequilongae; calyx margine interno fasciculato-barbatus; corollae minores praecedentibus, luteae, tomentosae, galea subrepanda; labium galea paulo longius.

Differt a praecedentibus 1) caule tomentoso hirsutoque; 2) foliis omnibus petiolatis basi cordatis, inferioribus cordato-oblongis, supremis exacte cordatis, lobis rotundatis, omnibus utrinque rugosis tomentosis, inferne incanis, pilis stellatis; 3) bracteis subulatis calycibusque hirsutissimis; 4) corollis minoribus. A P. fruticosa differt primo intuitu et hirsutie, foliis omnibus cordatis et petiolatis, bracteis, calycis margine interiori fasciculato-barbato, pilis ferrugineis, corollae galea subrepanda. A P. ferruginea differt tomento et hirsutie, foliis omnibus cordatis petiolatisque, obtusis crenulatis utrinque tomentosis, supra albidis, subtus incanis, bracteis subulatis, corollis minoribus.

104. PHLOMIS scariosa.

P. foliis ovato-oblongis acutis crenatis rugosis supra scabris, subtus tomentosis canescentibus, inferioribus petiolatis, bracteis ovato-lanceolatis acutis emarcido-scariosis tomentosis calyce tomentoso dimidio brevioribus, galea crenata, caule fruticoso.

Stachys fruticans latifolia tomentosa, flore ferrugineo. Barr. a. no. 223. t. 1322.

P. hispanica fruticosa candidissima, flore ferrugin
Tour. inst. 178.
Hab. in collibus saxosis apricis Calabriae. ♄. Maj. Jun.

Habitus praecedentium, affinis vero praeci P. fruticosae, a qua tamen differt 1) caule laevi tomentoso; 2) foliis acutis crenatis, supra viridil scabris, subtus tomentosis canescentibus; 3) br teis ovato-lanceolatis acutis membranaceis emar dis scariosis margine albo-hirsutis calyce dimi longis; 4) calycibus dense tomentosis.

105. PHLOMIS parvifolia.

P. foliis petiolatis ovato-subrotundis crenatis r gosis tomentosis subtus incanis, supremis oval oblongis, bracteis ovatis acutis calyce albo-t mentoso dimidio brevioribus, dentibus calyci ovatis mucronatis erectis, galea repando-crena caule adscendente fruticoso.
Hab. in apricis saxosis collibus Calabriae. ♄. Maj. Jun.

Caules spithamei adscendentes laxe toment subramosi; folia inferiora petiolata, ovato-subr tunda, apice rotundata, rugosa, tomentosa, infe incana, superiora ovato-oblonga, in petiolum att nuata; flores capitati: bracteae ovatae acutae alb tomentosae calyce albo-tomentoso dimidio brevi

res; dentes calycini ovati mucronati erecti; corolla praecedentibus minor lutea: galea tomentosa repando-crenata, labium pallidius coloratum antecedentium.

Affinis P. fruticosae, sed differt 1) caule humili adscendente laxe tomentoso; 2) foliis inferioribus ovato-subrotundis subtus incanis; 3) bracteis ovatis acutis calyce dimidio brevioribus; 4) calycibus albo-tomentosis, dentibus ovatis erectis; 5) corolla minore.

CUSCUTEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 247. — Convolvulorum gen. Juss. gen. p. 135.

CUSCUTA.

106. CUSCUTA alba.

C. minor, floribus sessilibus quinquefidis pentandris, staminibus basi squamula denticulata munitis, stylis duobus, stigmatibus capitatis.

Hab. in apricis aridis prope Panormum parasitica in Zizypho Loto etc. ☉. fl. Maj.

Caules tenues, albidi; flores candidi parvi, glomerulis multifloris.

Habitus et affinitas maxima C. Epithymi, differt tamen floribus digynis, stigmatibus capitatis.

GENTIANEAE.

ERYTHRAEA.

107. ERYTHRAEA arenaria.

E. caule erecto quadrangulo basi ramoso, ramis elongatis erectis, foliis ovalibus acutis, pedunculis dichotomis bracteatis, calycibus tubum corollae aequantibus, laciniis subulatis adpressis.

β. Floribus albis.

Hab. in arenis maritimis ad Mondelli Siciliae. ⊙. fl. Jun.

Caules spithamei pedalesve, quadranguli, erecti, glabri, basi ramosi: ramis erectis fastigiatis simplicibus elongatis; folia opposita, sessilia, ovalia, acuta, quinquenervia, glaberrima, distantia; inflorescentia dichotoma; flores pedunculati, pedunculis nunc flore aequilongis, nunc brevioribus, bracteati, brac-

teis calyce brevioribus, subinde infra calycem positis; calyces tubum corollae aequantes vel parum breviores, laciniis subulatis adpressis; corolla purpurea aut alba, segmentis acutis.

Affinis E. ramosissimae Pers., differt tamen 1) caule erecto basi tantum ramoso; 2) ramis erectis fastigiatis simplicibus elongatis; 3) foliis distantibus; 4) floribus bracteatis.

ERICEAE.

ERICA.

108. ERICA peduncularis.

E. antheris muticis styloque exsertis, corollis cylindraceo-campanulatis, floribus racemoso-axillaribus erectis, pedunculis capillaribus folio duplo longioribus, foliis quaternis subfalcatis glabris tenuissime ciliatis.

E. multiflora. Biv. sic. cent. 1. p. 33. (exclus. synonym.)

Hab. in collibus apricis ad S. Martinum. ♄. fl. Maj.

Frutex elegans bi- tripedalis, ramis teretibus fuscis erectis verticillatis ternis quaternisve; folia

viridia, quaterna, plerumque falcatim arcuata, glabra, tenuissime ciliata, exsicatione facile decidua; flores elegantes, purpurei ex axillis foliorum solitarie prodeuntes ita ut racemum forment; pedunculi uniflori, capillares, folio duplo longiores, medio aut supra medium bibracteati; corolla cylindraceo-campanulata E. mediterraneae; antherae sanguineae, muticae styloque exsertae; stigma capitatum; capsulae fuscae.

Affinis E. mediterraneae et E. multiflorae; differt tamen a priori: 1) pedunculis folio duplo, hinc flore multiplo longioribus; 2) foliis subfalcatis ciliatis; 3) caule ramisque teretibus. A posteriore (E. multiflora), quacum confudit ill. Bivona, differt: 1) pedunculis folio duplo — inde flore multiplo longioribus; 2) corollis cylindraceo-campanulatis; 3) foliis quaternis ciliatis.

COMPOSITIFLORAE.

Tribus SENECIONEAE.

JACOBAEA.

109. **JACOBAEA lanuginosa.**

J. radio patente, foliis oblongis lyratis, pinnatifidis, lobis denticulatis glabriusculis, caule basi lanato,

floribus corymbosis, squamis calycinis apice sphacelatis, exterioribus minimis, seminibus hispidis.

Jacobaea montana latiori senecionis folio laciniato. Bonan. t. 156. (varietatem foliis magis pinnatifidis repraesentans).

Jacobaea montana latiori senecionis folio. Bonan. t. 157.

An Senecio nebrodensis. Lin. sp. pl. 1217?

Hab. in rupium fissuris montium prope monasterium divi Martini in Sicilia. ♂. fl. Maj.

Radix biennis inter saxa haerens, plerumque horizontalis; caules e radice plerumque solitarii prodeunt, subinde plures, adscendentes, angulati, foliosi, basi lanati, superne in ramos floriferos divisi, glabri; folia infima petiolata, ovata vel sublyrata, obtusa, sinuata, acute denticulata, ad venas scabra vel floccoso-lanata, media i. e. caulina oblonga, lyrato-pinnatifida, lobis oblongis obtusis acute denticulatis, amplexicaulia, auriculata; flores corymbosi, erecti, magnitudine Jacobeae vulgaris (Senecionis Jacobeae L.): pedunculi erecti, uni- aut biflori, bracteis linearibus una-duabus apice sphacelatis squamati; calyces glaberrimi, virides: squamae lineares acutae, apice sphacelatae, exteriores interioribus triplo breviores; corollae luteae: radii plani, patentes, calycis longitudine; semina angulis hispida.

A Jacobaea nebrodensi (Senecio nebrodensis Lin.) differt: 1) caule basi lanato; 2) foliis caulinis lyrato-pinnatifidis amplexicaulibus auriculatis; 3) squamis calycinis sphacelatis, exterioribus minimis; 4) radio corollae patente; 5) seminibus hispidis. — Forsitan tamen una eademque planta est, nam icon Barrelieri 401 taliter qualiter convenit, sed discrepat definitio et descriptio Linnaei.

110. JACOBAEA anthoraefolia.

J. radio patente, foliis pinnatim sectis, segmentis linearibus obtusis, dentato-pinnatifidis, caule angulato ramoso floccoso-lanato, floribus corymbosis, squamis calycinis interioribus lanceolatis, exterioribus minimis, seminibus pilosis.

Colitur in hortis nomine Senecionis delphinifolii. ⊙ fl. aest.

Differt ab affini Senecione delphinifolio: 1) caule altiore angulato floccoso-lanato; 2) foliis pinnatim sectis, segmentis linearibus elongatis obtusis dentato-pinnatifidis, laciniis subfalcatis et plerumque e latere inferiori provenientibus; 3) bracteis lanceolatis minimis; 4) squamis calycinis lanceolatis: interioribus exterioribus appressis triplo-longioribus; 5) seminibus pilosis.

111. JACOBAEA carnosa.

J. radio patente, foliis indivisis denticulatis carnosis glaucis: inferioribus spathulato-obovatis, superioribus lanceolatis amplexicaulibus, caule erecto simplicissimo, floribus corymbosis, seminibus glabris.

J. aetnica Isatidis folio molli ac madido, flore medio albo medio luteo. Bonan. t. 160.

J. orinos latifolia Isatidis sativi folio laeviter dentato aetnensis. Bonan. t. 161.

J. aetnea Persici folio crasso glauco. Bonan t. 168.

Hab. in acervis arenae vulcanicae regionis elatae montis Aetnae. ♃. fl. Jul.

Radix perennis, lignosa, nigricans, caespitosa, fibrillis pallidioribus; caules solitarii vel plures ex una radice, erecti, simplicissimi, angulati, striati, glaberrimi, dense foliosi, basi pubescentes, superne virides; folia forma colore et substantia foliis Isatidis tinctoriae simillima: infima spathulata, obtusa, in petiolum attenuata, caulina superiora lanceolata vel oblongo-lanceolata, amplexicaulia, obtusa, conferta, omnia carnosa, glauca, margine plus minusvé acuteque denticulata; corymbus compositus aut simplex; pedunculi bracteis linearibus apice sphacelatis instructi, bi-triflori; calyces glabri, squamis linearibus, exterioribus multo minoribus et apice sphacelatis; corollae radii luteae calyce lon-

giores; disci pallide flavi; semina sulcata glaberrima.

Variat 1) altitudine caulis digitali et bipedali; 2) corymbo simplici paucifloro et composito multifloro; 3) foliorum dentibus remotis paucioribus et frequentioribus approximatis.

112. JACOBAEA incisa.

J. radio patente, foliis inciso-serratis glaberrimis; inferioribus oblongis, superioribus cordato-lanceolatis acuminatis amplexicaulibus, floribus corymbosis, squamis calycinis sphacelatis, seminibus hispidis.

J. aetnica Chrysanthemi segetum Lob. folio umbellata. Bonan. t. 167.

Hab. in acervis vulcanicis regionis apertae montis Aetnae. ♄. fl. Jul.

Radix perennis, caespitosa, fusca vel nigricans; caules plures ex eadem radice erecti, angulati, striati, foliosi, ramosi simplicesve; folia glabra, viridia: infima, oblonga denticulata, superiora foliis Chrysanthemi segetum Lin. simillima, cordato-lanceolata, acuta, inciso-serrata, margine revoluta, basi amplexicaulia, suprema et ramea cordata, acuminata, amplexicaulia; corymbus compositus: pedunculi bracteis linearibus apice sphacelatis instructi, uniflori; calyx glaberrimus: squamae lineari-lanceolatae, margine membranaceae, apice sphacelatae,

exteriores minimae; corollae radii luteae calyce longiores, disci flavae; semina incurva angulis hispida.

Affinis praecedenti, sed differt foliis, squamis calycinis, seminibus, viriditate, habituque.

CINERARIA.

115. CINERARIA candida.

C. incana, tomentosa, foliis petiolatis lyratis, lobo terminali maximo subovato grosse dentato, subtus candidis, caule herbaceo, floribus paniculatis, calycibus incanis tomentosis.

Jacobaea cinereo-candida ovato folio. Cup. hort. cath.

J. incana folio Quercus. Bonan. t. 165.

J. cinereo-candida folio roboris. Bonan. t. 166.

Hab. in rupestribus et apricis siccis montis Scalune in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Planta elegantissima tota tomentosa incana vel si mavis cinereo-candida ut Cupanius ait. Radix perennis, caespitosa, crassa, nigricans; caules adscendentes vel erecti, simplices, flexuosi, angulati, foliosi, bi- tripedales; folia infima obovata, basi in petiolum attenuata longum, apice obtusa, crenato-dentata, superiora et suprema lyrata: lobo

terminali subcordato - ovato, basi sublobato; obtuso, grosse et inaequaliter dentato, lateralibus oblongis subdentatis; omnibus foliis petiolatis subtus candidis; flores terminales paniculati; panicula erecta ramosa multiflora; pedicelli breves ebracteati; calyces incano - tomentosi, squamis aequalibus; corollae aurantiacae.

Habitu affinis C. maritimae, sed differt 1) caule herbaceo; 2) foliis lyratis; 3) floribus aurantiacis, etc.

Tribus INULACEAE.

PULICARIA.

114. PULICARIA calycina.

P. villosa, foliis lanceolatis serratis, superioribus sessilibus, caule subunifloro, squamis calycinis exterioribus oblongis obtusis villosis apice reflexis.

Aster montanus angustifolius luteus. Cup. hort. cath. suppl. alt. p. 11.

Inula montana. Biv. rar. sic. cent. 1. p. 34. (excl. syn. praeter Cup.

Hab. in pascuis saxosis apricis montium S. Martini in Sicilia. ♃. fl. Jun.

Radix perennis fusca vel nigricans; caulis solitarius, erectus, teres, foliosus, simplicissimus, uni-

florus vel apice ramosus bi- triflorus, undique villosus, villis albidis adpressis; folia lanceolata, acuta, in petiolum attenuata, margine undique serrata, villosa, viridia, caulina superiora minora sessilia; flores terminales, erecti, magni, speciosi, lutei, Pulicariae hirtae (Inulae hirtae Lin.) majores, si caulis bi- triflorus, tum flos primarius reliquis axillaribus pedunculatisque major; pedunculi teretes villosi; calyx convexus: squamae exteriores oblongae obtusae villosae, apice reflexae interioribus linearibus acutis margine purpurascentibus dorsoque viridibus pubescentibus et discum aequantibus breviores; corollae radii luteae colore Pulicariae hirtae, calycis longitudine, disci pallidiores.

Affinis Inulae montanae Lin., sed differt: 1) foliis villosis serratis; 2) caule 1 — 3-floro; 3) squamis calycinis exterioribus oblongis obtusis villosis apice reflexis, interioribus disci longitudine.

GNAPHALIUM.

115. GNAPHALIUM pendulum.

G. fruticosum incano-tomentosum adscendens, foliis lineari-lanceolatis margine revolutis, corymbo composito compacto, floribus (luteis) ovatis, squamis calycinis ovatis acutis glabris.

Hab. in rupibus: munti Scaluni Nebrodum Siciliae. ♄. fl. Jul.

Planta elegans e rupium fissuris pendula; caules fruticosi, adscendentes vel penduli, teretes, ba ramosi et dense foliosi, densissime albo-tomentos unipedales vel breviores; folia lineari-lanceolat obtusa, margine revoluta, supra incana, subtu albo-tomentosa, pollicem longa, inferiora confert superiora alterna, distantia; flores corymbos umbellati, corymbo composito coarctato l. confe to; pedunculi breves tomentosi; calyces glabri lu tei magnitudine fere G. orientalis, ovati, nitid squamis acutis; discus flavus.

Affinis G. angustifolio Lam. (italico Roth.) sed differt tomento albo densissimo; foliis linear lanceolatis nec flexuosis nec undulatis; caule fru ticoso; corymbo compacto; floribus ovatis; squa mis calycinis glaberrimis ovatis acutis.

116. GNAPHALIUM caespitosum.

G. herbaceum caespitosum, caulibus adscendent bus, foliis linearibus obtusis tomentosis margi revolutis, corymbo simplici umbellato, florib ovatis (luteis), squamis calycinis lanceolatis ac tis glabris.

Hab. in apricis montium ad S. Martinum pro Panormum siculum. ♃. fl Jun.

Planta elegans caespitosa; radix perennis r gricans; caules plures ex eadem radice, adsce

dentes, simplices, teretes, inferne dense foliosi, superne laxe foliosi, dense et albo-tomentosi, tomento deraso glabriusculi, digitales vel spithamaei; folia linearia, obtusa, utrinque tomentosa, subtus incana, margine revoluta, inferiora conferta et superne virentia ob tomentum faciliter deradendum, semipollicem longa; corymbus terminalis, parvus, 5 — 10-florus, umbellatus, simplex; pedunculi breves tomentosi erecti; flores ovati; calyces lutei magnitudine G. arenarii, nitentes, squamis lanceolatis, acutis, glabris; discus pallidior.

Affini priori et G. angustifolio, differt tamen: radice perenni, caulibus caespitosis, foliis linearibus supra calvescentibus, corymbo simplici umbellato, calycibus ovatis, squamis lanceolatis acutis glabris.

FILAGO.

117. FILAGO spathulata.

F. caulibus basi ramosis adscendentibus, superne dichotomis, foliis spathulatis obtusissimis caulceque adpresso-tomentosis, capitulis globosis lateralibus terminalibusque.

Helichrysum alpinum capitulis inter caulis decursum conglobatis ramosum. Bonan. t. 56.

Hab. in arvis Siciliae. ⊙. fl. Maj. Jun.

Radix perpendicularis vel obliqua, fusca, sir plex; caules plures e radice exeunt, laterales d cumbentes, ascendentesve, medius erectus, omn basi ramosi, dein simplices, superne dichotome r mosi, tomentosi incani; folia spathulata apice o tusissima l. rotundata, utrinque cinereo-tomentos flores capitati axillares l. laterales terminalesqu calyces flavescentes, squamis subulatis rigidis pu gentibus, exterioribus tomentosis.

Affinis F. germanicae, sed differt 1) caule b ramoso; 2) foliis spathulatis obtusissimis utrinq cinereo-tomentosis.

118. FILAGO alpestris.

F. tomentosa, caule erecto simplici, foliis lance lato-oblongis, capitulis vilosissimis: terminalib globosis multifloris, lateralibus unifloris, sq mis calycis seminiferi canaliculatis compressis.

Helichrysum alpinum minus, capitulis in sum papposis. Bonan. t. 113.

Hab. in pascuis sterilibus saxosis Nebrodum Si liae. ⊙. fl. Jun. Jul.

Radix filiformis annua; caulis erectus simp cissimus, foliosus, cinereo-tomentosus, digital folia oblongo-lanceolata, obtusa, tomentosa; pitula sessilia, lateralia et terminalia: posteri subrotunda multiflora, priora 1 — 2-flora; cal

ees villosissimi sordide virentes, squamis praesertim seminiferis cartilagineis, lanceolatis, canaliculatis, apice subulatis teretibus, basi compressis.

Affinis F. montanae, sed differt 1) caule simplicissimo humili; 2) foliis lanceolato-oblongis; 3) capitulis lateralibus unifloris; 4) calycibus villosissimis, squamis cartilagineis, lanceolatis, canaliculatis, apice subulatis.

119. FILAGO tenuifolia.

F. caule erecto ramoso, foliis linearibus tomentosis capitulo longioribus, floribus subulatis glomeratis axillaribus terminalibusque, squamis calycinis acutis.

F. umbellata major, tenui folio, filo pari. Bonan. t. 41.

Hab. in arenosis montium Messinam Siciliae cingentium. ⊙. fl. Jul.

Caulis digitalis, tomentosus, basi simplex, superne ramosus; folia linearia, fere filiformia, acuta, margine revoluta, laeviter tomentosa, patentia, superiora capitulis longiora; flores axillares terminalesque glomerati i. e. capitellati, subulati; calycinae squamae lanceolatae, acutae, exteriores tomentosae, interioribus glabris breviores.

Affinis F. gallicae, sed differt 1) caule erecto superne ramoso; 2) foliis linearibus, capitulis lon-

gioribus, patentibus; 3) squamis calycinis lar latis acutis inaequalibus, exterioribus toment

Tribus ANTHEMIDEAE.

ANTHEMIS.

120. ANTHEMIS erucaefolia.

A. (radio discolore) foliis oblongis: inferioi pinnatifidis, segmentis trifidis, superioribus ciso-dentatis, caule suffruticoso, pedunculis ‹ gatis subnudis unifloris, seminibus tetraëdris n brana coronatis.

Hab. in arvis Siciliae meridionalis raro. ♄. fl. Jul.

Habitus Pyrethri pinnatifidi Willd; sed nere diversa. Caules fruticosi subangulati, ran erecti, glabri, foliosi, uni- biflori, pedales et u folia carnosa, oblonga: inferiora obovata vel thulata, petiolata, pinnatifida, segmentis tril laciniis obtusis denticulatis, superiora sessilia longa, inciso-dentata, laciniis integris obtusiu lis; folium supremum plerumque oblongum, tusum, integerrimum, sessile; pedunculi elon teretes, striati, uniflori; flores A. arvensis, ca hemisphaericus, glaber; corollulae radii albae obt apice emarginatae, disci flavae, dentibus lanceo

reflexis aequalibus, fructigerae cartilaginei; semina tetraëdra membrana coronata; receptaculum paleaceum, paleis lanceolatis, carinatis, acutis, scariosis, corollulis disci aequilongis.

121. ANTHEMIS sphacelata.

A. (radio discolore), foliis bipinnatifidis pubescentibus, laciniis linearibus integris acutis, caule adscendente subramoso, squamis calycinis apice paleisque ferrugineo-sphacelatis, seminibus tetraëdris sulcatis nudis.

Hab. in pascuis siccis montis Cozzo de' Suarenti Nebrodum Siciliae. ♃. fl. Jul.

E radice perenni exeunt caules plures adscendentes, simplices vel basi rariter ramosi, angulato-striati, virides, pubescentes, foliosi, uniflori; folia petiolata, petiolo basi paululum dilato, bipinnatifida, laciniis linearibus acutis integris, viridia, pubescentia; pedunculi elongati, striati, nudi, uniflori; flores quam A. arvensis minores: calyx hemisphaericus, squamis subaequalibus, obtusis, margine membranaceis, apice ferrugineis l. sphacelatis; corollulae radii albae, obtusae, integrae, disci flavae, dentibus lanceolatis reflexis aequalibus; receptarum paleaceum: paleis subulatis scariosis ferrugineo-sphacelatis; semina tetraëdra, sulcata, nuda, fusca, paleis breviora.

Affinis A. australi, sed differt 1) pubescentia omnium partium laevi; 2) paleis subulatis calycisque apice sphacelatis; 3) seminibus tetraëdris, sulcatis, nudis, i. e. nec marginatis nec coronatis.

ARTEMISIA.

122. ARTEMISIA anthriscifolia.

A. annua, glabra, caule erecto simplici, foliis bipinnatis, pinnulis serrato-incisis acutis, floribus spicatis subrotundis erectis.

Hab. — ⊙. fl. Jun.

Radix perpendicularis fusca, simplex vel bifida, fibrillis simplicibus, annua; caulis solitarius erectus, subangulatus, striatus, glaber, viridis, basi subinde purpurascens, simplex, spithameus et pedalis; folia conformia, petiolata, petiolo inferne striato, basi dilatato, margine foliolis minimis linearibus pinnato, utrinque viridia et glabra, bipinnata, pinnulis lanceolatis inciso-serratis acutis; spica plerumque simplex, raro ramosa, terminalis, erecta, stricta, foliosa, plerumque pauciflora; flores sessiles glabri, subrotundi, erecti, foliis suffulcientibus pinnatifidis; flosculi flavi; receptaculum glabrum. — Odor plantae praesertim foliorum est radici Inulae Helenii analogus.

Tribus CARLINACEAE.

CARLINA.

123. CARLINA bracteata.

C. caule simplici lanato, foliis pinnatifidis dentatis spinosis glabris, floribus solitariis corymbosisve sessilibus, foliis summis squarroso-pinnatifidis bracteatis, radio albo.

Hab. in collibus incultis et arvis Panormi Siciliae. ♃. fl. Jul. Aug.

Radix perennis; caulis spithameus pedalisve erectus, teres, substriatus, lana sparsa vestitus, simplex, foliosus, uni- bi- triflorus, folia sessilia, oblonga, pinnatifida, laciniis dentatis spinosis spinosoque ciliatis, utrinque glabra, subtus costa media sublanata; flores terminales aut solitarii, aut corymbosi bini ternive, breviter pedunculati, pedunculo superne incrassato, foliis summis aggregatis squarroso-pinnatifidis, reliquis foliis tamen similibus, bracteati; calyx glaber, squamis pinnatifido-spinosis viridibus interiores (radium) candidas erectas acutas aequantibus.

Affinis C. lanatae, sed differt 1) caule unitrifloro; 2) foliis oblongis glabris; 3) floribus (si plures) pedicellatis, pedicello superne incrassato; 4) radio albo.

XERANTHEMUM.

124. XERANTHEMUM erectum.

X. squamis calycinis exterioribus subrotundis mucronatis scariosis glabris, interioribus lanceolatis acutis erectis, calycibus cylindraceis, caule superne ramoso.

Hab. in asperis collinis versus Polizzi in Sicilia. ⊙. fl. Jun. Jul.

Radix annua, fusca, gracilis, fibrillosa; caulis solitarius, erectus, angulatus, tomentoso - lanatus, foliosus, superne ramosus; folia erecta, lanceolata, obtusa, tomentosa, margine revoluta; flores in apice ramorum, longe pedunculati, pedunculis striatis tomentosis; calyces cylindracei, glaberrimi: squamis exterioribus (involucro) scariosis, rotundatis, mucronatis, pungentibus, glabris, interiores (calycem) pallide violaceas, anguste lanceolatas, acutas, erectas subaequantibus; semina tetragona, pubescentia, pappo 5 - aristato, aristis basi latioribus, seminium longitudine.

Species intermedia inter X. annuum, inapertum et cylindraceum; habitus tamen X. annui. Differt a X. annuo: 1) calycibus cylindraceis; 2) squamis exterioribus rotundatis mucronatis pungentibus interiores acutas erectas subaequantibus; 3) pappo seminium longitudine. — A X. inaperto differt:

1) foliis utrinque tomentoso-lanatis, margine revolutis; 2) squamis calycinis exterioribus rotundatis mucronatis glabris, interioribus erectis; 3) pappo 5-aristato. A X. cylindraceo Smith differt: 1) 1) squamis calycinis rotundatis mucronatis glabris; 2) foliis erectis, et forse aliis notis, cum diagnosis in prodromo florae graecae manca est.

Tribus CARDUACEAE.

CNICUS.

125. CNICUS firmus.

C. foliis amplexicaulibus rigidis subtus lanuginosis, pinnatifidis, laciniis divaricatis trispinosis, caule stricto simplici, floribus aggregatis involucratis, calycis arachnoidei squamis linearibus spinulosis, apice patentibus.

Hab. in arvis prope Panormum Siciliae. fl. Jun. Jul.

Caulis sulcatus, lanuginoso-tomentosus, erectus, strictus, firmus, simplex, uni- bipedalis, folia lanceolata, amplexicaulia, supra glabra, subtus lanuginosa aut si mavis parce tomentosa, pinnatifida, sinuata, laciniis inferiorum trispinosis, superiorum praesertim involucrantium bispinosis, spinis validis albis apice flavescentibus; flores terminales aggregati sessiles, foliis summis angustioribus involucrati terni usque octoni, rarius quoque axillares brevis-

sime pedunculati, pedunculo tomentoso, C. lanceolato majores; calyx arachnoideus, squamis spinula minima subpungente terminatis, apice patentibus, exterioribus linearibus, interioribus sublanceolatis; corollulae purpureae; semina subovata nigricantia; pappus niveus plumosus.

Affinis C. cynaroidi Lam.; sed differre videtur 1) foliis amplexicaulibus, subtus parce lanuginosis vel tomentosis; 2) floribus aggregatis, involucratis; sessilibus; 3) squamis calycinis spinulosis, apice patentibus.

126. CNICUS niveus.

C. foliis amplexicaulibus tomentosis subtus niveis, sinuato-pinnatifidis, laciniis bilobis spinosis, caule tomentoso subunifloro adscendente, floribus pedunculatis, calycis arachnoidei squamis lanceolato-subulatis reflexo-patentibus serratis spinosis.
Hab. in apricis montis Scalune Nebrodum in Sicilia.
♃. fl. Jul.

Radix perennis nigricans; caules plures ex una radice adscendentes, sulcati, niveo-tomentosi, simplices, foliosi, 1— 2-flori, pedales; folia linearia, amplexicaulia, utrinque tomentosa, subtus nivea, sinuato-pinnatifida, laciniis bilobis, lobis divaricatis spinosis, spinis validis flavescentibus, inferiora 7 pollices longa, 1 lata, superiora sensim minora; flores terminales, duo, unus, pedunculati, pedunculo-

lis tomentosis, Carduo nutante duplo majores; calyx hemisphaericus, arachnoideus: squamis lanceolato-subulatis, reflexo-patentibus, spinosis spinosoque serratis, purpurascentibus; corollulae purpureae calycis longitudine; semina subovata, fuscescentia, glabra, laevia; pappus plumosus, niveus; receptaculum villosum.

CYNARA.

127. CYNARA spinosissima.

C. foliis decurrentibus pinnatis, pinnis lineari-lanceolatis inciso-pinnatifidis, flavo-spinosis, subtus caulеque multifloro incano-tomentosis, squamis calycinis apice subulatis spinosis erectis.

Hab. in collibus incultis, arvis Siciliae. ♃. fl. Jul. Aug.

Caulis erectus, rigidus, sulcatus, tomentosus, simplex ramosusque, foliosus, multiflorus, ultrapedalis; folia inferiora pinnata, pinnis lineari-lanceolatis, inciso-pinnatifidis, subtus tomentosis, lobis lanceolatis, apice spina setacea flava terminatis, superiora bipinnatifida, petiolo foliaceo-alato, omnia decurrentia, petiolo spinosissimo; flores terminales, corymbosi, subaggregati, pedunculati; calyx hemisphaericus, depressus, glaber, C. Scolymo quadruplo minor, squamis ex ovata basi in apicem subulatum erectum spinosum productis; corollulae

caeruleae speciosae; semina obovata nigricantia vel rubicunda, pappo sessili, plumoso, albido.

Ab affini C. humili differt 1) foliis decurrentibus pinnatis, pinnis lanceolato-linearibus pinnatifidis, laciniis lanceolatis, petiolo inter licinias in foliis pinnatifidis foliaceo-alato; 2) floribus corymbosis; 3) calycibus hemisphaericis depressis; 4) squamis calycinis ovatis apice subulatis.

Tribus CICHORIACEAE.

CREPIS.

128. CREPIS triangula.

C. foliis lyrato-pinnatifidis, lobo terminali triangulo, scapo adscendente subaphyllo multifloro basi petiolisque hirsuto, calycibus glaberrimis, calyculo laxo.

Hab. in pascuis montanis prope Panormum Siciliae. ⊙. fl. Maj. Jun.

Radix annua fusca; folia supra terram expansa, glabra, lyrato-pinnatifida: lobo terminali triangulo, acuto, angulato-dento, lateralibus lanceolatis denticulatis, petiolis venisque hirsutis; scapi adscendentes, inferne hirsuti, hispidi, superne glabri, striati, paniculato-ramosi, multiflori, aphylli aut ad primam ramificationem folio pinnatifido acuminato glabro petiolato instructi; flores parvi,

Barkhausia leontodontoide (Crepis All.) minores; calyx glaber nigricans; calyculus laxus, squamis setaceis; corollulae luteae; pappus sessilis; semina nigricantia.

Habitus Crepidis leontodontoidis, sed genere differt.

BARKHAUSIA.

129. **BARKHAUSIA reflexa.**

B. foliis hispidis: radicalibus runcinato-lyratis, laciniis lunato-reflexis, caulinis amplexicaulibus pinnatifidis, pedunculis ebracteatis, squamis calycis tomentosi exterioribus ovatis patentibus scariosis.

Hieracium atro cichorii dentis Leonis folio nitido acuto, flore niveo-sulphureo. Bonan. t. 98.

Hab. in pratis humidis elatioribus Siciliae. ♃. fl. Jul.

Radix crassa perennis nigricans; folia hispida, setulis glandulosis: radicalia petiolata, runcinato-lyrata, acuta, laciniis subovatis acuminatis denticulatis lunato-reflexis, terminali majore hastato-triangulo, caulina amplexicaulia, lineari-lanceolata, pinnatifida, laciniis linearibus; caulis erectus, striatus, glanduloso-hispidus, corymbosus, tri-multiflorus, superne aphyllus, pedalis et ultra;

pedunculi erecti, uniflori, nudi, basi folio ovato-lanceolato integro bracteaeformi suffulti; flores majores quam Crepidis vesicariae, pallide flavi; calyces tomentosi, fructiferi angulati, squamis exterioribus quatuor ovatis acutis scariosis patentibus interioribus linearibus margine membranaceis duplo brevioribus; pappus niveus, stipitatus; semina sulcata, muricata.

Affinis B. vesicariae (Crepis Lin.), sed differt: 1) hispiditate glandulosa; 2) foliis runcinato-lyratis, laciniis lunato-reflexis; 3) pedunculis ebracteatis; 4) floribus majoribus; 5) squamis calycinis exterioribus quaternis.

130. **BARKHAUSIA** nuda.

B. foliis runcinatis glabris, scapis adscendentibus aphyllis glabris multifloris, pedunculis quadranculis calycibusque hispidis, squamis calycinis exterioribus adpressis.

Hieracium minus dentis Leonis folio obtuso caule procumbente exili multifido intricato, flore parvo. Bonan. t. 154.

Hab. in pascuis montosis Messinae. ☉. fl Jun. Jul.

Planta tenera, vix pedalis; radix annua, ramosa, fuscescens; folia radicalia runcinata, acuta, glabra; scapi adscendentes, ramosi, aphylli, si folia linearia integerrima ad singulum ramulum

exorientia folia vocare non velis, paniculati, multiflori, striati, subangulati, glabri; pedunculi uniflori, quadranguli, bracteolati, hispidi; flores parvi Barkhausiae leontodontoidis (Crepis All.) duplo minores, flavi; calyces hispidi, squamis calyculi cartilagineis adpressis calyce duplo brevioribus; pappus breviter stipitatus, niveus; semina sulcata glabra.

Habitus praesertim foliorum Barkhausiae leontodontoidis, sed differt: 1) pedunculis quadrangulis calycibusque hispidis; 2) floribus duplo minoribus; 3) pappo brevissime stipitato; 4) teneritate omnium partium.

ANDRYALA.

131. ANDRYALA undulata.

A. foliis oblongis sinuato-dentatis, undulato-crispis cauleque mollissime tomentosis, floribus corymbosis aggregatis, pedunculis multifloris calyceque piloso-glandulosis.

Hieracium marinum tomentosum incanum Cichorii folio inflexo lactescens, flore candido medio citrino. Bonan. t. 126.

Hab. in arvis arenosis sterilibus prope Panormum Siciliae. ⨀. fl. Maj. Jun.

Herba lactescens undique mollissime tomentosa, tomento facile secedente. Radix annua, fuscescens,

flexuosa, fibrillosa; caulis solitarius erectus, simplex aut simpliciter ramosus, striatus, foliosus, superne corymbosus; folia oblonga, sinuato-dentata, obtusa, margine undulato-crispa, inferiora in petiolum attenuata, superiora et ramea sessilia vel subamplexicaulia; flores terminales corymbosi, aggregati, minuti; pedunculi flexuosi, multiflori pilisque glandulosis nigricantibus tomento intermixtis uti et calyces vestiti; squamae calycinae lineari-lanceolatae corollulas pallide sulphureas aequantes; receptaculum umbonatum, rugosum, villosum; semina oblonga, sulcata, glabra; pappus sessilis pilosus, deciduus, niveus.

Affinis videtur A. dentatae Smith prod fl. gr., sed differt foliis sinuato-dentatis, undulato-crispis, floribus corymbosis aggregatis, pedunculis calycibusque tomentosis pilosoque-glandulosis.

HYPOCHAERIS.

132. HYPOCHAERIS glauca.

H. foliis radicalibus obovatis oblongisve, lyrato-incisis, glabriusculis, glaucis, scapo nudo subbifloro, calycibus hispidis, pappo omni stipitato.

Hieracium chondrilloides saxatile hirsuto folio dentato. Bonan. t. 137.

Hab. in fissuris rupium montium Scalamadaggio et Roccazzo di Marrapoleggio Nebrodum in Sicilia. ♃. fl. Jul.

Radix perennis, crassa, lignosa, subhorizontalis, nigricans, fibrillas multas emittens; folia radicalia oblonga et obovata, in petiolum attenuata, inciso-lyrata, lobo terminali majore dentato angulato, glauca, juniora utrinque pilis rufis rigidis hispida, aut in una pagina solum hispida, aut utrinque glabra, duos ad quatuor pollices longa; scapus erectus aut adscendens, angulatus, glaberrimus, superne in ramos duos tresve divisus, aphyllus; pedunculi glabri uniflori, plerumque bracteola una squamaeformi a flore parum distante instructi; flores minores quam H. glabrae; calyces glauci, hispidis, calyculo laxiusculo: squamis setaceis, quamis calycis interioris linearibus; corollulae luteae; receptaculum paleaceum, paleis lanceolato-linearibus acutis seminum (sine pappo) longitudine; semina oblonga, sulcata, transversim tuberculata, ferruginea, nitida; pappus plumosus, omnis stipitatus.

Affinis habitu Seriolae laevigatae Desf., et icon plantam nostram vivide representat; sed differt genere. Seriola Alliatae Biv. a cl. Smith ad S. laevigatam relata ad Hypochaerim quoque referri debet ob calycem et pappum.

CHONDRILLA.

133. CHONDRILLA virgata.

C. caule ramoso virgato hispido, foliis caulinis lanceolatis ciliato-dentatis.

Hab. in arvis ad Puteolos prope Neapolim. ♂. fl. Aug. Sept.

Radix biennis; caulis erectus, virgatus, ramosus, ramis erectis, simplicibus, elongatis, apicem versus floriferis, foliosus, tuberculis parvis hispidus; folia radicalia non vidi, caulina sessilia, lanceolata, acuta, ciliato-dentata, glabra; flores laterales terminalesque, solitarii, bini, ternive, bractea lineari parva suffulti, magnitudine C. junceae; calyculus brevissimus, squamis subovatis; calyx hispidulus, squamis erectis; corollulae luteae; semina oblonga, striata, apice muricata; pappus longe stipitatus, pilosus, niveus.

Affinis C. junceae, sed differt 1) caule hispido, 2) foliis caulinis lanceolatis ciliato-dentatis.

SCORZONERA.

134. SCORZONERA Tenorii.

S. foliis lyrato-pinnatifidis, laciniis oblongo-lanceolatis integerrimis, caule erecto ramoso, squamis calycinis apice interiore penicilliato-tomentosis.

Hab. in pascuis apricis regni Neapolitani. ♂. fl. Apr. Maj.

Habitus et summa affinitas cum S. resedaefolia, sed differt 1) folio lyrato-pinnatifidis, laciniis oblongo-lanceolatis; 2) floribus minoribus; 3) calycibus basi pulverulentis; 4) squamis calycinis apice interiori penicillato-tomentosis.

DIPSACEAE.

DIPSACUS.

135. DIPSACUS divaricatus.

D. foliis radicalibus oblongis sublyratis ciliatis, caulinis connatis interrupte pinnatifidis, laciniis divaricatis inferne pinnatifidis, paleis arcuatis.

Hab. ad margines agrorum prope Panormum Siciliae. ♂. fl. Jun.

Radix biennis; caulis solitarius, erectus, firmus, sulcatus, aculeis parvis rectis copiosis muricatus, foliosus, inferne simplex, superne in ramos oppositos divisus floriferos, bipedalis; folia glabra, ciliata: radicalia oblonga, sublyrata, sinuata, obtusa, dentata, pedalia vel ultrapedalia; caulina conata, interrupte pinnatifida, lacinia termi-

nali lineari, elongata, apice subcaudata, lateribus divaricatis latere inferiore inciso-pinnatifidis; flores in summitate caulis, longe pedunculati et in apicibus ramulorum ex axillis foliorum exorientium; pedunculi sulcati, muricibus parvis copiosis rectis sub capitulo setaceis aculeati, simplices; capitula subovata vel elliptica; involucrum universale 8— 10-phyllum, foliolis inaequalibus lanceolato-linearibus spinosis, carina et margine spinoso-ciliatis, capitulo brevioribus; flosculi pallide rosei; paleae ex ovata basi in mucronem subulatum spinosum arcuatum desinentes.

Habitus D. laciniati et ferocis; a priore differt 1) foliis radicalibus sublyratis ciliatis; 2) foliis caulinis interrupte pinnatifidis etc.; 3) paleis arcuatis; a posteriore differt: 1) foliis radicalibus sublyratis inermibus; 2) caulinis connatis interrupte pinnatifidis, laciniis divaricatis inferne inciso-pinnatifidis, terminali subcaudata; 3) involucro capitulo breviore, foliolis lanceolato-linearibus; 4) paleis arcuatis; 5) aculeis parvis rectis muriciformibus, nec tam copiosis uti in D. feroci.

RUBIACEAE.

GALIUM.

156. GALIUM elongatum.

G. foliis subsenis oblongo-lanceolatis margine hispidis, summis inaequalibus, caule erecto elongato tetragono laevissimo, geniculis tumido; floribus paniculatis densis, (fructibus glabris laevibus.)

Hab. in humidis ad rivulos Panormi Siciliae. ♃. fl. Jun.

Caulis bi- tripedalis, erectus, tetragonus, laevissimus, geniculis tumidus, interstitiis elongatis (4 - pollicaribus), superne ramosus, paniculatus; folia oblongo - lanceolata, obtusa, glabra, margine scabra, utrinque viridia, subtus pallidiora, inferiora et media septena et sena aequalia, suprema i. e. ramea quina quaternave inaequalia; flores paniculati, panicula ramosissima, densi; corolla alba, rotata, tubo brevissimo, l. nullo, limbi laciniis acutiusculis; fructus glabri, laeves.

Habitus Asperulae longifoliae Sibt. fl. graec. t. 118; et eidem affine, sed genere differt; affine quoque palustri, sed differt 1) caule erecto elongato laevissimo; 2) foliis inferioribus aequalibus,

rameis inaequalibus; 3) floribus paniculatis densis; 4) magnitudine et statura majore.

157. GALIUM aetnense.

G. suffruticosum, procumbens laeve, foliis subοctonis lineari-lanceolatis mucronatis margine scabris glaucis reflexis, panicula subsimplici, petalis aristatis, fructu glabro laevi.

Hab. in acervis arenarum vulcanicarum Aetnae supra regionem arborum. ♄. fl. Aug.

Radix lignosa nigricans; caules basi perennantes, procumbentes, tetragoni, laeves, ramosi, inferne dense foliosi, glauci, digitales et unciales; folia reflexa, lineari-lanceolata vel lineari-oblonga, mucronata, glauca, margine scabra, inferiora sena latiora, media octona, lineari-oblonga, angusta, conferta; panicula subsimplex, parva, erecta; flores pedicellati, erecti; corolla alba, laciniis aristatis, fructus glabri, magni, caesio-nigri, globosi, laeves.

A G. trinacrio Biv. in Roem. Schult. syst. veg. notis indicatis abunde differt; nec cum G. arenario Loisel. confundi potest.

138. GALIUM tuberculatum.

G. foliis octonis linearibus revolutis rigidis apiculatis, superne tuberculato-scabris, panicula con-

tracta, caule tetragono, pubescenti-scabro, (fructibus glabris laevibus).

Hab. ad vias et in collibus asperis Siciliae. ♃. fl. Jul.

Caulis ultrapedalis, erectus, strictus, simplex, tetragonus, pubescenti-scaber; folia octona, linearia, mucrone cartilagineo apiculata, rigida, margine revoluta, superne praecipue ad latera et apicem versus tuberculato-muricata, inde scabra, superne atroviridia, inferne pallidiora; panicula terminalis, simpliciter ramosa, contracta; corolla flava, limbi laciniis acutiusculis; fructus globosi, glabri, laeves.

Habitus et affinitas G. veri, sed differt caule erecto stricto simplici pubescenti-scabro; foliis rigidis revolutis tuberculatis apiculatis; panicula contracta subsimplici. — Affine quoque G. apiculato Flor. graec. t. 129, cujus habitum refert, sed nostrum nec incanum est, nec folia sena plana scabra, nec flores purpureo-virescentes tristes possidet. — Cum G. incurvo Flor. graec. t. 132 minimo convenit ut confundi possit, licet habitu propinguum.

159. GALIUM pallidum.

G. glaucum, caule adscendente tetragono glabro, foliis senis linearibus margine revolutis scabris, panicula trichotoma, corollae tubo brevissimo, petalis aristatis, (fructibus glabris laevibus.)

Hab. in rupibus Siciliae. ♃. fl. Maj. Jun.

Radix perennis inter saxa plerumque calcarea haerens, nigricans; caules plures ex una radice, adscendentes, tetragoni, glabri, glauci, simplices aut basi ramosi, foliosi, pedales et ultrapedales; folia sena, linearia, mucronata, margine revoluta et scabra, utrinque glauca; panicula digitalis et semipedalis, ramis erectis, trichotomis, multifloris; flores brevissime pedicellati; corolla alba: tubo brevissimo, limbi laciniis aristatis; fructus nigricantes, glabri, laeves.

Affine G. glauco, sed differt 1) caule tetragono adscendente; 2) foliis semper senis; 3) floribus paniculatis, panicula trichotoma; 4) corollae tubo brevissimo, limbi laciniis aristatis; 5) statura minore.

140. GALIUM ellipticum.

G. hirsutum, pilis reflexo-patentibus, foliis quaternis ovali-ellipticis, caule erecto, panicula trichotoma, fructibus uncinato-hispidis.

Rubia villosa semine duplici, hispido, latis et hirsutis foliis. Bocc. rar. sic. p. 10. t. 6. f. 1.

Hab. in sylvaticis et nemorosis montanis Siciliae, Calabriae et Hispaniae. ♃. fl. Jun.

Caules plures ex una radice, erecti, tetragoni, hirsuti, pilis reflexo-patentibus, simplices et

subramosi, pedales et ultra; folia quaterna sessilia ovato-elliptica ellipticave, acuta, trinervia, utrinque hirsuta; panicula erecta, simplex aut ramosa, trichotoma, glabra; flores pedicellati erecti G. rotundifolii; corolla alba; fructus subrotundi, hispidi, setis albidis uncinatis.

Affine G. rotundifolio, sed differt 1) hirsutie, pilis reflexo-patentibus; 2) foliis ovato-ellipticis sessilibus hirsutis; 3) caule erecto; 4) panicula trichotoma.

141. GALIUM reflexum.

G. foliis quaternis ovatis reticulato-venosis cauleque simplici hirsutis, pilis patentibus, pedunculis axillaribus oppositis 1— 2-floris hirsutis, fructibus globosis deflexis piloso-scabris.

Hab. in graminosis humidiusculis Nebrodum Siciliae. ⊙. fl. Jun. Jul.

Planta pusilla biuncialis, vix digitalis. Radix filiformis annua; caulis simplicissimus, erectus, hirsutus, pilis patentibus; folia quaterna, ovata, obtusa, hirsuta, subtus reticulato-venosa, inferiora plerumque deflexa; pedunculi axillares, oppositi, uni- biflori, folio dimidio breviores, pilis longis rigidis albidis hirsuti, post florescentiam deflexi; flores minimi albidi; fructus globosi, deflexi, ideo in pagina inferiore foliorum reperiuntur, pilis brevibus rigidis adpressis scabri.

ASPERULA.

142. **ASPERULA** scabra.

A. foliis quaternis, inferioribus oblongis pubescentibus, superioribus linearibus, duobus minimis aristatis, caule diffuso geniculato, floribus fasciculatis rugoso-scabris, tubo ovario quadruplo longiore.

Hab. in apricis montanis elatioribus Siciliae. ♃. fl. Jul.

Radix lignosa, flexuosa, subhorizontalis; caules plures ex eadem radice, diffusi, geniculati, ramosi, quadranguli, inferne pubescentes; folia quaterna: infima oblonga obovatave, parva, pubescentia; media linearia, mucronulata, margine revoluta; superiora mediis simillima sed inaequalia, duobus nempe minimis aristatis; summa, i. e. floralia bracteaeformia, bina; flores in ramulis terminales, fasciculati, sessiles; corolla albida vel pallide rosea externe rugoso-scabra, tubo ovario glabro quadruplo imo quintuplo longiore, laciniis limbi quadrifidi oblongis obtusis, cartilagineo-mucronatis.

Affinis A. rigidae Smith prod. fl. graec. et Sibt. fl. graec. ic., sed differt: foliis inferioribus oblongis obovatisve pubescentibus, superioribus linearibus, duobus minoribus; floribus fasciculatis;

corollis majoribus, tubo ovario quadruplo longiore; caule geniculato.

UMBELLIFERAE.

Tribus PIMPINELLAE.

TRAGIUM.

143. TRAGIUM glaucum.

T. glauco-canescens, foliis radicalibus pinnatis, pinnis rotundato-ovatis subtrilobis dentatis utrinque pubescentibus, superioribus bracteae insidentibus 3 — 4-fidis linearibus.

Hab. in apricis Nebrodum Siciliae. ♃. fl. Jul. Aug.

Radix lignosa fuscescens, collo reliquiis petiolorum nigricantibus tecto; folia radicalia petiolata, petiolo biunciali, pinnata, pinnis rotundato-ovatis obtusis, dentatis, dentibus duobus profundioribus, ut foliola subtriloba appareant, terminali profunde trilobo, utrinque brevibus pilis pubescentia, glauco-canescentia; folia caulina superiora bracteae canescenti, margine membranaceae insidentia, 3— 4-fida, laciniis linearibus integris, vix duas lineas longis; caulis adscendens erectusque, teres, tenuissime striatus, pilis brevissimis pubescens, ca-

nescens, glaucus, simplex aut ramulis duobus tribusve instructus; umbellae pedunculatae, parvae, canescentes, 4—5-radiatae, involucro involucellisque destitutae, ante anthesim nutantes; corolla alba, villosa, parva; ovaria villosa; semina matura non vidi.

Habitus Pimpinellae nigrae, sed genere differt, praeter alias notas in diagnosi et descriptione indicatas.

144. TRAGIUM Gussonii.

T. virescens, foliis radicalibus bipinnatis, pinnulis, cuneato-ovatis dentatis supra scabris, subtus pubescentibus, caule glabro striato ramosissimo, dichotomo, umbellis parvis.

Tragoselinum procerior et ramosior Dauci alsatici foliis imis. Bonan. t. 168.

Hab. in pascuis siccis apricis Siciliae. ♃. fl. Aug. Sept.

Radix perennis, lignosa, cortice fusco, ramosa; folia virentia: radicalia infimaque caulina longe petiolata, petiolo scabro, caulinorum basi dilatato, bipinnata, pinnulis ovatis, basi cuneatis, obtusis, profunde dentatis, supra scabris, subtus brevissime pubescentibus, terminali triloba; caulina superiora et ramea nulla, eorum loco bracteae acutae, margine membranaceae; caulis erectus, ramosissimus,

dichotomus, glaber, tenuissime striatus, foliis veris duobus inferne instructus; umbellae in ramulis terminales parvae, 3— 4-radiatae; involucrum et involucellum nullum; corolla glabra alba; ovarium et fructus villosi grisei; styli duo divaricati, fructu longiores.

Affinis forte T. villoso (Pimpinellae villosae Schousb.) sed differre videtur: pinnulis ovatis profunde dentatis, petalis glabris. — A T. bubonoide (Pimpinella bubonoide Brot.) differt foliis semper bipinnatis, pinnulis inciso-dentatis scabris, subtus pubescentibus, caule dichotomo ramosissimo, bracteis caulinis aphyllis complicatis acutis, umbellis 3— 4-radiatis, petalis glabris, stylis divaricatis.

Tribus SILERACEAE.

SMYRNIUM.

145. SMYRNIUM Matthioli.

S. foliis radicalibus bipinnatis, foliolis ovato-cuneatis dentatis, caulinis superioribus trilobis simplicibusque serratis, caule tereti sulcato, umbellis subsessilibus.

S. creticum. Matth. com. ed. Valgr. 1565. p. 774. ic.
Hab. in montosis apricis S. Martini et in monte Cucio prope Panormum in Sicilia. ♃. fl. Maj. Jun. — Ex insula Creta attulit cl. Sieber.

Radix fusiformis, crassa, nigricans, digitalis; caulis erectus pedalis et bipedalis, superne in ramulos umbelliferos divisus, teres, sulcato-striatus; folia radicalia petiolata, petiolo dilatato, vaginante, membranacco, vaginis ciliatis, biternato-pinnatis, pinnulis ovato-cuneatis, obtusis, dentatis, terminali triloba; folia caulina infima vaginantia simpliciter pinnata, media triloba vaginantia; suprema amplexicaulia, rotundata, obtusissima, crenato-dentata integerrimaque; umbellae parvae subsessiles i. e. brevissime pedicellatae; involucrum et involucella nulla; flores parvi; petala lutea; semina breviter ovata, convexa, solida, tricostata, nigricantia.

Maxime affine S. Dodonaei Sprengel, sed differt 1) caule sulcato superne ramoso; 2) foliis superioribus rotundatis, obtusissimis, crenato-dentatis integerrimisque; 3) umbellis subsessilibus. — Iconem Matthioli citavi, quoniam cum mea planta melius convenit, quam cum illa, cui cel. Sprengel allegavit.

PHYSOSPERMUM.

146. PHYSOSPERMUM acteaefolium.

P. foliis radicalibus triternatim-pinnatis, foliolis subovatis lobatis, inaequaliter et mucronato-den-

tatis, subtus scabris, supremis ternatis, foliolis 3-fidis grosse-serratis.

Hab. in rupestribus humidis subumbrosis montis Roccazzo di Marrapoleggio Nebrodum Siciliae. ♃. fl. Jul.

Radix perennis, nigricans; folia radicalia petiolata, petiolo carinato, subtus sulcato, glaberrimo, triternatim-pinnata, pinnulis subovatis acutis, basi inaequalibus, margine inaequaliter mucronateque dentatis, supra glabris, subtus scabris pallidioribus, terminali sublobato, in petiolum decurrente; folia caulina inferiora et media biternata, pinnulis illis radicalium similibus; folia summa rameaque vaginde brevi amplexanti herbacae insidentia, ternata, foliolis profunde trifidis acutis, grosse-serratis; caulis erectus, sulcatus, glaber, superne in ramos erectos floriferos divisus; involucrum 4—7-phyllum, involucella 3—4-phylla, foliolis linearibus; umbellae radii inaequales erecti; petala rosea, complicata, involuta; styli divaricati; fructus teretes, breves, utriculati, laeves.

A P. commutato Spr. (Danaa aquilegifolia All.) toto coelo diversa planta.

Tribus CAUCALIDEAE.

DAUCUS.

147. DAUCUS prolifer.

D. caule subdichotomo sulcato retrorsum hirsuto, foliis bipinnatis, pinnulis cordatis pinnatifidis dentatis, umbella primaria prolifera, involucris inciso-dentatis integrisve, pedicellis seminibusque hirsutissimis.

Hab. in arenosis maritimis inter Syracusam et Catanam Siciliae. ♂. fl. Jul. Aug.

Radix biennis, collo petiolis emarcidis vestita; caulis solitarius, erectus, rigidus, ramosus, ramis subdichotomis, viridis, sulcatus, hirsutus, pilis albidis retrorsum versis, rigidis; folia radicalia inferioraque bipinnata, pinnulis cordatis obtusis, profunde pinnatifidis, laciniis dentatis acutis, supra glabris, subtus praesertim ad venas pilis albis rigidiusculis hirsutis; petioli hirsuti, subtus striati; folia caulina superiora vaginae ultrapollicari laxae margine membranaceae insidentia, pinnata, pinnis pinnatifidis, inciso-dentatis; umbellae in ramis terminales, primariae majores, radiis radiolisque erectis numerosis aequilongis hirsutis, radio uno elongato, in medio folium pinnatum, inciso-dentatum, vaginae brevi insidens gerente, et umbella parva terminato; umbellulae umbellaque prolifera densis-

simae; involucrum patenti-reflexum polyphyllum: foliis lineari-oblongis, acutis, apice inciso-dentatis, raro integris, margine membranaceis, subtus piloso-hispidis; involucella polyphylla (6—10), foliis linearibus integris margine membranaceis, subtus hispidis umbellulis longioribus, erectis; flores parvi, omnes fertiles; corolla lutea, petalis aequalibus; styli divaricati germine hirsutissimo albo aequilongi; fructus parvi hirsutissimo-hispidi.

Tribus SCANDICINAE.

MYRRHIS.

148. MYRRHIS tenerrima.

M. radice tuberosa? caule flexuoso striato, ramoso, ramis divaricatis, foliis bipinnatis, pinnulis oblongis, involucro submonophyllo, umbellis triradiatis.

Hab. —. ♃.

Planta tenerrima, inter species hujus generis cognitas minima. Radicem non vidi, verosimiliter tuberosa; caulis inferne sub terra elongatus, attenuatus, flexuosus, albidus, supra terram subito in ramos divaricatos, flexuosos, foliosos, striatos, glaberrimos divisus; folia infima longe petiolata: petiolo glabro, subtus striato, basi dilatato, bipinnata, pinnulis oblongis obtusis, bilobis vel saepius

integerrimis, viridibus, glaberrimis; vaginae brevi margine membranac ternata, foliolis subincisis; umbellae minales, parvae, triradiatae; invol phyllum, folio lineari margine mer saepius nullum; umbellulae parvae erectae, involucello 5 — 4 - phyllo acutis erectis; flores parvi, mec petala plana, emarginata, alba; fi longiora, distantia, antheris colorati ramidati, 5 - costati, breviter rostra divaricatis coronati, glaberrimi.

E diagnosi et descriptione patet M. Bunio Schult. syst. veg. et M. (Bunio flexuoso Brot.) affinem, lo versam esse.

Tribus AMMIACEA

BRIGNOLIA.

149. BRIGNOLIA pastinacae

α. Foliis radicalibus ternatis.

Sium siculum. Roy. lugdb. p. 105.

β. Foliis simpliciter pinnatis, pinnis

Daucus pastinacaefolio siculus. Za t. 128.

Myrrhis Pastinacae foliis laete vi cor. 22.

Seseli subrotundo Selini folio. Barrel. t. 241.

Sium siculum. Jacq. hort. vind. 2. t. 133. — Lin. sp. pl. ed. 2. p. 362. ed. Reich. 1. p. 695. — Lam. dict. 1. p. 406. — Lin. sp. pl. ed. Willd. 1. p. 1435. — Desf. fl. atl. 1. p. 256. — Pers. ench. 1. p. 316. — Loisel. not. p. 46. — DCand. fl. fr. 4. n. 3446. — Spr. sp. umb. p. 100. — Schult. syst. veg. 6. p. 537.

Ligusticum balearicum. Lin. mant. 218. sp. pl. ed. Reich. 1. p. 690. ed. Willd. 1. p. 1427. — Lam. dict. 3. p. 758. — Pers. ench. 1. p. 315.

Brignola pastinacaefolia. Bertol. in journ. bot. 2. p. 76. — Sebast. rom. pl. fasc. 2. p. 8. t. 2. et Maur. fl. rom. prod. p. 114. n. 351. — Bertol. amoen. ital. p. 97.

γ. Foliis simpliciter pinnatis, pinnis lanceolatis et ovato-lanceolatis.

δ. Foliis bipinnatis, pinnis ovato-lanceolatis lanceolatisque.

Ligusticum graecum apii folio. Tour. cor. 23.

Sium graecum, Roy. lugdb. 105. — Lin. hort. cliff. 98. sp. pl. ed. 2. p. 362. ed. Reich. 1. p. 694. ed. Willd. 1. p. 1434. — Pers. ench. 1. p. 316. — Schult. syst. veg. 6. p. 542.

Hab. copiose in asperis et collibus apricis prope Panormum Siciliae, δ quoque in Creta. ♃. fl. Jun. Jul.

Planta polymorpha. Varietas α raris varietas γ et δ communior varietate β. Ampl accuratam descriptionem varietatis β, quae cur teris varietatibus ad amussim convenit, vide B amoen. ital., petala tamen lutea sunt, nec c uti cel. Bertoloni affirmat. Sium graecum va tem solummodo esse plantae summo jure in clatae jam in Sicilia auspicatus sum, inspecti speciminibus a cl. Siebero e Creta allatis nullum dubium mihi superest de identitate s differentia tamen varietatum. Scripsi „Brig et non „Brignola", quoniam clar. auctor, in memoriam et honorem genus hoc dicatu „Brignoli" audit.

WALLROTHIA.

150. WALLROTHIA divaricata.

W. radice tuberosa, caule ramoso basi fle foliis radicalibus bipinnatis, pinnis horiz divaricatis, pinnulis ovatis acuminatis sul sis, caulinis pinnatis, involucris involuc pentaphyllis ovatis.

Hab. in saxosis, rupium fissuris ad Capo prope Sebenico Dalmatiae. ♃. fl. Febr. M

Radix tuberosa, subrotunda, magnitud cis juglandis minoris; petioli teretes stri berrimi bi- tripollicares; folia bipinnata,

subsessilibus horizontaliter - divaricatis, lanceolatis, obtusis, pinnulis sessilibus, ovatis, acuminatis, carnosulis, glaberrimis; folia caulina unum, duo, vaginae brevi margine membranaceae insidentia, simpliciter pinnata, pinnis trifidis, laciniis linearibus acutis; caulis erectus, tenuissime striatus, glaberrimus, basi albidus, flexuosus, inter saxa haerens, superne ramulis uno duobus axillaribus instructus, spithameus pedalisve; umbellae in ramulis terminales: primaria major, sexradiata; umbellulae planae 8 — 10 - florae; involucra involucellaque ovata, acuminata, inaequalia, radiis multoties breviora; flores parvi; petala alba, obcordata, bifida; filamenta petalis longiora; antherae luteae; fructus ovatus solidus nigricans, tricostatus, valleculis striatis, stylis divaricatis brevibus coronatus.

Differt ab affini W. tuberosa Spr. pug (Bunium alpinum Waldst. et Kit.) pinnulis ovatis acuminatis, pinnis divaricatis, involucris involucellisque ovatis radiis multoties brevioribus.

Tribus SELINEAE.

HERACLEUM.

151. HERACLEUM cordatum.

H. foliis ternis, foliolis petiolatis cordato - ovatis lobato - pinnatifidis mucronato - dentatis, subtus

cauleque sulcato petiolisque hispidis, **floribus** radiantibus, fructibus glabris.

β. Foliolis lateralibus bilobis.

Hab. in nemorosis humidiusculis Nebrodum Siciliae. ♃. fl. Jul.

Radix perennis nigricans, odorata, aromatico-acris, nomine vernaculo A n g e l i c a dicta, pro cujus radice et adhibitur; caulis solitarius, erectus, sulcatus, sulcis striatis, pilis brevibus rigidis hispidus, bi- tripedalis, infra digitum crassus, superne simpliciter ramosus, crassitie pennae anserinae; folia radicalia petiolata, petiolo striato, hispido, ternata, foliolis petiolatis: lateralibus cordato-ovatis, acuminatis, pinnatifidis, lobis acuminatis, mucronato-dentatis; terminali cordato-subrotundo profunde acuteque trilobo, lobis pinnatifidis, omnibus (lateralibus et terminali) supra glabris, subtus hispidis pallidioribus; caulina media vaginae amplae membranaceae striatae pubescenti insidentia ternata, foliolis lobatis acuminatis; vaginae supremae aphyllae; umbellae terminales, primariae magnae, amplae, multiradiatae, radiis tenuiter sulcatis, hispidis, 3— 4-pollicaribus; umbellulae erectae, pedicellis erectis hispidis semipollicaribus; involucrum nullum; involucella 2 — 4-phylla, foliolis linearibus, pubescentibus, deflexis, pedicellos ...antibus; flores parvi, albi, petalis exterioribus

radiantibus flore duplo longioribus, interiores flores steriles; fructus obcordato-subrotundi, marginati, stylis erectis rostrati, albidi, glabri, medio nervis tribus vittati et maculis quatuor purpureis duas tertias partes longitudinis fructus aequantibus notati. — Obvenit varietas foliolis lateralibus foliorum radicalium bilobis, caeterum planta eadem.

Affine fors H. pubescenti Marsch. Bieberstein, sed notis sufficienter differt, ut e descriptione patet.

LASERPITIUM.

152. LASERPITIUM resinosum.

L. foliis pinnato-pinnatifidis, laciniis lanceolatis acutis serratis, caule sulcato ramoso, vaginis superioribus aphyllis, involucris lanceolatis, floribus luteis.

Hab. in pratis saxosis montis Cozzo de' Suarenti Nebrodum. ♃. fl. Jul.

Radix crassa, nigricans, collo vestigiis petiolorum emarcidorum nigricantibus circumdata; folia radicalia petiolata, petiolo carinato, hispido, subtus striato, 3— 4-pollicari, basi in vaginam latam amplexantem membranaceam dilatato, biternatim-pinnata, pinnis petiolatis, aut (folia serius provenientia) pinnata, pinnis pinnatifidis, inferioribus petiolatis, supremis sessilibus, laciniis lanceolatis,

acutis acuteque serratis, viridibus, utrinque glabris; folia caulina inferiora, vaginae lanceolatae striatae margine membranaceae insidentia, simpliciter pinnata, foliolis lanceolatis acutis, dentatis; vaginae rameae et supremae aphyllae vel rudimentis foliorum imperfectorum coronatae; caulis solitarius, erectus, sulcatus, superne angulatus, glaber, resinam odoratam flavescentem excernens, ramosus, ramis supremis subinde oppositis; umbellae erectae 10—12-radiatae, primaria lateralibus brevius pedunculata, radiis angulatis; umbellulae 12—15-florae; involucrum involucellaque 6—8-phylla, foliis lanceolatis acutis patentibus; flores pedicellati; petala involuta lutea; styli dein divaricato-retroflexi; fructus ovatus, minime compressus, dorso costis tribus elevatis acutis subalatis, margine alis flavescentibus instructus. — Variat pinnis trifidis, lobis lanceolatis acutis dentatis, lateralibus minoribus.

Affinis Ferulae nudicauli Sprengel et fors planta eadem, tamen mea planta differt sat multis notis (foliis, caule, involucris), quam ut pro planta Sprengelii tenerem; praecipue discrepat descriptio fructus.

Tribus ERYNGIAE.

ERYNGIUM.

153. ERYNGIUM crinitum.

E. foliis pinnatifidis: laciniis tribus terminalibus ambitu subrotundis, singula oblonga triloba serrata, inferioribus linearibus crinito-ciliatis, caule simplici paucifloro, involucris dentatis, paleis integris.

Hab. in arvis Hispaniae. ♃. fl. Jun.

Radix perennis, uti videtur nigricans, superne vestigiis petiolorum emarcidis vestita; folia radicalia difficile definienda, reapse sunt pinnatifida, laciniis infimis et mediis linearibus acuminatis, setis longis criniformibus flavescentibus ciliatis, laciniis tribus ultimis ambitu subrotundis, lacinia singula triloba, serrato-ciliata, spinosa; folia caulina amplexicaulia, suprema trifida, laciniis linearibus ciliatis; caulis simplex, erectus, sulcatus, caeruleus, apice in ramos subramosos duos tresve divisus; capitula amethystina: involucrum pentaphyllum, foliolis lanceolatis serratis, spinosis, subaequalibus capitulo longioribus, basi setis spinosis interstinctis; paleae calyce longiores, lanceolatae, integrae, spinosae.

Affine E. dilatato Lam., differt tamen foliis pinnatifidis, laciniis inferioribus linearibus crinito-ciliatis, involucri foliis serratis.

SAXIFRAGEAE.

SAXIFRAGA.

154. SAXIFRAGA Russi.

S. foliis radicalibus petiolatis repando-crenatis, caulinis sessilibus: inferioribus trilobis, lobo medio productiore, supremis lanceolatis integerrimis, petalis calycem duplo superantibus.

Hab. in rupestribus et saxosis ad Giulianam Siciliae, ubi rev. P. Russo legit mihique amicissime communicavit. ♃ videtur.

Planta 2—5-pollicaris, tota, praesertim folia caulina, caulis et calyx pilis brevibus glanduliferis tecta; folia radicalia petiolata, parva, cordato-subrotunda, profunde crenata, quasi subquinqueloba; caulis exemplaris nostri uniflorus; laciniae calycinae ovatae; petala lanceolata trinervia alba.

AMENTACEAE.

BETULA.

155. BETULA aetnensis.

B. foliis ovato-subrhombeis duplicato-serratis glabris, strobilis cylindricis, squamis ciliatis 3-lobis, lobis lateralibus rotundatis auriculatis, medio lineari elongato horizontaliter patente.

Hab. in regione sylvatica superiore montis Aetnae. ♄. fl. Jun.

Arbor magnitudine B. albae, epidermide alba, ramis patentibus et subpendulis, junioribus verruculosis; folia petiolata, nitida, intense viridia; petioli pedunculis aequilongi; strobili pollicares et sesquipollicares, cylindracei, glabri, virides, erecto-patentes, squamis 3-lobis ciliatis, lobo intermedio elongato, horizontaliter patentente, lobis lateralibus brevissimis rotundatis inferne auriculatis; semina congenerum.

Affinis B. carpaticae Willd. et B. oycowiensi Besser, sed notis indicatis, praecipue squamis strobilinis abunde differt. An cum B. aetnensi Rafin. Schmaltz eadem sit, vix determinare audeo, cum definitio more solito, insufficientissima sit.

JUNIPERINAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 262. — Coniferarum gen. Juss. gen. 415.

JUNIPERUS.

156. JUNIPERUS hemisphaerica.

J. pumila, hemisphaerica, ramis teretibus, foliis ternis mucronatis patentibus baccam aequantibus.
Hab. in pascuis alpinis siccis Nebrodum et Aetnae. ♄. fructif. Jul.

Frutex humilis vix spithamam altus, caespitosus, haemisphaericus, ramis teretibus griseis; folia J. communi una tertia parte breviora, sed paululum latiora, supra caesia, subtus elevato-carinata, patentissima, baccam axillarem colore caesio tinctam aequantia vel paulo superantia; baccae illis J. communis majores, magis aromatico-resinosae, quod fors ex loco natali derivandum.

Affinis J. communi, sed differt habitu, nempe humilitate, forma hemisphaerica fruticis et caespitositate, dein ramis ramulisque teretibus, foliis brevioribus, latioribus, baccis folio aequilongis vel paululum brevioribus.

Cum J. nana confundi non potest.

CYPERACEAE.

Tribus SCIRPINAE.

ELEOCHARIS.

157. ELEOCHARIS conica.

E. radice repente, culmo tereti, vaginis aphyllis, spica ovata brevi, squamis obtusis, stigmatibus duobus.

Hab. in paludosis turfosis ad Moosbrunn Austriae inferioris. ♃. fl. Jun.

Radix repens, nigricans, squamosa, squamis spadiceo-nigris, fibrillis nigris; culmi digitales et spithamei, erecti, teretes, striati, basi purpurascentes et vaginati, vagina solitaria, aphylla; spica ovata, brevis, acuta; squamae ovatae, obtusae, spadiceae, margine membranaceae, infimae vacuae; antherae mucrone diaphano aristatae; stylus bifidus; fructus non vidi.

Differt ab affini E. palustri (Scirpo L.) praesertim varietate β minore 1) spica ovata brevi; 2) squamis obtusis.

ISOLEPIS.

158. ISOLEPIS aristata.

I. culmo foliisque triquetro, involucro diphyllo, foliolo exteriore longissimo, spica laterali sessili ovata, squamis ovatis mucronatis, stylo bifido.

Hab. in Hungaria. ♃.

Planta ab omnibus Isolepidis speciebus mihi cognitis habitu recedens. — Radicem non vidi; culmus erectus vel adscendens acute triqueter, diphyllus, inferne vaginis foliorum striatis tectus, vix palmaris; folia rigida arcuata, triquetra; involucrum diphyllum, foliolo exteriore (continuatio culmi) triquetro rigido acuto longissimo, interiore squamaeformi mucronato spadiceo spica breviore; spica ovata sessilis, squamis ovatis mucronatis spadiceis; antherae tres; stylus bifidus.

159. ISOLEPIS tenuis.

I. culmo triquetro setaceo, vaginis foliiferis, spica solitaria ovata, squamis ovatis carinatis obtusis, fructibus compressis triquetris rugosis.

Scirpus setaceus. Sieb. exs. cret.

Hab. in humidis inundatis insulae Cretae ad Sudam (Sieber); in humidis Dalmatiae. ☉. fl. Febr. Mart.

Plantula uncialis tenerrima, culmis foliisque setaceis; involucrum diphyllum: foliolo exteriore seu culmi continuatione setaceo, interiore squamaeformi ovato mucronato spadiceo; antherae tres; setae hypogynae nullae.

Differt ab affini I. setacea (Scirpus Lin.) et I. sicula: 1) culmo triquetro; 2) spiculis semper solitariis; 3) fructibus compressis triquetris rugosis.

ALLIACEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 267. — Asparagi. Juss. gen. 40. Juncorum genera Juss. gen. 45. Lilia, Bromeliae, Asphodeli, Narcissi, Irides. Juss. gen. 48 — 60.

ALLIUM.

160. ALLIUM Tinei.

A. umbella capsulifera pauciflora, filamentis simplicibus subulatis petalis brevioribus, spatha diphylla, foliis linearibus planis, scapo sulcato, superne nudo.

Hab. —. ♃. fl. Maj.

Radix bulbus oblongus; scapus erectus, sulcatus, glaber, 1 — 2 - pedalis, inferne vaginis fo-

liorum tectus, superne nudus; folia plerumque tria, linearia, acuta, plana, viridia, glabra, scapo dimidio breviora, erecta; spatha diphylla: foliis membranaceis acutis, erectis, pedunculos aequantibus aut illis brevioribus; umbella capsulifera, pauciflora, pedunculis erectis 5—8, spathae folia aut aequantibus aut longioribus; flores A. subhirsuto paulo majores; petala alba obtusa; stamina petalis breviora, filamentis subulatis.

161. ALLIUM albidum.

A. umbella capsulifera globosa, petalis ovatis membranaceis, staminibus simplicibus exsertis, foliis linearibus planis.

A. montanum Cepae foliis flore et odore. Bocan. t. 25.

Hab. in arenosis maritimis prope Barcellona et Milazzo Siciliae. ♃. fl. Jun. Jul.

Bulbus subrotundus tunicatus, tunicis extimis nigricantibus; scapus pedalis, erectus, vaginatus, foliosus, teres, laevissime striatus, plerumque flexuosus; folia duo tria e vaginis orientia, linearia, angusta, plana, glabra, supremo umbellam excedente; spatha diphylla: foliis ovatis acutis membranaceis pedicellis brevioribus; umbella globosa capsulifera; flores numerosi, pedicellati, erecti; petala ovata, obtusiuscula, membranacea, albida, niti-

da, nervo medio dorsali viridi; stamina corolla longiora, filamentis basi dilatatis planis.

162. ALLIUM acre.

A. umbella capsulifera globosa compacta, staminibus exsertis simplicibus, foliis linearibus planis elongatis, bulbo subrotundo acerrimo.

Hab. ad margines agrorum Panormi. ♃. fl Jun.

Bulbus subrotundus magnitudine nucis juglandis et major, tunicatus, sapore acerrimo, nauseoso, emesim ciens; scapus erectus, teres, striatus, glaber, 3-pedalis, basi digitum minimum crassus, inferne vaginis foliorum membranaceis albis tectus, superne nudus; folia e vaginis longis orientia, 8-10, linearia, obtusiuscula, plana, viridia, pedalia et ultrapedalia, duas lineas lata; spathae emarcidae deciduae; umbella globosa capsulifera, unum et dimidium pollicem in diametro habens; flores numerosissimi, pedicellis inaequalibus; petala ovata, carinata, acuta, pallide rosea; filamenta simplicia, basi parumper dilatata, petalis longiora.

163. ALLIUM pusillum.

A. umbella capsulifera subrotunda, staminibus simplicibus subulatis corolla ovata obtusa brevioribus, foliis linearibus carinatis.

Moly alpinum minus capillaceo folio, floribus purpureo-rubris. Cup. hort. cath.

A. montanum capillaceo folio, floribus purpureis. Bonan. t. 60.

Hab. in arvis arenosis Panormi Siciliae. ♃. fl. Maj.

Bulbus subrotundus magnitudine nucis avellanae minimae, tunicatus, tunicis externis fuscis vel nigricantibus; scapus teres, erectus, diphyllus, usque ad dimidium vaginis foliorum vestitus, superne nudus, bipollicaris et digitalis; folia linearia, angusta (setacea), carinata, acuta, glabra; spatha diphylla: foliolis ovatis acuminatis convexis membranaceis patentibus; umbella capsulifera, subrotunda, 6 — 20-flora, pedunculis setaceis inaequalibus; corolla amoene rosea, ovata, obtusa; petala ovata obtusissima l. rotundata; stamina petalis paulo breviora, filamentis simplicibus, basi dilatatis; capsula subrotunda.

Affine A. setaceo Waldst. et Kit. rar. hung., cujus et habitum prae se fert; sed differt bulbo globoso minori, tunicis membranaceis; scapo humili; foliis glabris; corolla ovata obtusa; petalis ovatis rotundato-obtusis; staminibus subulatis.

164. ALLIUM rubellum.

A. umbella capsulifera hemisphaerica, staminibus tricuspidatis petalis carinatis aequilongis, stylo exserto, foliis linearibus angustis planis, scapo angulato.

Hab. in arenosis maritimis ad Milazzo Siciliae. ♃. fl. Jul.

Bulbus subrotundus, tunicatus, nucis avellanae majoris magnitudine; scapus erectus, angulatus, glaber, inferne vaginis foliorum striatis membranaceis tectus; folia duo, angusto-linearia, obtusa, plana; spatha bivalvis, valvis ovatis acutis membranaceis umbella multo brevioribus; umbella hemisphaerica capsulifera, multiflora; pedicelli omnes erecti, exteriores breviores; corolla ovata, vel subrotunda, obtusa, petalis ovatis carinatis acutis purpureis; filamenta petaloidea lanceolata, alterna tricuspidata, alterna simplicia purpurea, petalis aequilonga; antherae flavae; stylus corolla longior; capsula trigona brevis; semina nigra trigona oblonga.

Habitus et affinitas A. rotundi, sed differt: 1) scapo paucifolio; 2) spatha acuta; 3) umbella hemisphaerica, pedunculis omnibus erectis; 4) filamentis petaloideis lanceolatis petalis aequilongis; 5) stylo petalis longiore.

ORNITHOGALUM.

165. ORNITHOGALUM foliosum.

O. bulbo globoso solitario, foliis radicalibus duobus lineari-lanceolatis, caulinis alternis, floribus subcymosis, pedunculis glabriusculis, petalis obtusis.

Hab. in nemorosis umbrosis: nel bosco de' nucelli prope Polizzi Nebrodum. ♃. fl. Jun.

Bulbus globosus, magnitudine nucis avellanae mediae, tunicis externis fuscis; folia radicalia duo, lineari-lanceolata, obtusa, scapo longiora, caulina quatuor-quinque radicalibus similia, glabriuscula; scapus 4-pollicaris, erectus, teres, substriatus; flores e foliorum supremorum axillis: pedunculi subaequales, teretes, glabriusculi; petala ovato-lanceolata, obtusa, apice subcucullata, lutea; caetera congenerum.

Affinis O. sylvatico Pers., sed differt bulbo, foliis radicalibus duobus, scapo folioso, floribus axillaribus sybcymosis, petalis apice cucullatis.

166. ORNITHOGALUM pedunculare.

O. bulbo ovato solitario, foliis radicalibus duobus linearibus canaliculatis scapi uniflori longitudine, floralibus alternis, pedunculo elongato villoso, petalis lineari-oblongis obtusis basi villosis.

Hab. in nemorosis umbrosis insulae Cretae. Sieber. ♃.

Species elegans. Bulbus ovatus, magnitudine pisi majoris; folia radicalia duo, linearia, angusta, canaliculata, acuta, scapum aequantia vel vix longiora, caulina (floralia) in medio scapi sita, tria, alterna, glabriuscula, superiora duo subopposita;

scapus digitalis, teres, striatus, uniflorus; pedunculus solitarius, digiti longitudine, simplex, striatus, villosus; flos omnibus hujus divisionis (Gageae) Ornithogali speciebus major, petalis lineari-oblongis, obtusis, $1\frac{1}{3}$ lineam latis, 6 lineas longis, basi villosis, luteis.

Ab affini O. minimo L. sat abundeque differt.

ALISMACEAE.

POTAMOGETON.

167. POTAMOGETON petiolare.

P. foliis alternis ellipticis utrinque acutis multinerviis membranaceis, petiolis folium aequantibus, spicis linearibus cylindricis, pedunculo petiolum superante.

Hab. in stagnis ad veterem Himeram Sicil. ♃. fl. Jun.

Caulis tenuis teres; folia alterna elliptica, utrinque acuta, suprema opposita rufescentia, natantia, inferiora submersa longius petiolata, omnia membranacea; petioli teretes folio aequilongi; stipulae lanceolatae, obtusae, adpressae, internodio breviores; spicae lineares teretes graciles sesquunciam longae, virescentes; pedunculi teretes petiolo fere duplo longiores.

Maxime affine P. fluitanti Roth, sed differ praecipue foliis membranaceis utrinque acutis exact ellipticis, pedunculis petiolo longioribus, spici tenuibus. Affine quoque P. lucenti, a quo tamei differt foliis longe petiolatis acutis multinerviis pedunculis teretibus, spicis linearibus.

EQUISETACEAE.

EQUISETUM.

168. EQUISETUM tenue.

E. caulibus simplicibus flexuosis hexagonis scabriusculis, apice spiciferis, vaginarum dentibus nigricantibus cuspidatis.

Hab. in agris Panormi Siciliae. ♃. fl. Jun.

Caules pedales et longiores flexuosi, dimidiam lineam crassi, simplices aut rarissime inferne ramulo uno alterove brevissimo ex internodio oriente instructi, hexagoni, rarissime heptagoni, scabriusculi, apice spiciferi; vaginae virides, dentibus sex, raro septem, nigricantibus cuspidatis, cuspide membranaceo albido aut rufescente, dorso striatis; spicae nigrae magnitudine Eleocharis palustris.

Affine E. variegato, sed differt caulibus flexuosis scabriusculis hexagonis, dentibus nigris dorso striatis apice cuspidatis membranaceis.

PLANTARUM NOVARUM
BRASILIAE,
PRAESERTIM
FILICUM LINNEI
DIAGNOSES ET DESCRIPTIONES.

AUTORE

CAROLO BOŘIWOGO PRESL
MED. DOCT.

Lectori.

Jam antiquitores botanici bene intellexerunt singularitate et elegantia excellere plantas, quas beatus Linneus ad ordinem Filicum adnumeraverat, et quas hodierni botanici in diversas familias naturales diviserunt. Quapropter invenimus Pluckenetii, Plumieri, Petiveri, Sloanei aliorumque opera adumbrationibus harum plantarum ditissima. Recentissimorum conatibus indefessis summa Filicum ad magnam increvit molem, studium tamen earum eo facilius redditum est. Taceo de meritis immortalibus beati Swartz, qui, ipse magnam quantitatem filicum ex insulis Indiae occidentalis afferens, hos reliquosque acutissime illustravit.

Brasilia, regio vastissima, quae innumera vegetabilia Filicibus Linnei adnumerata alit, suppeditavit materiam hujus tractatus. Clarissimi Langsdorf et Fischer varias plantas hujus ordinis iconibus nitidissimis illustrarunt, multum tamen abest, ut numerum filicum brasiliensium absolverent.

Filices a me expositae hucusque ctoribus de rebus naturalibus Brasiliae s bentibus effugerunt, hinc non supei caneum hoc additamentum esse puto. (nes in vicinis regionibus capitalis Br liae Rio Janeiro collectae sunt, quidquid de loco natali specialiore in lexi, diligenter apposui. Diagnoses s cinctas, descriptiones largas et affinita specierum, quantum mihi innotuit, s diose indicatas invenies, et doleo, a nitatem non ubique mihi cognitam e: Genus Trichipteris ab omnibus c teris affinibus abunde diversum esse, scriptione ampla me demonstrasse, opin nec ad Polypodium quisquam adnume: bit, nisi subdivisionem a charactere gei ris valde recedentem statueret.

Filicibus enumeratis plantam e fami Cyperacearum, quoque in Brasilia lect: anteposui.

Vale.

CYPERACEAE.

Juss. gen. p. 26.

Tribus SCIRPINAE.

ISOLEPIS.

1. **ISOLEPIS** rubescens.

I. culmis angulatis, vaginis aristatis, involucro diphyllo ovato mucronato, spica solitaria ovata compressa, squamis ovatis acutis, stylo trifido, fructibus triquetris tuberculatis albidis.

β. Spicis binis.

Hab. in humidis ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Radix perennis fibrosa, nigricans; culmi plures ex una radice, erecti, angulati, inferne vaginati, vaginis una — duabus, rubentibus, folio aristaeformi terminatis; involucrum diphyllum: foliolis ovatis mucronatis, parvis; spica solitaria, rarissime binae, ovata, compressa, obtusa; squamae ovatae,

acutae, purpurascentes; flores triandri, trigyni; fructus obovati, triquetri, tuberculati, albo-virentes.

OSMUNDACEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 272. — Schismatopterides. Willd. spec. pl. 5. p. 69. — Filicum gen. Juss. gen. p. 14.

ANEMIA.

2. ANEMIA ciliata.

A. spicis geminis pedunculatis ad basin frondis, fronde pinnata, pinnis obovatis ciliatis pinnatifidis, laciniis linearibus truncatis denticulatis, stipite rachique palaceo-hirto.

Hab. in Brasilia in montosis. ♃.

Stipes quadripollicaris angulatus paleis filiformibus sparsis hirtus, basi bruneus; frons ambitu ovata obtusa pinnata: pinnis obovatis obtusis ciliatis pinnatifidis, laciniis linearibus truncatis denticulatis, interiori latiori oblonga; rachis paleis pallide ferrugineis filiformibus hirta; pedunculi ad basin frondis gemini, sexpollicares, pilis ra-

ris adspersi, striati, basi brunei; spicae simpliciter paniculatae sesquipollicares; capsulae generis.

POLYPODIACEAE.

J. S. Presl rostl. 1. p. 272. — Filices. Willd. spec. pl. 5. p. 99. — Filicum gen. Juss. gen. p. 14.

ACROSTICHUM.

3. ACROSTICHUM linearifolium.

A. frondibus pinnatis, pinnis petiolatis alternis linearibus elongatis obtusis, basi inaequalibus.
Hab. in Brasilia. ♃.

Filix elegans tripedalis. Stipes glaber inferne penna anserina crassior, supra carinatus, infra convexus, in exemplari nostro quinquepollicaris; frons duobus pedibus longior, pinnata: pinnis petiolatis, alternis, linearibus obtusis, glabris nitidis, basi inaequalibus, margine dein maturis fructibus numerosissimis revoluto, inferioribus sex- quinquepollicaribus, superioribus quadripollicaribus; indusium nullum; capsulae totum discum inferiorem nervo medio excepto tegentes.

Affine videtur A. lineato Swartz, sed distinguitur, ut e dignosi et descriptione pa

4. ACROSTICHUM formosum.

A frondibus lineari-lanceolatis obtusis pi pinnis alternis linguaeformibus integerrim cronatis, mucrone incurvo, basi subcorda aequalibus, superioribus fructificantibus, rachique angulato.

Hab. in paludosis et humidis umbrosis ad R neiro Brasiliae. ♃.

Stipes 4—6 pollices longus, 3 lineas c angulatus, striatus, glaber, purpurascens; tripedalis lineari-lanceolata obtusa, pinnata; erecto-patentes, brevissime petiolatae, alt 50—60, 3 pollices longae, 1 pollicem latae guaeformes, coriaceae, glabrae, integerrimae culato-venosae, interstitiis venularum elo quadrangulis, apice obtusae, mucronatae, m lato incurvo, basi subcordatae l. cordato-ovatae quales, superiores duas tertias partes frondis occ tes fructiferae; pinnae steriles virides, fructifer fra ferrugineae; rachis angulata; capsulae tota ginam inferiorem pinnae occupantes, copiosis

Affine A. aureo Lin., specioso et ina Willd.; a priore differt magnitudine omnium tium minore, stipite rachique angulata, pinnis

cronatis, mucrone incurvo, basi subcordatis inaequalibus, fructiferis subtus ferrugineis; ab altero et tertio pinnis linguaeformibus mucronatis basi subcordatis, omnibus aequalibus, etc.

5. ACROSTICHUM fraxinifolium.

A. frondibus pinnatis, pinnis petiolatis alternis lanceolatis acuminatis serratis, fertilibus lanceolatis obtusis integerrimis, stipite rachique paleaceo.
Hab. in Brasilia ad Rio Janeiro. ♃.

Stipes novempollicaris angulatus paleis fuscis tectus; frondes pinnatae: sterilis pinnis duodecim breviter petiolatis alternis suboblongo-lanceolatis acuminatis inaequaliter serratis, basi integris, utrinque glabris, subtus nervo medio paleaceis, tres pollices longis, in maxima latitudine pollicem vix aequantibus; fertilis pinnis octodecim petiolatis alternis lanceolatis obtusis integerrimis glabris, duos pollices longis, dimidium latis, nervo medio supero purpurascente, pagina inferiore tota capsulis obtecta; rachis pedunculique paleacei.

Affine A. sorbifolio Lin., sed differt pinnis petiolatis alternis, sterilibus lanceolatis inaequaliter serratis, basi integris, fertilibus lanceolatis obtusis, stipite, rachi, petiolis nervoque medio sterilium paleaceo.

MENISCIUM.

6. MENISCIUM dentatum.

M. frondibus pinnatis, pinnis lanceolatis acu tis basi cuneatis, omnibus acute serratis, rioribus oppositis.

Hab. in Brasilia. ♃.

Caudex —? Stipes angulatus, glaber, in n exemplari frustulum pollicare; frons triped longior, pinnata, pinnis lanceolatis acuminatis, et inaequaliter serratis, basi cuneatis inaequa infimis oppositis, petiolatis, septem pollices l prope basim unum pollicem latis, superioribus nis sessilibus, sensim brevioribus et angustio rachis angulata glabra flexuosa; caetera gene

Affine M. reticulato, sed differt pinnis bus acute et inaequaliter serratis.

CETERACH.

7. CETERACH lobatum.

C. frondibus pinnatis, pinnis petiolatis co acutis trilobis repandis utrinque hirsutis, su confluentibus, stipite pubescente.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes rachisque teres ater nitidus, pub lide-ferruginea tectus; frons pedalis pinnata:

nis oppositis, petiolatis, cordatis, margine ciliatis et utrinque pubescentibus, pilis longioribus rigidioribusque intermixtis, inferioribus trilobis, lobis lateralibus obtusis crenulatis, lobo medio acuto repando crenulatoque, pinnae superiores cordato-ovatae repandae crenulatae, supremae tres confluentes in pinnam cordatam profunde trilobam, lobis lateralibus lanceolatis acutis crenulatis, medio repando-lobato acuto crenulato; sori lineares a nervo medio pinnae exorientes ad ambitum excurrentes, plerumque furcati, furcatura aut basi aut medio incipiente; indusium nullum.

GRAMMITIS.

8. GRAMMITIS asplenioides.

G. frondibus lanceolatis acuminatis pinnatis, pinnis alternis petiolatis linearibus acutis pinnatifido-dentatis, dentibus truncatis, rachi stipiteque paleaceo pubescentibus.

Hab. ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Stipes 3—4-pollicaris canaliculatus pubescens paleaceus; rachis pubescens; frons 6—7-pollicaris lanceolata acuminata pinnata, apice pinnatifida; pinnae pollicem longae vel paulo longiores, 3 lineas latae, petiolatae, alternae, lineares, acutae, utrinque glabrae, profunde dentatae, ut pinnatifidae videantur, dentibus apice truncatis, subinde

subemarginatis; sori oblongi sublineares sparsi, $^2/_3$ lin. longi.

Habitum Asplenii praesefert.

POLYPODIUM.

9. POLYPODIUM lanciforme.

P. frondibus indivisis angusto-lanceolatis repando-crenatis utrinque attenuatis glabris, soris sparsis.
Hab. in muscosis Brasiliae ad Rio-Janeiro. ♃.

Caudex horizontalis radiculisque fuscus; stipes carinatus angulatus rigidus sesquipollicaris, $^1/_3$ lineae crassus; frons anguste-lanceolata 7—9-pollices longa, dimidium pollicem lata, utrinque attenuata, glaberrima, margine repando-crenata; sori sparsi magnitudine P. vulgaris, inter venarum spatium tres ad quinque.

Affine videtur ensifolio Willd., sed diversum stipite non filiformi sed rigido, frondibus angusto-lanceolatis repando-crenatis, soris copiosioribus.

10. POLYPODIUM rufulum.

P. frondibus lanceolatis pinnatis apice pinnatifidis, pinnis oppositis adnatis lineari-oblongis supra hirsutis, subtus convexis squamoso-paleaceis, superioribus fructiferis, squamis longissime cuspidatis, soris solitariis, stipite rachique paleaceis.

Hab. in truncis arborum putridis ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Caudex repens paleis rufis vestitus; stipes pollicaris vel sesquipollicaris paleaceus, paleis lanceolatis ciliatis horizontali-patentibus rufis, eodem modo rachis vestita, paleis tamen basi latioribus, i. e. ovato-lanceolatis; frons 6 — 7-pollicaris lanceolata obtusa, junior tota rufa; pinnae 7 lineas longae, sesquilineam latae, oppositae, adnatae, lineari-oblongae, obtusae, integerrimae, supra virides, planae, pilis rufis hirsutae, subtus convexae, squamis paleaeformibus densissimis ovatis longissime acuminatis ciliatis et centro affixis vestitae, ita ut pinnarum infera facies oculo non armato favosa appareat, juniores subtus rufo-villosissimae fere ut in Acrosticho Maranta; pinnae superiores alternae inferioresque sensim minores, superiores tantum fructiferae; sori marginales uniseriales magni subrotundi, in uno pinnae latere a 4 ad 6; indusium nullum.

Affine P. incano Swartz, sed notis indicatis abunde differt.

11. POLYPODIUM albidum.

P. frondibus pinnatis apice pinnatifidis, pinnis oppositis adnatis subaequilongis linearibus obtusis, subtus convexis lepidoto-squamosis albidis, omni-

bus fructiferis, soris solitariis immersis, stipite rachique squamosis.

Hab. in muscosis montis Corcovado ad Rio-Janeiro. ♃.

Caudex repens paleis linearibus fuscis densissime obtectus; stipes bipollicaris teres, squamis ovatis acutis tenuissime ciliatis peltatis (i. e. centro affixis) membranaceis albidis, in junioribus disco castaneis obtectus, eodem modo rachis vestita; frons sesquipollicaris vel bipollicaris pinnata; pinnae oppositae adnatae subhorizontales lineares obtusae, superne planae, squamulis rotundatis verrucaeformibus adspersae, inferne convexae squamosae, squamis ovatis albidis margine membranaceis, centro affixis, soros tegentibus; pinnae omnes, excepto summo pari paullulum minore, aequilongae et fructiferae; sori subrotundi, uniseriales, marginales, immersi, squamulis obtecti, ita ut his non demtis aegre aut non conspiciantur, in uno pinnae latere 6—8; indusium nullum.

Habitus et affinitas prioris sed maxime P. incani Swartz; differt tamen frondibus pinnatis apice tantum pinnatifidis, pinnis oppositis subaequalibus subtus convexis albidis, omnibus fructiferis, soris immersis, squamis obtectis. Forse ejusdem varietas.

12. POLYPODIUM longifolium.

P. frondibus pinnatis, pinnis alternis petiolatis lanceolatis acuminatis integerrimis, petiolis decurrentibus, soris longitudinaliter subtriserialibus.
Hab. ad Rio Janeiro. ♃.

Stipes teres glaber, superne crassitie pennae anserinae; frons bi- tripedalis pinnata; pinnae 8-pollicares, lanceolatae, acuminatae, integerrimae, glaberrimae, venosae, coriaceae, alternae, petiolatae, petiolis decurrentibus et inde costam in rachi formantibus; sori supra infraque dimidium pinnae incipientes, longitudinaliter plerumque biseriales, subinde triseriales, subrotundi, subimmersi, in apice pinnae uniseriales.

Ab affini P. nereifolio characteribus datis facile distinguitur.

13. POLYPODIUM auriculatum.

P. frondibus pinnatis, pinnis linearibus obtusis adnatis parallelis subarcuatis, infimis deflexis rotundatis auriculaeformibus, stipite, rachi nervoque medio pubescente, soris solitariis.
Hab. in monte Corcovado ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Filix elegans. Stipes brevis bipollicaris, crassitie pennae anserinae rachique teres fuscus et pilis brevibus densis pubescens; frons 4-pedalis lineari-

lanceolata, pinnata; pinnae 2½ pollicem longae, tres lineas latae, lineares, alternae, adnatae, parallelae, sursum arcuatae, obtusae, glabrae, nervo medio pubescente, superiores et inferiores sensim minores, infimae ovato-rotundatae, deflexae, auriculaeformes, distantes; sori in uno latere pinnae uniseriales.

Affine videtur P. Otite, sed differt frondibus pinnatis. Ab affini P. cristato (quod quoque frondibus pinnatis, pinnis linearibus obvenit) differt pinnis alternis arcuatis, infimis distantibus auriculaeformibus, altitudine et latitudine frondis, stipite brevissimo crassiori.

14. POLYPODIUM pedicularifolium.

P. frondibus bipinnatifidis, laciniis linearibus acutis obtuse-serratis, soris marginalibus, stipite paleaceo.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes penna anserina crassior, carinatus, rachique universali et partiali paleaceus; frondes tri- quadripedales, pinnatae, pinnis 10-pollicaribus, linearibus, pinnatifidis, laciniis linearibus, pollice longioribus, 2 lin. latis, acutis, obtuse-serratis (foliis Veronicae incisae simillimis), utrinque glabris; sori marginales parvi; indusium nullum.

Affine P. subinciso Willd.

15. POLYPODIUM scabrum.

P. frondibus bipinnatifidis, pinnis sessilibus linearibus acuminatis superne scabris, inferne pubescentibus, infimis divaricato-deflexis, laciniis linearibus obtusis, soris marginalibus, stipite hirto.

Hab. in Brasilia. ♃.

Habitus P. Phegopteris, sed omnibus partibus major Stipes 5—6-pollicaris angulatus pilis brevibus rigidis hirtus; frons pedalis et ultrapedalis lanceolata; pinnae sessiles lineares tripollicares, oppositae et suboppositae, acuminatae, pinnatifidae, supra scabrae, subtus pubescentes, superiores sensim minoribus, infimae duae deflexae; laciniae lineares obtusae arcuatae integerrimae, semipollicares; sori marginales, in una lacinia a 20—24, parvi.

Ab affini P. Phegopteri differt stipite rachique hirta, pinnis superne scabris inferne pubescentibus, sessilibus, laciniis linearibus, infimis nullum rhombum formantibus (non adnatis), magnitudine omnium partium.

16. POLYPODIUM ciliatum.

P. frondibus bipinnatifidis, pinnis subsessilibus alternis lineari-lanceolatis acuminatis, laciniis li-

nearibus obtusis arcuatis ciliatis, stipite rachibusque villosis paleaceisque.
Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes 4-pollicaris supra carinatus, infra angulatus rachique universali et partiali villosus et paleaceus; frons ultrapedalis ovata; pinnae lineari-lanceolatae acuminatae alternae tripollicares, superiores sensim minores et sessiles, mediae subsessiles i. e. brevissime petiolatae, infimae horizontales petiolatae; laciniae lineares, semipollicem longae, 1½ lin. latae, obtusae, glabrae, squamulis parvis nitidis aspersae, ciliatae; sori marginales solitarii parvi.

Affine praecedenti et P. phegopteri, sed ab utroque differt stipite villoso paleaceoque, pinnis infimis petiolatis horizontalibus, etc.

17. POLYPODIUM aspidioides.

P. frondibus bipinnatifidis, pinnis lanceolato-linearibus acuminatis alternis petiolatis, infimis duabus deflexis, laciniis ovatis obtusis glabris, soris solitariis marginalibus, stipite rachibusque scabris.
Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes angulatus 5—6-pollicaris rachique universali partialique scaber; frons sesquipedalis et longior bipinnatifida; pinnae alternae, petiolatae,

lineari-lanceolatae, acuminatae, 4—5 pollices longae, ²/₃ poll. latae, mediae horizontales, infimae duae deflexae; laciniae ovatae obtusae glabrae integerrimae; sori rubicundi, solitarii, in medio lateris laciniae positi, parvi, a 5—10; indusium nullum.

Affine praecedentibus et P. Phegopteri, habitusque eorum; differentiae e diagnosi et descriptione elucent.

18. POLYPODIUM grande.

P. frondibus bipinnatifidis, pinnis oppositis, inferioribus petiolatis, laciniis lineari-lanceolatis obtusis arcuatis, inferioribus crenatis, soris sparsis, rachi ad geniculos paleacea.

Hab. in Brasilia ad Rio-Janeiro. ♃.

Frons 5— 6-pedalis subovata, rachi carinata ad diramationem in pinnas paleacea, paleis linearibus denticulatis, caeterum glaberrima; pinnae ovato-lanceolatae, 9— 10-pollicares, acutae, glaberrimae, superiores sensim minores et sessiles, inferiores petiolatae; laciniae lineari-lanceolatae, obtusae, arcuatae, inferiores sesquipollicares, 4 lineas latae, crenatae, superiores sensim minores integerrimae; sori sparsi numerosi in una lacinia a 10—60; indusium nullum.

TRICHIPTERIS.

Sori subrotundi uniseriales. Indusium e plurimis pilis implexis constans, latere dehiscens, persistens.

19. TRICHIPTERIS excelsa.

Hab. in monte Corcovado ad Rio-Janeiro Brasiliae.

Qualis caudex, nescimus, fors arboreus; stipes teres glaber lignosus, spinis parvis acutis sparsis muricatus, inferne semipollicem crassus; frons 4-pedalis bipinnata; rachis teres lignosa, spinis parvis sparsisque muricata; pinnae (ramuli fere) alternae distantes, petiolatae, pinnatae, pedales et ultra, erecto-patentes; pinnulae lineari-lanceolatae acuminatae, petiolatae, apice denticulatae, basi inaequales obliquae, infimum pinnularum par saepe incompletum, una nempe pinnula adest; mox sequentes pinnulae oppositae, reliquae apicem versus alternae; sori parvi subrotundi uniseriales, medium lateris cujusque pinnulae occupantes; indusium e pilis flavescentibus implexis copiosis constat, capsulas teget, capsulis emissis perstat, mox latere anteriori, mox posteriori rumpitur.

Differt hoc genus ab affini Polypodio praesentia indusii, ab affini Aspidio indusio e pilis copiosis implexis constante et persistente.

Nomen derivatum a τριχος et πτερος.

ASPIDIUM.

20. ASPIDIUM bifidum.

A. frondibus pinnatis, pinnis oppositis sessilibus lanceolatis acuminatis, repando-dentatis, supremis confluentibus, infimis bifidis, soris sparsis.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes 5 — 6-pollicaris glaber, superne carinatus, inferne convexus; frons sesquipedalis, pinnata; pinnae oppositae sessiles, (infimae subsessiles i. e. brevissime petiolatae), lanceolatae, acuminatae, repando-dentatae, glabrae, 7 pollices longae, sesquipollicem latae; pinnae paris infimi profunde bifidae, laciniis distantibus; pinnae supremae confluentes, lacinia summa inciso-pinnatifida, acuminata, repando-dentata; sori sparsi numerosi, inter duas venas a 7 — 14; indusium peltatum, deciduum.

21. ASPIDIUM Pohlianum.

A. frondibus lineari-lanceolatis pinnatis, pinnis subsessilibus linearibus pinnatifidis glabris, superne attenuatis, inferioribus oppositis, laciniis semiovatis obtusis ciliatis, rachibus pubescentibus, stipite glabro.

Hab. in Brasilia ad Madeiras. ♃.

Filix elegans. Stipes 5 — 6-pollicaris, vix lineam crassus, glaber, pallidus, infra convexus;

frons bipedalis, lineari - lanceolata pinnata; pinnae 4 — 4½ pollic. longae, ⅓ pollicis latae, brevissime petiolatae l. subsessiles, lineares, acutae, apicem versus attenuatae, utrinque glabrae, virides, fere coriaceae, venis subtus parallelis prominulis purpurascentibus, pinnatifidae: laciniis semiovatis obtusis ciliatis, horizontaliter vergentibus; pinnae inferiores oppositae, superiores alternae, sensim minores; rachis universalis et partialis pubescens, posterior hinc inde squamulis paleaceis instructa; sori uniseriales inter marginem et venam mediam locati, confluentes. Indusium abest.

Affine A. Serra, sed differt forma frondis et pinnarum, pinnis inferis oppositis, omnibus glabris et ciliatis. Affine quoque A. goggylodo Schkuhr, notis indicatis tamen abunde differt.

22. ASPIDIUM cultratum.

A. frondibus bipinnatis, pinnis linearibus alternis, pinnulis trapezoidibus obtusis apice crenulatis, inferne dimidiatis, soris marginalibus uniserialibus, indusiis integris, stipite rachique paleaceis villosis.

Hab. ad Rio - Janeiro Brasiliae. ♃.

Stipes inferne semipollicem crassus rachibusque paleaceus villosusque; frons 4— 6 - pedalis; pinnae sessiles, alternae, lineares, acuminatae,

ereeto-patentes, pedales et sesquipedales, superiores sensim breviores; pinnulae 10 — 12 lineas longae, 5 lineas latae, alternae, subsessiles, horizontales, trapezoideae, cultriformes, obtusae, apice crenulatae, inferne ad basim dimidiatae, utrinque glaberrimae, venis furcatis, superiores sensim minores; sori marginales in una serie, ovato-elliptici, lineam longi, distincti, in latere superiore pinnulae plerumque 5 — 6, in inferiore ad apicem tantum obvenientes 2 — 3; indusium ellipticum integrum.

23. ASPIDIUM coniifolium.

A. frondibus ovatis bipinnatis, pinnis alternis, pinnulis linearibus obtusis glabris, inferioribus profunde pinnatifidis, superioribus crenulatis, laciniis ovatis obtusis, soris marginalibus, stipite glaberrimo tereti.

Hab. in Brasilia ad Rio-Janeiro. ♃.

Stipes 4 — 5-pollicaris teres rachique glaberrimus nitidus purpureo-spadiceus; frons bipedalis ovata acuminata; pinnae ovato-lanceolatae acutae, alternae, breviter petiolatae, utrinque glaberrimae; pinnulae lineares vel lineari-lanceolatae obtusae, alternae, sessiles, inferiores profunde pinnafidae (ut pinnatae dicam, foliolis adnatis), laciniis ovatis obtusis, apice et sub lente crenulatis, superiores crenatae; sori marginales parvi,

discreti, in una lacinia plerumque duo; indusiu
decest.

24. ASPIDIUM brasilianum.

A. frondibus ovatis acuminatis tripinnatis, superi
bipinnatis, pinnis oppositis, pinnulis subopposit
lanceolatis acutis, superioribus inciso-dentati
foliolis inciso-pinnatifidis, laciniis denticulati
stipite glabro.

Hab. in Brasilia. ♃.

Habitus affinitasque A. fragilis, sed omnib
partibus duplo major. Stipes bipollicaris rachiq
carinatus, glaber, pallide viridis; frons ovata, acı
minata, octopollicaris; pinnae lanceolatae acut
sessiles, 3—4-pollicares, infimae oppositae, su
periores alternae; pinnulae lanceolatae obtus
horizontali-patentes, pinnarum inferiorum pinn
tae, foliolis lanceolatis inciso-dentatis-pinnatifidis v
laciniis bi- tridentatis, superiorum inciso-pinnat
fidae-dentataeve, laciniis superne crenatis, s
premarum crenatae, omnes utrinque glabrae, v
rides; soros non vidimus, hinc dubium an Asp
dium sit, id genus tamen habitus totus ind
gitat.

ASPLENIUM.

25. ASPLENIUM Mikani.

A. frondibus pinnatis, pinnis oppositis sessilibus linearibus acuminatis, margine cartilagineis, basi cordatis, lobis rotundatis, soris parallelis horizontalibus.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes inferne fere pollicem crassus rachique supra canaliculatus, subtus convexus, glaberrimus; frons orgyalis et altior, pinnata; pinnae oppositae, sessiles, distantes, subhorizontales, lineares, acuminatae, margine cartilagineo, pellucido, integerrimo, basi cordatae, lobis rotundatis, venis simplicibus aut furcatis marginem versus reticulatis, utrinque glaberrimae, 15 pollices longae, 2½ pollices latae; sori lineares, inaequaliter longi (2 — 7 lineas), in medio lateris pinnae locati, paralleli, ad costam horizontaliter positi; indusia lateralia.

Affine videtur A. grandi Swartz, sed sufficienter diversum. — Ab A. marginato differt stipite subtus convexo, pinnis aequalibus, sessilibus, linearibus, dein magnitudine.

26. ASPLENIUM biserratum.

A. frondibus ovato - lanceolatis pinnatis superne pinnatifidis, pinnis alternis subsessilibus lanceo-

latis acutis serratis, serraturis inaequalibus denticulo interstinctis, soris subparallelis costae approximatis, stipite inferne paleaceo.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes 4—5-pollicaris, carinatus, infra convexus, inferne paleaceus, superne rachique glaber; frons sex-octopollicaris, ovato-lanceolata, acuminata, glabra, inferne pinnata, superne pinnatifida, laciniis decurrentibus, in summitate confluentibus; pinnae sesquipollicares et bipollicares, alternae, brevissime petiolatae, lanceolatae, acutae, subfalcatae, serratae, serraturis inferioribus grossis, rotundatis, serrulatis, superioribus parvis, acutis, omnibus est denticulus parvus acutus interjectus; laciniae inaequilaterae, latus inferius angustius, superius inferne dente uno majori, rotundato, denticulato instructum, caeterum simpliciter serratae; sori lineares costae approximati, fere paralleli; indusia glabra, membranacea.

Affine A. salicifolio, sed differt parvitate, stipite inferne paleaceo, fronde superne pinnatifida, serratura toto coelo diversa.

27. ASPLENIUM mucronatum.

A. frondibus linearibus flaccidis pinnatis, pinnis sessilibus alternis ovatis acuminatis glaberrimis serratis, serraturis mucronatis, rachi utrinque alata, soris parallelis costae approximatis.

Hab. in arboribus ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Stipes teres, glaberrimus, purpurascens, bipollicaris; rachis margine foliaceo alata, inferne teres; frons bipedalis, linearis, acuminata, flaccida; pinnae sessiles, alternae, ovatae, serratae, serraturis mucronatis, dente terminali elongato, basi subcordatae, utrinque glaberrimae, laete virides, inferiores sensim minores obtusiusculae, mediae et superiores pollicem longae, 3 lineas latae; sori alterni, lineares, paralleli, e costa orientes; indusia membranacea.

28. ASPLENIUM Schottii.

A. frondibus ovato-lanceolatis acuminatis bipinnatis, pinnis alternis petiolatis lanceolatis, pinnulis rhombeo-cuneatis inciso-dentatis, incisuris obsolete denticulatis, soris costae approximatis parallelis.

Hab. ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Stipes fere pedalis, crassitie pennae coracinae, supra concavus, subtus convexus, purpurascens rachibusque glaber; frons pallide viridis, 15—16 pollices longa, ovato-lanceolata, acuminata, glaberrima, bipinnata; pinnae 2-pollicares longioresque sursum sensim minores, petiolatae, alternae, patentes, lanceolatae, in apicem longum dentatum attenuatae; pinnulae petiolulatae, 2—3 lineas longae, alternae, rhombeae, obtusae, basi cuneatae, mar-

gine inciso-dentatae, incisuris aliis simplicibus, aliis praecipue terminalibus bi- tridentatis; sorus in qualibet lacinia pinnulae solitarius, costae approximatus, parallelus; indusia membranacea, albida.

Affine A. cuneato Sw., differt magnitudine, fronde ovato-lanceolata acuminata, pinnis longe acuminatis, acumine dentato, pinnulis rhombeis obtusis, incisuris obsolete denticulatis, situ sororum.

SCOLOPENDRIUM.

29. SCOLOPENDRIUM repandum.

S. frondibus simplicibus lanceolatis acutis repandis, basi attenuatis, stipite alato paleaceo.

Hab. in Brasilia ad Rio-Janeiro. ♃.

Caudex horizontalis $1/3$ poll. crassus; stipes 4-pollicaris, compressus, alatus, paleis fuscis, lanceolatis, sparsis vestitus; frons pedalis, medio $2^1/_2$ pollices lata, simplex, lanceolata, acuta, basi attenuata et in stipite decurrens, margine repanda, utrinque glabra; nervi simplices arcuati, dein ad marginem reticulatim divisi; sori gemini lineares, in medio frondis pollicem longi et longiores, superiores contigui, ut interstitium fere nullum conspiciatur, inferiores et medii spatio interstincti, ita ut planta ad genus Diplazium accedat; indusium laterale.

Ab omni Scolopendrii specie facile dignoscitur, ab affini Diplazio plantagineo genere differt.

PTERIS.

30. PTERIS hederacea.

P. frondibus profunde 5-lobis, lobis lateralibus lanceolatis, medio lineari elongato, omnibus integerrimis, sterilibus lobato-angulatis, stipite basi setoso.

Hab. in Brasilia. ♃.

Caudex horizontalis, collo setosus, radices plurimas, villosas emittens; stipites plures, 3—4-pollicares, tenues, teretes, purpureo-violacei, basi setosi; frondes ambitu cordato-subrotundae, figuram foliorum Ipomeae hederaceae referentes: steriles brevius stipitatae, minores, trilobae, lobis rotundatis, lateralibus angulatis; fertiles pollicares et sesquipollicares, profunde quinquelobae, lobis lateralibus horizontali-patentibus, lanceolatis, medio lineari, elongato, omnibus integerrimis, acutiusculis; sinus obtusi; sorus marginalis, continuus.

31. PTERIS Pohliana.

P. frondibus cordatis bipinnatifidis, superne pinnatifidis, laciniis pinnatifidis, infima bipartita, lacinulis ovato-lanceolatis acutis crenatis, rachi

subdentata, stipite semitereti inferne setoso-paleaceo.

Hab. ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Caudex parvus, subglobosus, setosus; stipes 8—9-pollicaris, fuscus, semiteres, inferne paleis setaceis, sparsis vestitus; frons cordata, bipollicaris vel paulo longior, acuminata, bipinnatifida, superne pinnatifida; laciniae oppositae: duae infimae bifidae, partitionibus pinnatifidis: inferiore deflexa, superiore lacinula infima longiore dentata; laciniae mox sequentes (paria duo) pinnatifidae, superiores (paria summa) integrae; lacinulae omnes ovato-lanceolatae, acutae, crenulatae; rachis inter primum et secundum par laciniarum, rarius quoque inter alterum et tertium par utrinque dente uno instructa; sori lineares, lacinulas circumdantes, continui.

Obvenit varietas tenerior, laciniis, partitionibus lacinulisque angustioribus acutioribus, caeterum eadem.

52. PTERIS quadrifida.

P. frondibus ovatis pinnatis, pinnis oppositis basi cuneatis apice ciliato-serratis, infimis petiolatis quadrifidis, mediis bipartitis, summis subdecurrentibus, pinnis laciniisque linearibus acuminatis.

Hab. in Brasilia. ♃.

Stipes sesquipedalis, supra carinatus, infra angulatus, totus glaber; frons pedalis, ovata, pinnata; in summitate pinnatifida; pinnae oppositae, basi cuneato-attenuatae, 5-pollicares: infimae petiolatae binatae, foliolis bipartitis, (aut si mavis, quadrifidae), mediae subsessiles, bipartitae binataeve, superiores integrae, basi inferne subauriculatae; pinnae, laciniae partitionesque lineares, acuminatae, apice sterili ciliato-serratae; sori marginales, continui; indusium margo reflexus.

Habitus et affinitas P. creticae, sed pinnarum divisio, earum basis, et apicis serratura ciliata distinguunt.

33. PTERIS decurrens.

P. frondibus pinnatis, pinnis suboppositis decurrentibus lineari-lanceolatis acuminatis pinnatifidis, infima bipartita, laciniis linearibus acuminatis subfalcatis apice serrulatis, rachibus piloso-scabris.

Hab. in Brasilia. ♃.

Frons tripedalis, ovata, acuta; pinnae suboppositae, 10-pollicares, acuminatae, basi decurrentes, ut inde rachis foliaceo-alata oriatur, pinnatifidae, laciniis pollicaribus, linearibus, subfalcato-curvatis, acutis aut saepius acuminatis, apice serrulatis, supra pilis sparsis rigidis scabris, sub-

tus glabris; sinus rotundati; pinna infima bipartita; rachis universalis et partialis nervusque medius pilis rigidis scabra; venae simpliciter reticulatae; sori marginales usque pone apicem continui, aurantiaci.

Affinis P. biauritae, sed differt magnitudine, rachibus foliaceo-alatis pinnisque supra scabris, laciniis acuminatis.

34. PTERIS sterilis.

P. frondibus ovatis acuminatis pinnatis, pinnis petiolatis alternis lineari-lanceolatis pinnatifidis, laciniis lanceolatis acuminatis apice serratis, inferioribus fertilibus, sinubus acutis, (caudice arboreo spinoso Plum.).

Filix arborescens latifolia aculeata. Plum. amer. p. 9. t. 3.

Hab. in Brasilia. ♄.

Caudicem an habeat nescimus; secundum Plumier, cujus icon exacte plantae nostrae convenit, est caudex humanae altitudinis et tres pollices in diametro latus, spinosissimus.

Frons tripedalis et altior, ovata, pinnata, apice pinnatifida; pinnae 10-pollicares, alternae, petiolatae, lineari-lanceolatae, acuminatae, utrinque glaberrimae, supra glaucescentes, pinnatifidae, superiores sessiles; laciniae approximatae, pollicares et

sesquipollicares, lanceolatae, acuminatae, inferiores tantum fertiles et hae apice acute serratae, reliquae a medio acute serratae, terminali tota serrata; sinus acuti, integri; laciniae apicis frondis bipollicares; rachis glabra teres; sori marginales.

Apex frondis simillimus pinnae P. comantis; affinis videtur nostra P. giganteae Willd., sed differt pinnis brevioribus, laciniis multo brevioribus approximatis acute serratis, inferioribus tantum fertilibus, sinubus acutis. A P. comante satis differt ut e diagnosi et descriptione patet.

35. PTERIS psittacina.

P. frondibus ovatis tripinnatis, pinnis suboppositis, foliolis adnatis lanceolatis rugosis ciliatis, inferioribus pinnae infimae inciso-serratis, rachibus pubescentibus, stipite angulato.

Hab. in Brasilia ad Rio-Janeiro. ♃.

Stipes pedalis, glaber, angulatus; frons pedalis, ovata, acuta, tripinnata; pinnae suboppositae, ovato-lanceolatae, acuminatae, infimae breviter petiolatae, remotae; pinnulae lineari-lanceolatae, acutae, sessiles, alternae, bipollicares, superiores pollicares; foliola adnata, alterna, lanceolata, obtusa, horizontaliter patentia, coriacea, ciliata, superne pube tenui brevissima aspersa et rugosa, pinnularum infimarum paris pinnarum infimi inciso-dentata, denti-

bus obtusis, terminali longiore; venae simpliciter ramosae; raches praesertim in apice pubescentes, pilis flavicantibus; soros non vidimus, sed ex habitu plantae P. aquilinae accedentis et ex venarum decursu inducti generi Pteris hanc speciem adnumeramus.

BLECHNUM.

36. BLECHNUM meridionale.

B. frondibus lanceolatis pinnatis superne pinnatifidis, pinnis sessilibus ovato-oblongis obtusis, margine scabris, basi cordatis superne auriculatis, stipite paleaceo.

Hab. ad Rio-Janeiro Brasiliae. ♃.

Caudex subhorizontalis, repens, radicibus villosis, ferrugineis; stipes bipollicaris, striatus, paleaceus; frons 5-pollicaris, lanceolata, pinnata, apice pinnatifida; pinnae semipollicares et breviores, sessiles, alternae, ovato-oblongae, obtusae vel brevissime mucronatae, margine spinulis minimis scabrae, utrinque glabrae, basi cordatae et superne auriculatae, infimae breviores latioresque oppositae et deflexae, terminalis elongata, lanceolata, acuminata; rachis superne scabra; sori lineares, longitudinales, continui, costae utrinque paralleli, alterni. Frondes steriles fertilibus conformes.

Affine maxime B. australi, sed differt stipite paleaceo, rachi superne scabra, pinnis ovato-oblongis obtusis, basi superne tantum auriculatis, infimi paris deflexis, frondibus sterilibus fertilibus conformibus, dein loco natali.

57. BLECHNUM nitidum.

B. frondibus lanceolatis pinnatis, pinnis adnatis linearibus acutis argute serrulatis coriaceis nitidis, infimis decrescentibus oppositis.

Hab. in Brasilia ad Rio-Janeiro. ♃.

Stipes bipollicaris, crassitie pennae anatinae, supra canaliculatus, infra convexus rachique glaberrimus; frons quadripedalis, lanceolata, acuta, ex toto pinnata; pinnae 6—7 pollices longae, semipollicem latae, alternae, lineares, acutae, argute serrulatae, nitidae, coriaceae, basi adnatae, inferiores sensim decrescentes, infimae oppositae, ovatae, obtusae, terminalis angustior, pollice paulo longior; sori lineares, costae utrinque paralleli, 3—4 pollices longi.

Affine B. calophyllo Langsd. et Fisch., sed differt magnitudine omnium partium, praesertim vero pinnis basi adnatis nec sessilibus rotundatis, tum denticulis parvis argutis.

DAVALLIA.

58. DAVALLIA? ciliata.

D. frondibus cordato-ovatis acuminatis glabris tripinnatis, superne bipinnatis, pinnulis lanceolatis, foliolis linearibus obtusis ciliato-serratis, rachibus alatis.

Hab. ad Rio-Janeiro. ♃.

Radix fusca; caudex subhorizontalis, brevis, squamis linearibus, nigricantibus obsitus; stipes tripollicaris, pallide-viridis, angulatus, glaber; rachis universalis partialesque pallide virides, glaberrimae, foliaceo-alatae; frons cordato-ovata, acuminata, glaberrima, 7 pollices longa, ad 6 pollices lata, pinnata; pinnae 16—20, ovato-lanceolatae, longe acuminatae, infimi et secundi paris bipinnatae, reliquorum parium pinnatae; pinnulae lanceolatae; foliola linearia, obtusa, ciliato-serrata, laete viridia, infima utrinque decurrentia, et inde rachim alatam formantia, terminalia elongata. Fructificatio omnis abest, hinc dubius haereo, an Davalliae species sit, licet habitus hoc genus indigitat.

DICKSONIA.

59. DICKSONIA tenera.

D. frondibus ovatis bipinnatis, pinnis suboppositis lanceolatis, pinnulis ovato-lanceolatis acumina-

tis profunde - pinnatifidis, laciniis cuneatis oblongis obtusis, inferioribus utrinque aequaliter dentatis fructiferisque, stipite rachibusque pubescentibus.

Hab. ad Rio - Janeiro Brasiliae. ♃.

Stipes angulatus, ferrugineo-pubescens; frons 3 - pedalis, ovata, tenera, flaccida, glabra; pinnae sesquipedales, suboppositae, petiolatae, lanceolatae, acuminatae; pinnulae tripollicares, pollicem latae, alternae, subsessiles, ovato-lanceolatae, profunde-pinnatifidae; laciniae oblongae, rotundato - obtusae, margine utrinque obtuse aequaliterque dentatae, apice crenato - dentatae, basi cuneato - attenuatae, superiores subrhombeo-oblongae et margine superiore 2— 1 - dentatae, inferiore unicrenatae; sinus laciniarum acuti, dentium obtusi; raches pube brevi pallida obsitae; sori in sinubus dentium siti, solitarii, parvi; caetera generis.

Maxime affinis D. flaccidae Swartz, sed differt pinnis suboppositis, pinnulis ovato-lanceolatis acuminatis, laciniis utrinque et aequaliter dentatis fructiferisque, apice rotundatis crenato - dentatis, dein magnitudine pinnarum pinnularumque et loco natali.

CYATHEA.

40. CYATHEA hirsuta.

C. frondibus bipinnatis, pinnis suboppositis, pinnulis alternis oppositisve linearibus acuminatis pinnatifidis, laciniis oblongis obtusis serratis utrinque rachibusque villosis, stipite paleaceo aculeato, caudice arboreo.

Hab. in Brasilia. ♄.

Caudex arboreus; stipes pedalis et longior, basi semipollicem crassus, supra profunde canaliculatus et inferne paleis lanceolatis, longe acuminatis, membranaceis, pallidis, erectis paleaceus, subtus sulcatus, glaber, aculeatus; rachis primaria subtetragona partialibusque pilis flavescentibus villosissima, infra pilis rarioribus rigidioribusque hirsuta; frons quadripedalis, ovata; pinnae sesquipedem longae, 4 pollices latae, suboppositae, sessiles vel subsessiles, lineares, acuminatae; pinnulae alternae oppositaeque, sessiles, lineares, acuminatae, profunde pinnatifidae; laciniae oblongae, obtusae, serratae, supra pilis sparsis villosae, infra hirsutae; sori parvi, subrotundi, demum confluentes, ut filix Polypodii potius quam Cyatheae species esse videatur, sori juvenes tamen characteres generis Cyatheae praeseferunt.

Cui speciei affinis, dijudicare non audemus.

ADDITAMENTA

AD

FAUNAM PROTOGAEAM,

SISTENS

DESCRIPTIONES ALIQUOT ANIMALIUM
IN SUCCINO INCLUSORUM.

AUTORE

JOANNE SWATOPLUCO PRESL

MED. DOCT. ET PROF.

Hae pagellae continent descriptiones quorumdam insectorum et arachnidum succino inclusorum atque in Museo historiae naturalis Universitatis pragensis servatorum. Omnino plures jam de talibus scripsere auctores, sed nostra exemplaria comparans cum hisce nullum inveni, quod quadrasset ex asse. Non parvam admirationem atque solatium adferebat exemplar includens cancrum ex genere Palaemon et concham ex genere Cardium. Sed scrutinio accuratiori ostendebat se dolus perinfamis, nam frustulum succini excavatum, in cavitatem haecce duo entia intrusa et interstitia terebinthina expleta fuerunt.

Maximopere dolet me non potuisse comparationes instituere cum animalibus harum classium hodiedum viventibus; hinc unice descriptiones adferro, quae videntur mihi sat clarae, ut quivis hunc defectum faciliori modo corrigere poterit.

I. INSECTA.

CYNIPS.

CYNIPS succinea.

Longitudo $^3/_4$ lineae.

Caput globosum, parvulum, rufescens; antennae longae, fere quater longitudine sua caput superantes, evidenter ex articulis minutis aequalibus compositae.

Thorax tergo atro, pectore rufescente.

Abdomen ovale, stylo dependens, lucidum, fuscum.

Alae quatuor, anteriores obovatae, latae, corpore longiores fere tantum, quantum longitudo abdominis efficit, pellucidae, in quibus decursus venarum non determinabilis, quoniam alae posteriores subtus jacent; alae posteriores parum breviores anticis, margine interiori et anteriori longis ciliis obsitae.

Pedes teneri, mediocriter longi.

Ab omnibus Cynipsibus hucusque notis longe differens.

FORMICA.

FORMICA nigra.

Longitudo 1 lineae. Tota nigra.

Caput globulosum, reliqua signa ob locum obnubilatum non determinanda. Antennae rufae, capite multum longiores.

Thorax oblongus, brevis.

Abdomen ovoideum, articulo quovis prominulo tanquam crenatum; pedunculus nodulo unico ut apparet flavo munitus.

Alae nullae.

Pedes nigri teneri: tibiae et femora fusiformes, priores aculeo munitae; tarsi uti videtur flavae.

FORMICA parvula.

Longitudo ⅔ lineae. Tota brunea, splendore aureo sese praesentans.

Caput rotundatum, thorace latius; oculi globosi brunei, subtus lineola nigra. Antennae capite duplo longiores, medio crassiores, evidenter fractae.

Thorax oblongus, transversim in duas partes divisus; partes ambae elevatae, gibbosae.

Abdomen globosum, in quadam directione aspectum in secundo articulo fasciae tres albae, sicut quoque in tergo et capite se monstrant.

Alae nullae.

Pedes brunei: femora fusiformia; tibiae tenerae conicae; tarsi tenues.

FORMICA luteola.

Longitudo $1\frac{1}{2}$ lineae. Flavescenti - alba.

Caput rotundatum, fere cordatum; oculi parvi, fusci; antennae capite triplo longiores, fractae, articulo penultimo tertiam partem totius longitudinis efficiente.

Thorax linearis, antice paululum crassior.

Abdomen ovoideum, petiolus ob insectum convolutum inconspicuus.

Alae nullae.

Pedes magnitudini insecti conformes, teneri: femora ac tibiae parum fusiformia; tarsi longitudine tibiae, evidenter ex articulis compositi.

FORMICA gibbosa.

Longitudo 3 linearum. Tota fusca.

Caput ovoideum, in quo caeterum nulla pars perceptibilis, si excipias regionem oris, ubi appendiculus unciformis apparet. Antennae filiformes, capite multum longiores.

Thorax ovoideus, eximie elevatus, gibbosus.

Abdomen pendulum, ellipsoideum, articulis prominentibus; petiolus nodulo auctus.

Alae nullae.

Pedes longi: femora fusiformia; tibiae basi duobus aculeis, altero longiore, munitae; tarsi perquam teneri.

FORMICA trigona.

Longitudo 1 1/6 lineae. Tota obscura, ferruginea.

Caput trigonum, antice rotundatum; oculi parvi, oblongi; antennae longitudine capitis et thoracis, fractae, versus apicem sensim crassiores; maxillae conspicuae.

Thorax linearis, antice latior ac gibbosus, postice angustatus.

Abdomen ellipsoideum, pedunculo brevi cum thorace junctum.

Alae nullae.

Pedes mediocriter longi: femora cylindrica; tibiae sensim versus basim crassiores et hic duobus aculeis, uno breviore, munitae; tarsi conspicuis articulis, ultimo quasi inflexo.

FORMICA macrognatha.

Longitudo 1 3/4 lineae.

Caput in fronte fuscum, subtus albescens, magnum, trigonum, antice rotundatum, postice latum; oculi magni, oblongi, albi, qui vero color albus

sine dubio illusione optica gigni videtur; maxillae conspicuae, magnae, fusco-ferrugineae; antennae fere duplo longiores capite, fractae, versus finem sensim crassiores.

Thorax antice latus, postrorsum sese angustans, fuscus, lateribus albus apparens.

Abdomen ellipsoideum, fusco-rufum, nitidum, lateribus albo-punctatum, quod sine dubio illusioni opticae adscribendum.

Alae nullae.

Pedes breves, fusco-rufi.

TINEA.

TINEA antiqua.

Corpus 2 lineas longum.

Caput parvum, pilis flavescentibus obtectum; antennae setaceae, evidenter ex articulis compositae, corpore longiores; lingua fere 1½ lineae longa, prominens, parum curvata.

Thorax flavescens; tergum sicuti caput pilis flavescentibus pilosum.

Abdomen, cujus pars inferior tantum oculo se praebet, est lutescens in fuscum vergens, secundum observationem severam glabrum.

Alae planae: anticae trunco duplo longiores; posticae fere quarta parte anticis breviores; ambae

duae flavescentes uti corpus totum, oblonge triangulares, margine exteriori rotundatae, venosae, anticae pellucidae, posticae obscuriores.

Pedes longi, teneri, flavi: tibiae apice inferiore aculeo terminatae; tarsi teneri.

Forsan spectat ad genus Lithosia, sed caput est pilosum, nec brevibus squamis tectum. Forsan Tinea, sed lingua longa.

TIPULA.

TIPULA curvicornis.

Longitudo 2 linearum.

Caput globosum, parvum, glabrum; oculi parvi, globosi, pallide lutescenti-fusci; antennae antrorsum inflexae, setaceae, evidenter ex articulis aequalibus, fere globosis compositae. Haustellum fere $1/4$ lineae longum, rectum, deorsum vergens, teres.

Thorax globosus, gibbosus, nigrofuscus, glaberrimus.

Abdomen evidenter articulatum, ano reflexo, glabrum, fuscum, articulis margine postico pallide fusco.

Alae margine postico brevi, exteriore rotundato, antico recto, pellucidae; non procul margine

antico decurrunt duo vasa, quorum prius in marginem anticum terminatur, alterum vero usque ad originem marginis exterioris repit; haec duo vasa supra medium conjunguntur transversim duobus vasibus, ita ut cellula evadat oblonga quadrangularis; caeterum oriuntur ex angulo interiori alae alia duo vasa postrorsum currentia, et ex margine exteriori adhuc duo in medio alae evanescentia.

Pedes longi, pallide fusci: coxae longae, cylindricae; femora fusiformia, compressa, margine postico longe ciliata; tibiae versus finem inferiorem sensim crassiores, compressae, margine postico breviter ciliatae, apice inferiore duobus aculeis munitae; tarsi ex quatuor articulis compositi, prior longus, ultimus apice crassior.

TIPULA protogaea.

Longitudo 1 lineae.

Caput parvum, rotundum, fuscum; oculi inconspicui; antennae fere triplo capite longiores, postrorsum inflexae, setaceae, articulis inconspicuis, flavescenti-albae.

Thorax rotundatus, gibbosus, tergo fusco, pectore flavescenti-albo.

Abdomen cylindraceum, tenerum, fuscescenti-album; numerus articulorum indeterminabilis.

Alae fere longiores abdomine, obovatae, ita ut margo exterior brevior interiore, margine ciliatae, pellucidae, longitudinalibus vasis percurrentibus; tria vasa oriuntur ex angulo interiori: prius terminatur in marginem anticum, alterum decurrit ad marginem externum, vergens versus anticum, tertium autem progreditur ad posticum; ex vase altero excurrit ad marginem anticum vasculum, quo exoritur triangulum elongatum; inter primum et secundum aliud vasculum usque in medium alae excurrit; ex margine postico adhuc tria vasa usque ad medium alae sese trahunt.

Pedes longi, teneri: coxae elongatae; femora fusiformia; tibiae versus finem sensim crassiores et hic duabus spinis munitae; tarsi ex quinque articulis compositi, articulo primo longissimo, quinto uncinato, toti pilis sparsis obsiti.

TIPULA antiqua.

Longitudo 1¼ lineae.

Caput rotundatum pallide fuscum; oculi magni, globosi, brunei; antennae albae, fere capite duplo longiores, setaceae, articulis inconspicuis. Caeterum nulla pars oris perceptibilis.

Thorax tergo elevato, gibboso, fusco, setis retrorsum vergentibus obtecto, lateribus ac pectore pallide fuscis.

Abdomen lineare antice crassius, ano sursum flexo, obtuso, pallide fusco.

Alae parum longiores abdomine, obovatae; decursus vasorum ob complicationem alarum non clare perceptibilis, interea tamen duo vasa juxta marginem anticum decurrentia conspiciuntur, quorum unum ante medietatem, alterum vero ibi ubi margo anterior cum exteriori confluit, in margine evanescit; hoc alterum vas supra medium transversali vasculo cum vase juxta marginem decurrente (primo) conjunctum est, ut inde triangulum elongatum exoriatur; praeterea adhuc duo vasa ex margine exteriori usque ad medium alarum excurrentia conspicua.

Pedes mediocriter longi, pallide fusci: coxae sat longae, conicae, obtusae; femora fusiformia; tibiae sensim deorsum crassiores, apice duobus aculeis altero breviore munitae; tarsi parum longiores tibiis, articulis non numerandis, apice uncinatim inflexo, quod vero spasmo adscribendum, quo insectum molli resina decaptum et enecatum corripiebatur, quod in omnibus fere succino inclusis insectis observatur.

MUSCA.

MUSCA venosa.

Longitudo 1½ lineae.

Caput rotundatum fuscum, in fronte longis setis postrorsum vergentibus setosum; oculi magni; caetera organa non visibilia ob turbiditatem succini.

Thoracis forma indeterminabilis, sed tergum ejus subplanum, nigrum, postrorsum setosum.

Abdomen, cujus pars superior non conspicua, subtus albidum, et figura videtur esse oblonga.

Alae obovatae, quinque vasis donatae: primum vas infra medium in marginem anticum excurrit, alterum in via sua versus marginem anticum, ubi prius in eundem terminatur, parumper se inflectit; tertium rectum versus marginem externum procurrit; quartum in eundem marginem terminatur, hoc vero discrimine, quod in tertia parte ad tertium vas se inflectat emittens vasculum amba conjungens; quintum denique brevissimum, et terminatur in angulum, ubi margo exterior cum postico confluit; sub vasculo transversali vas tertium ac quartum conjungente adhuc aliud et transversale conspicitur, ita ut exoriatur quadrangulum oblongum.

Pedes mediocriter longi, nigro-fusci: coxae indeterminabiles ob nebulositatem succini; femora fusiformia; tibiae sensim crassiores evadunt; tarsi breves, articulis imperceptibilibus.

MUSCA setosa.

Longitudo 1 lineae.

Caput rotundum, fuscum; oculi magni, ferruginei, rotundati; antennae breves inflexae uti in Musca domestica et affinibus, seta longa munitae, cujus ortus vero non determinabilis, caput caeterum in fronte setosum; organa cibaria non perceptibilia.

Thorax elevatus gibbosus, longis setis retrorsum spectantibus tectus, fuscus, et in latere utroque (sin illusio optica) apparet macula albida.

Abdomen oblongum, thoracis latitudine, hirsutum, fuscum, in lateribus tribus albis maculis (forsan illusione optica ortis) notatum.

Alae longiores abdomine, evidenter vasibus instructae, quorum vero solum tria visibilia, recta versus marginem exteriorem currentia, caeterum vero nulla qualitas observanda.

Pedes mediocriter longi: coxae breves, conicae, obtusae; femora fusiformia; tibiae sensim versus apicem inferiorem crassiores, postrorsum seta, et apice inferiore duabus setis una breviore instructae; articuli tarsorum non perceptibiles, ultimo versus finem crassiore.

MUSCA longipes.

Longitudo 2 linearum.

Caput nigrum, ita inversum, ut ejus forma vera determinari nequit; interim videtur esse rotundatum; oculi magni, rotundi, fusci; antennae videntur esse breves seta munitae. Organorum cibariorum nihil visibile.

Thorax rotundatus, tergo fuscus, ciliis postrorsum vergentibus sparsim tectus.

Abdomen subuliforme, pellucidum, supra fuscum, infrá et in lateribus pallide fuscum.

Alae obovatae, ad marginem anticum tribus vasibus instructae, quorum primum sub medietate marginis antici in eundem terminatur, reliqua duo vero versus marginem exteriorem currunt; insuper ex margine exteriori currunt usque in medium alarum alia vasa tria; alae caeterum pellucidae.

Pedes longi: coxae longae; femora longa, fusiformia, compressa, glabra; tibiae femoribus longiores, versus apicem sensim crassiores evadunt, et hic duobus aculeis breviusculis munitae, compressae, margine postico breviter ciliato; tarsi ex longis articulis constantes, qui solummodo apice inferiore parum incrassato perceptibiles.

MUSCA resinosa.

Longitudo $1\frac{1}{2}$ lineae.

Caput globosum, parvum; oculi parvi, globosi; antennae breves, fusiformes, absque ulla seta; articulus primus perceptibilis, rotundatus, brevior altero. Haustellum prominens, fere $\frac{1}{4}$ lineae longum, acutum; caput caeteroquin glabrum.

Thorax tergo elevato, gibboso, fusco - ferrugineo dense tomentoso.

Abdomen oblongum, fuscum, glabrum.

Alae abdomine parum longiores; decursus vasorum ob turbiditatem in hoc loco succini non determinabilis.

Pedes mediocriter longi: coxae breves; femora fusiformia; tibiae versus finem sensim crassiores, absque aculeis; tarsi longi, apice uncinatim inflexi, articulo primo longo, cylindrico, ultimo ad visum clavato.

II. ARACHNIDA.

ARANEA.

ARANEA globosa.

Longitudo totius corporis absque pedibus 2⅓ lineae.

Thorax quadrangulus, oblongus, longior quam latior. Palpi fere dimidiam lineam longae, validae, apice crassiores, latae et fere truncatae. Mandibulae ac oculi imperceptibiles.

Abdomen 1¼ lineae longum et aliquantum latius, globosum, applanatum, ejus vero color aliave signa non determinanda, quoniam succino luteo opaco tectum.

Pedes validi, mediocriter longi, fusci, pilis raris obsiti: coxae non perceptibiles; femora cylindrica utrinque apice rotundata; tibiae fusiformes, parum breviores femoribus; tarsi subulati, longi, acuti, articulis eosdem constituentibus imperceptibilibus. Videtur par pedum secundum longius reliquis, quod ob contractionem determinari nequit.

ARANEA oblonga.

Longitudo corporis 1½ lineae.

Thorax quadrangulus, antice vero latior. Palpi clavati, validi, eorum reliqua signa indeterminabilia. Hae partes fuscae sunt.

Abdomen ovoideum, antice rotundatum, ad anum acutum, aliquot (tribus) tuberculis provisum, flavescenti-album, tergo lineis transversim signitum, linea antica longiori.

Pedes mediocriter longi, pallide fusci, pilis sparsis obtecti, articulis omnibus cylindricis et apice rotundatis, articulo ultimo subuliformi duobusque uncinulis admodum tenuibus terminato.

PHALANGIUM.

PHALANGIUM succineum.

Longitudo corporis $1^3/_4$ lineae.

Corpus totum oblongum, articulus anticus ex capite et thorace constans parum visibilis, quoniam totum animalculum solummodo ab inferiori parte observandum. Palpi inflexi, apice subuliformi; caetera organa cibaria non distinguenda.

Thorax quadrangulus, dimidiam fere longitudinem totius corporis efficiens.

Abdomen oblongum, ovoideum, pallide fuscum.

Pedes fusci, longi, praesertim antici, quamvis omnes contracti et maxima parte fracti, articulis omnibus cylindricis, apice rotundatis, tarsi articulis eximie prolongatis, fere filiformibus.

ACARUS.

ACARUS resinosus.

Oculo inarmato tanquam punctum se praesentans in frustulo succini Araneam globosam includente delitescens.

Corpus ovoideum, antice acutum, caput forma apicis prostans, coloris uti videtur ferruginei.

Pedes octo lateraliter exstantes; caetera signa non determinanda.

MANTISSA I

AD

FLORAM ČECHICAM,

SISTENS

DIAGNOSES ET DESCRIPTIONES

XVIII PLANTARUM NOVARUM ČECHIAE INDIGENARUM.

AGROPYRUM.

I. AGROPYRUM caesium.

A. caesium, spica disticha laxa, locustis bifloris, glumis septemnervibus paleisque aristatis, arista glumarum longitudine, rachi hispido-pilosa, foliis planis scabris, radice repente.

Hab. in pomariis Circ. Budvicensis. ♃. fl. Jun.

Radix repens articulata albida. Folia supra scabra, infra vaginisque inferioribus pubescentia, pilis patentibus. Culmus tri- quadripedalis, striatus, glaberrimus, tenuis, dimidiam lineam crassus. Spica 3-pollicaris. Locustae alternae, solitariae, semper biflorae.

Intermedium inter A. caninum et A. repens, magis tamen ad posterius accedens, a quo et ab omnibus varietatibus ejus differt 1) colore plantae totius caesio; 2) spica laxa; 3) locustis bifloris; 4) glumis paleisque aristatis, aristis glumarum longitudine; 5) rachi piloso-hispida.

II. VERBASCUM bracteatum.

V. foliis ovato-oblongis dentatis utrinque vi bus, subtus subtomentosis, radicalibus ac caulinis inferioribus acuminatis petiolatis, premis lanceolato-linearibus elongatis, teretiusculo, racemo elongato, bracteis linea fasciculos aggregatos excedentibus.

Hab. in herbidis ad Tučap circ. Taborensis. fl. Jun. Jul.

Caulis 2—3-pedalis, erectus, inferne res laevissime striatus glabriusculus, superne a latus tomentosus. Folia ovato-oblonga, aequaliter duplicato-dentata, utrinque viridia, pra glabra, subtus subtomentosa, nervo m purpurascente: radicalia acuta, caulina infe petiolata, acuminata, summa sessilia, lanceo linearia, crenulata, subtus pallidiora et de tomentosa, ramulo racemi longiora. Race elongatus, inferne simpliciter ramosus. Bract lineares, obtusae, fasciculis florum longi Flores pedicellati, pedicellis calycibusque mentosis. Segmenta calycis lanceolata ta. Corolla flava V. Lychnitide major. F menta aequalia, flavo-barbata.

Affine V. Lychnitidi et V. orientali; a priore, cujus habitum prae se fert, differt foliis radicalibus inferioribusque dentatis, utrinque viridibus, subtus subtomentosis, supremis lanceolato-linearibus ramulos racemi excedentibus, caule teretiusculo glabriusculo, bracteis linearibus fasciculis florum longioribus. V. orientale a nostro differt foliis villosis, subtus subtomentosis, crenatis, basi subincisis, superioribus subcordatis, racemis virgatis laxis, bracteis lanceolato-linearibus acuminatis fasciculis brevioribus, floribus minoribus, villis filamentorum violaceis, caule altiore teneriore habituque V. nigri.

CUSCUTA.

III. CUSCUTA tubulosa.

C. floribus sessilibus tubuloso-clavatis 4—5-andris 2—3-gynis, staminibus simplicibus, stylis obtusis.

Hab. in sepibus in Humulo parasitica ad Tučap circ. Taborensis. ☉. fl. Jun. Jul.

Caulis filiformis, longissimus, crassus. Glomeruli florum magni, sessiles, subinde dimidium pollicem in diametro aequantes. Flores albidi, tubulosi, basi sensim angustati l. clavati, duas lineas longi, ⅔ lineae lati, limbo 4—5-lobo, nudo. Antherae numero loborum limbi corollae cor-

rispondentes, 4—5, simplices. **Styli** duo tresve, obtusi, subcapitati.

Habitus C. monogynae, sed affinitas C. vulgaris Pers., a qua differt 1) floribus majoribus tubuloso-clavatis sessilibus, 2—3-gynis; 2) stylis obtusis subcapitatis; 3) caule 1 lineam crasso longissimo. — A C. Epithymo differt magnitudine; floribus 4—5-fidis, 2—3-gynis, tubuloso-clavatis, staminibus simplicibus.

ORNITHOGALUM.

IV. ORNITHOGALUM tunicatum.

O. bulbo oblongo subhorizontali, tunicis amplis secedentibus, folio radicali solitario lineari canaliculato scapum longe excedente, floralibus oppositis villosis, pedunculis simplicibus subumbellatis, petalis oblongis obtusiusculis.

Hab. in arvis ad Pragam; in Moravia ad Holomucium. ♃. fl. vere.

Bulbus parvus, oblongus, subhorizontalis, albus, tunicis pallide fuscis, laxis, amplis, facile secedentibus. **Folium** radicale solitarium, lineare, angustum, canaliculatum, obtusum, apice arcuatum, scapo subinde duplo longius; folia floralia duo, opposita, margine villosa. **Scapus** ...tus, striatus, pollicaris vel digitalis. **Pedun-**

culi duo tresve, subumbellati, simplices. Petala oblonga, obtusiuscula, glabra.

Affine O. luteo Lin. et O. pusillo Schmidt, inter utrumque fere intermedium; differt a priore: bulbo solitario, oblongo, subhorizontali, folio canaliculato, floralibus foliis villosis, petalis oblongis, obtusiusculis. A posteriore (O. pusillo Schm.) differt quoque bulbo, folio radicali latiore, floralibus villosis, petalis oblongis obtusiusculis.

SILENE.

V. SILENE tenerrima.

S. caulibus subunifloris erectis filiformibus simplicibus, foliis lanceolato-oblongis scabris, floribus pedunculatis, calyce tubuloso angulato-striato, petalis bifidis coronatis, thecaphoro ovario longiore. Hab. in arvis arenosis circ. Boleslaviensis. ☉. fl. Jun.

Radix annua, pallida, filiformis, simplex. Caulis filiformis, debilis, erectus, teretiusculus, scaber, aut simplicissimus uniflorus, aut apice dichotome ramosus bi-quadriflorus, ramis divergentibus. Folia lanceolato-oblonga et lineari-oblonga, basi in petiolum attenuata, apice obtusa, utrinque pilis brevibus scabra. Pedunculi erecti, scabri, calycis longitudine aut longiores. Calyx uncialis, albidus, tubulosus, angulato-stria-

tus, angulis scabris dentibusque reflexis viridibus. Petala alba, oblonga, apice bifida, laciniis obtusis. Corona petalorum lamina quadruplo brevior, bipartita, segmentis obtusis. Stamina calycis longitudine. Ovarium pedicellatum, pedicello ovario capsulaque longiore. Calyx fructiferus clavatus, pars nempe infra capsulam linearis contracta, et pars capsulam tegens subovalis.

RUBUS.

VI. RUBUS mollis.

R. foliis quinatis ternatisque supra pubescentibus, subtus tomentosis canescentibus, foliolis ovato-oblongis, lateralibus sessilibus, caule tereti pedunculis petiolisque pubescentibus aculeato, aculeis rectis raris, sarmentis repentibus.

Hab. in dumetis et sepibus ad Tučap circ. Taborensis Cechiae. ♄. fl. Jun.

Caules teretes, glabri, superne angulati pubescentes, aculeati, aculeis raris, parvis (vix lineam longis), rectis, floriferi erecti, steriles (sarmenta) repentes. Petioli teretes, pubescentes et aculeati. Folia inferiora quinata, superiora ternata, sarmentorum omnia quinata, foliolis omnibus obovatis vel ovato-oblongis, acuminatis, duplicato-

et inaequaliter dentatis, supra pubescentibus, infra tomentosis, canescentibus, mollibus, venis subinermibus. Stipulae lineares. Flores paniculati. Pedunculi pubescentes, aculeati, aculeis fere setaceis. Calyces inermes. Petala pallide rosea vel alba. Fructus nigri.

Affinis R. fruticoso, sed e diagnosi et descriptione differentia lucide patet.

VII. RUBUS cordifolius.

R. foliis ternatis, supremis simplicibus cordatis, foliolis cordato-ovatis acuminatis duplicato-dentatis subtus pubescentibus, lateralibus sessilibus, caule angulato pedunculis petiolisque aculeato, aculeis aduncis, sarmentis repentibus.

Hab. in dumetis nemorosis montanis Čechiae. ♄. fl. Jun. Jul.

Caules 5-anguli, superne pubescentes, floriferi erecti, aculeati, aculeis validis, duas lineas longis, aduncis, steriles (sarmenta) repentes. Folia omnia ternata, foliolis cordato-ovatis, acuminatis, dupliciter et inaequaliter dentatis, suprema folia simplicia, petiolata, cordata. Stipulae lanceolatae. Petioli, nervi foliorum pedunculique aculeati. Calyces inermes. Petala alba.

Affinis R. corylifolio, sed differt 1) caule exacte angulato; 2) aculeis aduncis; 3) foliis nunquam

quinatis; 3) stipulis lanceolatis; 4) calycibus inermibus.

VIII. RUBUS carpinifolius.

R. foliis ternatis, foliolis ovato-oblongis acuminatis duplicato-dentatis, subtus pubescentibus, lateralibus sessilibus, caule repente tereti petiolis pedunculisque villosis aculeato, aculeis aduncis.

Hab. in dumetis sylvaticis montanis Čechiae. ♄. fl. Jun.

Caulis repens, teres, glaber, aculeatus, aculeis aduncis, ramulis perpendiculariter exsurgentibus vix pedalibus superne subangulatis petiolis pedunculisque villosis, apice florentibus. Folia ternata, foliolis folia Carpini referentibus, ovato-oblongis, acuminatis, dupliciter et inaequaliter dentatis, utrinque viridibus, subtus pubescentibus, lateralibus sessilibus; venae inermes. Stipulae lineares. Calyces inermes. Petala alba.

Affinis R. corylifolio, sed differt caule florifero repente tereti, aculeis aduncis, foliis ternatis, calyce inermi.

IX. RUBUS gracilis.

R. foliis quinatis ternatisque, foliolis ovato-oblongis acuminatis inaequaliter dentatis, supra gla-

bris, subtus pilosis, lateralibus sessilibus, caule erecto tereti pubescente aculeato, aculeis rectiusculis, sarmentis arcuatis.

R. tomentosus var. β. Pr. fl. čech. p. 104.

Hab. in sylvaticis ad Hluboš circ. Berauncnsis. ♄. fl. Aug.

Caules floriferi teretes, erecti, bipedales petiolis pedunculisque pubescentes aculeatique, aculeis rectiusculis; sarmenta erecta, apice arcuato-dependente. Folia inferiora quinata, superiora ternata: foliolis ovato-oblongis, acuminatis, inaequaliter dentatis, supra glabris, subtus pilosis, lateralibus sessilibus, dentibus minutis. Stipulae lineares. Aculei copiosi rectiusculi. Petala alba. Fructus nigri.

Affinis R. tomentoso, differt caule tereti, aculeis rectiusculis, foliis minute dentatis acuminatis, subtus pilosis, supra glabris.

X. RUBUS hirsutus.

R. foliis ternatis quinatisque, foliolis ovato-subrotundis acutis inaequaliter dentatis supra glabriusculis, subtus hirsutis, lateralibus petiolulatis, caule teretiusculo petiolis pedunculisque villoso aculeato, aculeis rectiusculis, sarmentis repentibus.

Hab. in sylvaticis montanis Ssumawae Čechiae. ♄. fl. Jul. Aug.

Caules floriferi erecti, teretiusculi, petiolis pedunculisque villosi et aculeati, aculeis nunc rectis declinatis, nunc, praesertim in petiolis et venis foliorum, aduncis; sarmenta repentia. Folia ternata quinataque, superiora saepius ternata. Foliola ovato-subrotunda, acuta, inaequaliter dentata, superne pilis raris adspersa, subtus hirsuta, mollia, lateralia breviter petiolulata. Stipulae lineari-lanceolatae. Calyces aculeati. Petala alba.

Ab affini R. tomentoso differt caule tereti villoso, aculeis rectiusculis, foliolis ovato-subrotundis, supra glabriusculis, subtus hirsutis, dentibus nunquam grossis.

XI. RUBUS asper.

R. foliis ternatis, foliolis ovato-oblongis acuminatis inaequaliter et grosse dentatis utrinque scabris, lateralibus petiolulatis, caule erecto tereti pedunculis petiolisque villoso setisque glandulosis hispido aculeatoque, aculeis rarissimis setaceis rectis, sarmentis repentibus.

Hab. in sylvaticis ad Tučap circuli Taborensis Čechiae. ♄. fl. Jun.

Affinis R. glanduloso, sed differt: 1) caulibus florentibus et sterilibus (sarmentis) teretibus rubicundis villosis setosis aculeatis, setis densissimis aculciformibus apice glandulosis, aculeis setaceis rectis, rarissimis, in petiolis praecipue obvenientibus, in caule a setis glanduliferis vix distinguendis; 2) foliolis utrinque scabris; 3) calycibus hispidis.

XII. RUBUS ulmifolius.

R. foliis quinatis, foliolis ovato-subrotundis acutis incisis dentatis subtus tomentosis canescentibus, lateralibus petiolulatis, caule erecto tereti glabro petiolis pedunculisque aculeato, aculeis rectis, sarmentis arcuatis.

R. fruticosus var. *β*. Pr. fl. čech. p 104.

Hab. in dumosis, ad sepes circa Benešow circ. Beraunensis, et ad Holomucium Moraviae. ♄. fl. Aug Sept.

C a u l e s floriferi erecti, unipedales et ultrapedales, teretes, glabri, petiolis pedunculis venisque aculeati, aculeis parvis, rectis. S t i p u l a e lineari-lanceolatae. F o l i a quinata. F o l i o l a ovato-subrotunda, incisa, inaequaliter dentata, supra glabra, subtus tomentosa canescentia. C a l y c e s inermes.

Ab affini R. fruticoso differt: caule tereti; aculeis parvis rectis; foliolis ovato-subrotundis

subtus canescentibus; calycibus inermibus; florescentia serotina.

NYMPHAEA.

XIII. NYMPHAEA candida.

N. foliis cordatis interrigimis, lobis approximatis subrotundatis, petalis oblongo-lanceolatis obtusis calyce brevioribus, ovario ovato-conico, stigmate 8-radiato, radiis adscentibus.

N. alba. Pr. fl. čech. p. 109. n 806. excl. synon.

N. candida. Pr. rostl. tom. 3. fasc. 1. t. 2.

Hab. in paludosis, fossis Bohemiae. ♃. fl. aest.

Radix: rhizoma juvene tuberosum, magnitudine pugnae, extus inaequale, tuberculatum, fuscum, intus farinaceum, flavescenti-album, emittens ex lateribus plurimas fibras fuscescentes crassitie penae gallinaceae, versus finem multis fibrillis munitas; rhizoma adultum saepe ulna longius et duorum pollicum diametro latius, nodosum, horizontale, extus fuscum. Folia magna, saepe pedem longa et ³/₄ pedis lata, coriacea, glaberrima, fere elliptica, basi cordata, lobis obtusiusculis approximatis, apice rotundata, margine integerrima, superne obscure virentia, lucida, inferne pallidiora vel rubescentia, natantia. Petioli teretes, superne intus parum applanati, glabri, laeves. Pedunculi teretes, glabri, laeves. Flos dia-

metro 4 pollicum et major. Calyx 4-phyllus, foliolis oblongo-lanceolatis, obtusis, coriaceis, extus viridibus, intus albis. Petala viginti, in quinque seriebus disposita, oblongo-lanceolata, obtusa, alba, calice breviora. Stamina 70 cum petalis ex ovario plurimis seriebus orientia: filamentis lanceolatis longe acuminatis, interioribus angustioribus lineari-lanceolatis; antheris linearibus internis. Ovarium ovato-conicum, laeve, truncatum, pollicare, infima tertia parte altitudinis suae petalis et staminibus hic exorientibus obtectum, viride, intus multiloculare. Stigma peltatum, concaviusculum, supra octo sulculis versus marginem divergentibus sulculatum, margine in lobos octo lanceolatos adscendentes fere coronam octo-radiatam formantes divisum. Nectarium ovatum conicum in centro stigmatis. Fructus ignoti.

Ab affini N. alba L. differt ovario ovato-conico laevi, stigmate 8-radiato, radiis adscendentibus.

NIGELLA.

XIV. NIGELLA agrestis.

N. antheris apiculatis, stylis 3—5 erectis, capsulis laevibus dorso trinerviis in fructum ovatum ultra

medium connexis, caule erecto glabro, ramis divaricatis.

N. arvensis. Pr. fl. čech. p. 111. n. 823. (excl. syn. Lin. et Schkuhrii.)

Hab. in arvis. ⊙. fl. aest.

Planta erecta glaberrima. Caulis tenuis, striatus, subangulatus, ramis divaricatis striatis. Folia multifida, laciniis angustissimis, linearibus, acutis, subinde glaucescentibus. Flores ex albido caerulei, nudi, magnitudine N. arvensis. Calycis folia patentia stipitata, lamina subrotunda denticulata mucronata. Petala hispida. Antherae apiculatae. Styli 3—5, erecti, recti. Capsulae 3—5, laeves, dorso trinerviae, in stylos rectos, apice dein incurvos productae, *ultra* medium in fructum ovatum connatae.

Media species inter N. segetalem Marsch. Bieb. (N. foeniculaceam DCand.) et N. arvensem Lin., ab utraque characteribus indicatis differt.

ERYSIMUM.

XV. ERYSIMUM durum.

E. foliis lineari-oblongis denticulatis pube tripartita canescentibus, caule angulato stricto simplici, petalis oblongis, siliquis strictis cauli arcte adpressis pube radiata scabris, stylo latitudine si[...]e breviore.

E. virgatum. Pr. fl. čech. p. 138. n. 1027. nec Willd.

Hab. in muris et ruderatis Pragae. ♂. fl. Jun. Jul.

Radix biennis, lignosa, albida, perpendicularis. Caulis solitarius, erectus, strictus, durus, foliosus, simplicissimus aut superne ramulis unoduobus fastigiatis cauli adpressis instructus, angulatus, uni- bipedalis, pilis albidis rigidis adpressis scaber. Folia breviter petiolata, alterna, linearia vel lineari-oblonga, acutiuscula, margine apicem versus denticulata raro integra, erecta i. e. cauli approximata, rigida, stricta, pollicem non excedentia, duas lineas lata, pilis tripartitis rigidis albidis scabra et canescentia. Racemi terminales, erecti, stricti, subinde pedales, semper simplissimi. Flores parvi. Pedicelli erecti 1 lineam longi. Calyx pilis adpressis pubescens. Petala calyce longiora, lutea, lamina oblonga, 1 lineam non excedente. Siliquae lineares, tetraëdrae, strictae, cauli arcte adpressae, pilis adpressis rigidis stellatis scabrae, pollicares. Stylus manifestus, longitudine latitudinem siliquae non aequans, stigmate capitato subbilobo terminatus.

Affine E. virgato, quocum commutavimus, differt tamen 1) foliis lineari-oblongis, erectis, strictis; 2) caule angulato stricto; 3) racemis sim-

plicissimis; 4) petalis oblongis; 5) siliquis cauli arcte adpressis pilis stellatis scabris; 6) stylo breviore.

POLYGALA.

XVI. POLYGALA reticulata.

P. floribus cristatis racemosis, bracteis persistentibus, alis calycinis ovatis mucronatis reticulato-venosis capsula dimidio longioribus, foliis linearibus acutissimis.

Hab. in pratis et pascuis montanis promontorii Sudetorum. ♃. fl. Jun.

Radix flavescens tenuis. Caules plures ex una radice, erecti vel adscendentes, tenues. Folia linearia, acutissima, simillima illis P. flavescentis DCand. cat. h. monsp. Flores magnitudine P. vulgaris, laxi, caerulei. Bracteae lineares, parvae, persistentes. Alae calycinae ovatae, mucronatae, membranaceae, capsula dimidio longiores, venis reticulatis viridibus.

Differt ab affini P. vulgari: 1) bracteis persistentibus; 2) alis calycinis mucronatis reticulato-venosis capsula dimidio longioribus; 3) foliis linearibus acutissimis.

CYTISUS.

XVII. CYTISUS canescens.

C. calyce tubuloso pubescente sericeo, floribus axillaribus terminalibusque breviter pedunculatis, siliquis hirsutissimis, foliolis lanceolato-oblongis sericeo-pubescentibus, caulibus erectis villosis.

C. canescens. Maly.

Hab. in collibus apricis prope Melnjk circ. Boleslaviensis. Maly. ♄. fl. Aug.

Media quasi species inter C. hirsutum, capitatum et supinum. Ab omnibus differt 1) caule densissime villoso; 2) foliolis lanceolato-oblongis pubescentibus sericeis, pilis arcte adpressis; 3) floribus axillaribus subglomeratis terminalibusque capitatis, breviter pedunculatis, pedunculo calycem dimidium longo; 4) calyce sericeo-pubescente, lobis obtusis oblique mucronatis; 5) siliquis hirsutissimis, pilis flavescentibus patentibus.

CAREX.

XVIII. CAREX sudetica.

C. amento masculo ovato luteo purpureoque, femineis duobus remotis exserte pedunculatis, fructibus ovato-triquetris ore obliquis pertusis squama subrotunda obtusissima purpurea aequilongis, culmo triquetro laevi.

Hab. in paludosis turfosis Sudetorum non procul ab Aupagrund. ♃. fl. Jun.

Radix repens, caespites parvos producens. Folia radicalia graminea, plana, apice carinata, 2 pollices longa, 1⅓ lin. lata, viridia, margine scabra, nervo medio laeviuscula, infima emarcida annotina. Culmus triqueter, striatus, glaberrimus, digitalis, vix spithameus, foliis 3 — 4 vaginantibus brevibus vestitus, folio summo bracteaeformi. Amentum masculum terminale, solitarium, ovatum, acutum: squamae subrotundae obtusissimae purpureo-spadiceae, nervo valido viridi, infimae majores; antherae luteae. Amenta feminea duo ex axillis foliorum summorum orientia, 3 — 4 lineas longa, cylindrica, obtusa, purpurascentia, longe pedunculata, pedunculo amenti inferioris pollicem, superioris semipollicem exserto; squamae illis amenti masculi similes. Stigmata tria. Fructus (immaturi visi) ovati, triquetri, laevissimi, ore pertusi et obliqui, squama aequilongi vel parumper breviores.

Affinis C. paniceae, ad cujus sectionem pertinet, sed differt 1) foliis viridibus, latioribus; 2) culmo triquetro, humili; 3) amento masculo luteo, squamis rotundatis, purpureis; 4) amentis femineis exserte-pedunculatis, squamis rotundatis, obtusissimis; 5) fructibus ovatis, triquetris, ore ob-

liquis et pertusis, squama aequilongis vel paulo brevioribus.

Variat nostra species amento femineo unico, deinde amentis femineis binis, infimo subradicali.

DESCRIPTIONES
DUARUM
PLANTARUM CRYPTOGAMARUM
ČECHIAE INDIGENARUM,

a C. B. Presl. M. D.

I.

ASPLENIUM intermedium.

A. frondibus linearibus pinnatis, pinnis subsessilibus rhomboideis acutiusculis inciso-dentatis, laciniis bidentatis, soris parallelis costae approximatis, stipite basi colorato.

Habitat in rupibus granitosis montanis Bohemiae ad limites Moraviae; in Silesia prope Reichenstein legerunt cl. Günther et Schummel. ♃.

Descriptio.

Stipes bi- tripollicaris, canaliculatus, fuscobruneus, apice rachique tota viridis.

Frons 4—6-pollicaris, linearis, acuta, glaberrima, simpliciter pinnata.

Pinnae alternae, brevissime petiolatae vel subsessiles, rhomboideae, acutiusculae, inciso-dentatae vel dentato-lobatae: laciniis apice bidentatis; inferiores duas lineas latae et longae, superiores longiores angustioresque.

Sori alterni, lineares, paralleli, costae approximati, in una pinna 4—6, demum confluentes. **Indusia** membranacea, lateralia.

Affinitas.

Summa affinitas habitusque Asplenii viridis, ut saepius cum illo confundatur; differt tamen sequentibus notis:

1) magnitudine frondis et pinnarum;
2) pinnis semper rhomboideis acutiusculis inciso-dentatis, laciniis (vel dentibus) bidentatis;
3) loco natali, nempe in granitosis, quum A. viride semper in calcareis obvenit.

II.

CATHARINEA sudetica.

C. caulibus simplicibus, foliis ovatis acuminatis canaliculatis, sporangio erecto, operculo convexo rostrato, calyptra dimidiata nuda glaberrima.

Habitat in turfosis arenosis Sudetorum in planitie dicta weifse Wiese. ♃. fructificat Junio.

D e s c r i p t i o.

Planta uni- et sesquipollicaris, gregarie crescens, recens intense viridis, exsiccata colore obscure viridi tincta.

R a d i c u l a tenera, fibrillis tenuissimis rufis.

C a u l e s simplices aut ramulo uno alterove instructi, basi decumbentes, dein erecti, aut a basi erecti, foliosi, tres ad quatuor lineas longi, apice sporangiferi.

F o l i a alterna, sessilia, ovato-lanceolata, acuminata, canaliculata, uninervia, rigidiuscula, polytrichoidea, marginibus carinaque integerrima laevissimaque, intense et amoene viridia, exsiccata luride viridia corrugata inflexa marginibus plicato-undulatis, recentia extensa (ut canaliculus dispareat) ovata.

S e t a (filamentum) in caule terminalis, setiformis, rubicunda, purpurascens, glabra, laevis, 6—8 lineas longa, siccitate spiraliter torta.

S p o r a n g i u m (anthera) exapophysiatum, erectum, una linea paulo longius, cylindricum, basi ovatum.

Operculum convexum, rostratum, rostro conico, acuto, rectiusculo, i. e. parumper incurvo, sporangio multoties breviore.

Calyptra submaturis et maturis fructibus dimidiata, ovata, acuminata, glaberrima, nuda, i. e. paraphysibus plane destituta, brunea, operculum sporangiique superiorem partem tegens, immaturis fructibus integra, angusta.

Epiphragma tensum.

Dentes 38—40 epiphragma more generis prehendentes.

Flores masculi more generis et Polytrichi, caeterum vix sufficienter visi.

Affinitas.

Habitus Catharineae hercynicae. Ad Catharineam undulatam Web. et Mohr accedit foliis exsiccatione corrugatis et marginibus plicato-undulatis; recedit tamen foliis recentibus polytrichoideis, ovatis l. ovato-lanceolatis, canaliculatis, integerrimis, sporangio erecto, operculo convexo, rostrato, rostro brevi, conico, calyptra nuda.

Magis convenit cum Catharinea hercynica Ehrhart, sed differt notis sequentibus:

1) caulibus altioribus, simplicibus ramosisque;
2) foliis rigidiusculis, ovato-lanceolatis, acuminatis, canaliculatis, margine carinaque inte-

gerrimis, extensis ovatis, exsiccatis inflexis, crispatis;

3) operculo convexo, rostrato, rostro conico, brevi, tenui, rectiusculo;

4) calyptra dimidiata, glaberrima, nuda, i. e. paraphysibus sursum vergentibus penitus destituta.

Addenda et corrigenda.

pag. 14 dele Iberis Tenorii, lege IBERIS Tenoreana, et adde synon.
I. cepeaefolia. Ten. prod. fl. neap. p. 37.
I. Tenoreana. DCand. syst. veg. 2. p. 404.
— 15 dele Cardamine microphylla, lege

PTERONEURUM.

14. PTERONEURUM microphyllum.

P. caule diffuso ramosissimo, foliis pinnatis ternatisque, foliolis oblongis, terminali sublobato.
Hab. in arenosis maritimis Dalmatiae prope Capo Cesto. ♃. fl. Mart.

Radix tenuis, uti videtur perennis. Caulis a basi ramosissimus, diffusus, digitalis et longior, teres, flexuosus, purpurascens, superne pilis brevibus patentibus pubescens. Folia petiolata glabra, subcarnosa, inferiora pinnata, foliolis bijugis cum impari, obovatis vel oblongis obtusis integerrimis,

exiguis, terminali bilobo, plerumque trilobo, superiora ternata, suprema simplicia oblonga. Racemi in ramulis terminales, erecti, pauciflori, flexuosi. Flores rosei, parvi, similes Cardamines maritimae et glaucae. Pedicelli patentiusculi, pubescentes, apice crassiores, duas lineas non excedentes. Siliquae sublineares, potius lineari-lanceolares glabrae, 7 - 10 lineas longae, 1 linea latiores, valvis planis, apice stylo ancipiti 1½—2 lineas longo terminatae, stigmate parvo capitato. Dissepimentum valvis latius, in stylum productum. Semina in quovis loculo tria, linearia, sesquilineam longa, utrinque marginata, apice inferiori membranaceo-alato, apice superiori (hilo) **obtuso.** Funiculus spermaticus planus membranaceus *apice* dilatatus.

Habuissem pro Cardamines specie, et quidem pro Cardamine maritima Portenschlag ap. DCand. syst. veg. 2. p. 266, aut saltem pro ejusdem varietate, nisi discreparet foliorum diversitas, summitatis caulis et pedicellorum obconicorum pubescentia, siliquarum forma linearis ad lanceolatam vergens, stylus anceps, seminum margo longitudo et numerus, funiculi umbilicalis dilatatio.

Pag. 85 lin. ult. dele Barr. a. lege Barr. ic.

Index

specierum descriptarum.

schwarzen und illuminirten Kupfern. 4. 1791 — 1795. 6 Thlr.

Bergmann, Dr. J. H., Jahrbuch der Zeitgeschichte. Eine Uebersicht der merkwürdigsten neuesten Ereignisse in Natur, Leben, Staat, Kirche, Wissenschaft und Kunst. Ersten Bandes erste Hälfte. gr. 8. 1820. 12 gr. (Wird fortgesetzt.)

Hesperus, ein National-Blatt für gebildete Leser, herausgegeben von Ch. C. André in Brünn. gr. 4. mit Kupfern.

	Pränumerat. Preis.
Jahrgang für 1812 in 12 Heften 6 Thlr.	
— — — — 1813. 12 Hefte. mit K. 6 Thlr.	
— — — 1814. 12 Hefte mit Kupfern. 6 Thlr.	
— — — 1815. 12 Hefte mit Kupfern. 6 Thlr.	
— — — 1816. 12 Hefte mit Kupfern. 6 Thlr.	
— — — 1817. 12 Hefte mit Kupfern. 6 Thlr.	
— — — 1818. 12 Hefte mit Kupfern. 6 Thlr.	
— — — 1819. 12 Hefte mit Kupfern. 7 Thlr.	

NB. Jeder Jahrgang kostet einzeln nach Ablauf des Jahrs, wo er erschienen ist, 2 Thlr. mehr. Bei Abnahme kompleter Exemplare von allen Jahrgängen oder auch nur der von 1812 bis 1815 inclus. wird jedoch der Pränumerations-Preis beibehalten. Es versteht sich, daß die Abnahme auf einmal geschieht.

Der Jahrgang 1816 kann nicht mehr einzeln abgegeben werden.

Die Fortsetzung dieser Zeitschrift erschien unter dem abgeänderten Titel:

Hesperus, encyclopädische Zeitschrift für gebildete Leser. Herausgegeben von Ch. C. André. Mit

Kupfern und Tabellen. 25r. und 26r Band. (In 12 Heften.) gr. 4. 7 Rthlr.

27r u. 28ter Band. (In 12 Heften.) Mit Kupfern. 7 Rthlr.

29r u. 30ter Band (In 12 Heften.) Mit Kupfern. 7 Rthlr. (Wird fortgesetzt.)

Kretschmar, Dr. Friedr., Grundriß einer Physik des Lebens, zur Begründung eines wissenschaftlichen Vereins der höhern Physik, Chemie, Physiologie und Psychologie. 2 Bde. gr. 8. 1821. 4 Rthlr. 16 gr.

Krombholz, Dr. J. V., Conspectus fungorum esculentorum, qui per decursum anni 1820 Pragae publice vendebantur. Uebersicht der eßbaren Schwämme, welche im Verlaufe des Jahres 1820 in Prag zu Markte gebracht wurden. Eine topographische Notiz als Programm der Vorlesungen über Staatsarzneykunde. gr. 8. 1821. 6 gr.

Neuigkeiten, ökonomische, und Verhandlungen, Zeitschrift für alle Zweige der Land- und Hauswirthschaft, des Forst- und Jagdwesens im österreichischen Kaiserthume und dem ganzen Deutschland, mit Theilnahme der k. k. Mährisch-Schlesischen Gesellschaft des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde, herausgegeben von Ch. Ch. André in Brünn. gr. 4. mit Kupfern.

1ster	Jahrgang	für	1811	kostet	5	Thlr.		Pränumer. Preis
2ter	—	—	1812	—	5	—		
3ter	—	—	1813	—	5	—		
4ter	—	—	1814	—	5	—		
5ter	—	—	1815	—	5	—		
6ter	—	—	1816	—	5	—		

7ter Jahrgang für 1817 kostet 5 Thlr. Pränum. Preis.
8ter — — — 1818 — 5 — — —
9ter — — — 1819 — 6 — — —

NB. Jeder Jahrgang kostet einzeln nach Ablauf des Jahres, wo er erscheint, 2 Thlr. mehr (bei Abnahme kompleter Exemplare von allen Jahrgängen, oder auch nur von 1812 bis 1819 inclus. wird jedoch der Pränumerations Preis beibehalten.

Der Jahrgang 1816 wird nicht einzeln gegeben.

Neuigkeiten, ökonomische, und Verhandlungen. Zeitschrift für alle Zweige der Land- und Hauswirthschaft, des Forst- und Jagdwesens. Herausgegeben von Ch. C. André. Mit Kupfern und Tabellen. 19r und 20r Band. (in 12 Heften.) gr. 4. 1820. 6 Thlr.

21r und 22r Band oder Jahrgang 1821. (In 12 Heften.) Mit Kupfern und Tabellen 6 Rthlr. (Wird fortgesetzt.)

Pohl, Dr. E., systematischer Ueberblick der Reihenfolge einfacher Fossilien. 1816. Brosch. 4. 1 Thlr. 6 gr.

Purkinje, Dr. J., Beiträge zur Kenntniß des Sehens in subjektiver Hinsicht. 8. 1819. Broschirt 20 gr. (In Kommission.)

Gerle, W. A., Volksmährchen der Böhmen. 2 Bde. 8. 1819. Broschirt. 2 Rthlr.

Griesel, A. W., Mährchen- und Sagenbuch der Böhmen. 2 Thle. 8. 2 Rthlr.

— — Albrecht Dürer, dramatische Skizze. Mit Dürers Porträt von Fleischmann. 8. 1820. Velinp. Broschirt. 18 gr.